

UCHWAŁA NR LIX/324/2024
RADY MIASTA OBRZYCKO
z dnia 04 kwietnia 2024 roku

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na rok 2024-2034

Na podstawie art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40), Rada Miasta Obrzycko uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Obrzycko.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA OBRZYCKO

Urszula Otulakowska

UZASADNIENIE DO
UCHWAŁY NR LIX/324/2024
RADY MIASTA OBRZYCKO
Z DNIA 04 KWIETNIA 2024 R.

Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, wprowadziła szereg zmian integrujących wymiar społeczno-gospodarczy i przestrzenny w dokumentach strategicznych, również na poziomie lokalnym.

Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas badania ankietowego przeprowadzonego od 2 stycznia 2024 r. do 14 lutego 2024 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przeprowadzone zostały konsultacje społeczne nad projektem Strategii. W ramach konsultacji społecznych, interesariusze strategii rozwoju za pomocą formularzy uwag zgłaszać mogli swoje opinie i sugestie poprawek do projektu strategii. Na tej podstawie zostało przygotowane sprawozdanie z przebiegu i wyników Konsultacji, które zostało zamieszczone na stronie internetowej Urzędu.

Następnie zgodnie z art. 10f ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym projekt Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 został przedłożony Zarządowi Województwa Wielkopolskiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Zarząd Województwa Wielkopolskiego wydał opinię w zakresie sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 stanowi podstawę do zrównoważonego i harmonijnego zarządzania przyszłością Miasta Obrzycko w perspektywie do roku 2034. Stanowi wizję rozwoju i scenariusz działań uwzględniający wszystkie aspekty życia i wyznacza kierunki dla procesów i programów realizowanych w Mieście Obrzycko w kolejnych latach.

W związku z tym zasadne jest przyjęcie w/w dokumentu.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA OBRZYCKO

Urszula Otulakowska

RADA MIASTA OBRZYCKO
64-520 OBRZYCKO
woj. wielkopolskie

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034

**Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju**

Opracowanie:

Urząd Miasta w Obrzycku

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 opracowano w oparciu o analizę materiałów źródłowych (aktualnych dokumentów planistycznych i sprawozdań) Urzędu Miasta w Obrzycku i miejskich jednostek organizacyjnych, dane statystyczne ujęte w formie wskaźników, wykresów i tabel porównawczych oraz informacje pozyskane w procesie partycypacji społecznej.

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 zawiera najaktualniejsze dane w momencie opracowywania niniejszego dokumentu, a więc dane według stanu na 31 grudnia 2022 roku (o ile nie zaznaczono inaczej).

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU MIASTA OBRZYCKO	6
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	8
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	9
4. Jakość życia w Mieście – wyniki badań ankietowych	11
4.1. Ocena sytuacji Miasta	13
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	15
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	17
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU MIASTA OBRZYCKO	20
1. Misja i wizja.....	21
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	22
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Obrzycko oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście.....	31
4. Spójność kierunków rozwoju Miasta z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	35
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	39
7. Ramy finansowe i źródła finansowania	41
ZAŁĄCZNIKI	43
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Obrzycko	43
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	87
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	92

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 stanowi kluczowe narzędzie długofalowego zarządzania. Dokument ten wytycza strategiczne kierunki rozwoju Miasta do roku 2034, co pozwoli zapewnić stabilność i ciągłość działań władz lokalnych, niezależnie od zmieniającej się sytuacji politycznej. Strategia umożliwia również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastruktura czy finanse. Ponadto dokument ten stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 ma status dokumentu nadrzędnego w stosunku do innych planistyczno-strategicznych dokumentów obowiązujących w mieście. Jest również w pełni zgodna z wyższymi dokumentami, takimi jak Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 i Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. W rezultacie stanowi ona spójną całość w kontekście strategicznego rozwoju na różnych poziomach administracyjnych.

Dodatkowo, Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko będzie stanowiła ramy dla tworzenia planów i programów lokalnych, które będą realizowane w ciągu jej obowiązywania. Dzięki temu dokument ten będzie zawierał wytyczne i punkt odniesienia dla wszelkich inicjatyw i działań podejmowanych na poziomie lokalnym w Obrzycku, mających na celu wspieranie rozwoju w okresie od 2024 do 2034 roku.

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 została opracowana w sposób kompleksowy, wykorzystując różnorodne dane i dokumenty jako podstawę dla jej tworzenia. Dokument powstał w oparciu o aktualne dokumenty planistyczne, sprawozdania oraz dane statystyczne, co umożliwiło rzetelne i uzasadnione podejście do wyznaczenia celów i priorytetów rozwojowych dla Miasta Obrzycko w określonym czasie. Kluczowym dokumentem prawnym w oparciu o który przeprowadzono proces przygotowania Strategii, była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ustawa ta stanowi podstawę prawną dla funkcjonowania samorządów lokalnych (w tym Miasta Obrzycko) i określa ich zakres kompetencji oraz zasady działania. Wykorzystanie tego aktu prawnego pozwoliło na stworzenie Strategii Rozwoju uwzględniającej istniejące ramy prawne i możliwości działania Miasta w zakresie jego rozwoju na lata 2024-2034.

Prace nad Strategią rozpoczęto w lipcu 2023 roku – Burmistrz Miasta Obrzycko podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Pierwszym krokiem inaugurującym pracę nad dokumentem było podjęcie uchwały nr XLIX/267/2023 Rady Miasta Obrzycko z dnia 17 lipca 2023 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034, w tym trybu konsultacji.

Ważnym elementem w pracach nad Strategią jest partycypacja społeczna, dlatego proces tworzenia dokumentu poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta na którą składa się m.in. przeprowadzone wśród mieszkańców i interesariuszy Strategii badanie ankietowe. Wnioski z ankietyzacji stanowiły uzupełnienie do głównych obszarów problemowych oraz potencjałów rozwojowych Miasta wynikających z Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej. Diagnoza z kolei powstała w oparciu o analizę danych statystycznych oraz informacji pozyskanych z Urzędu Miasta w Obrzycku i miejskich jednostek organizacyjnych.

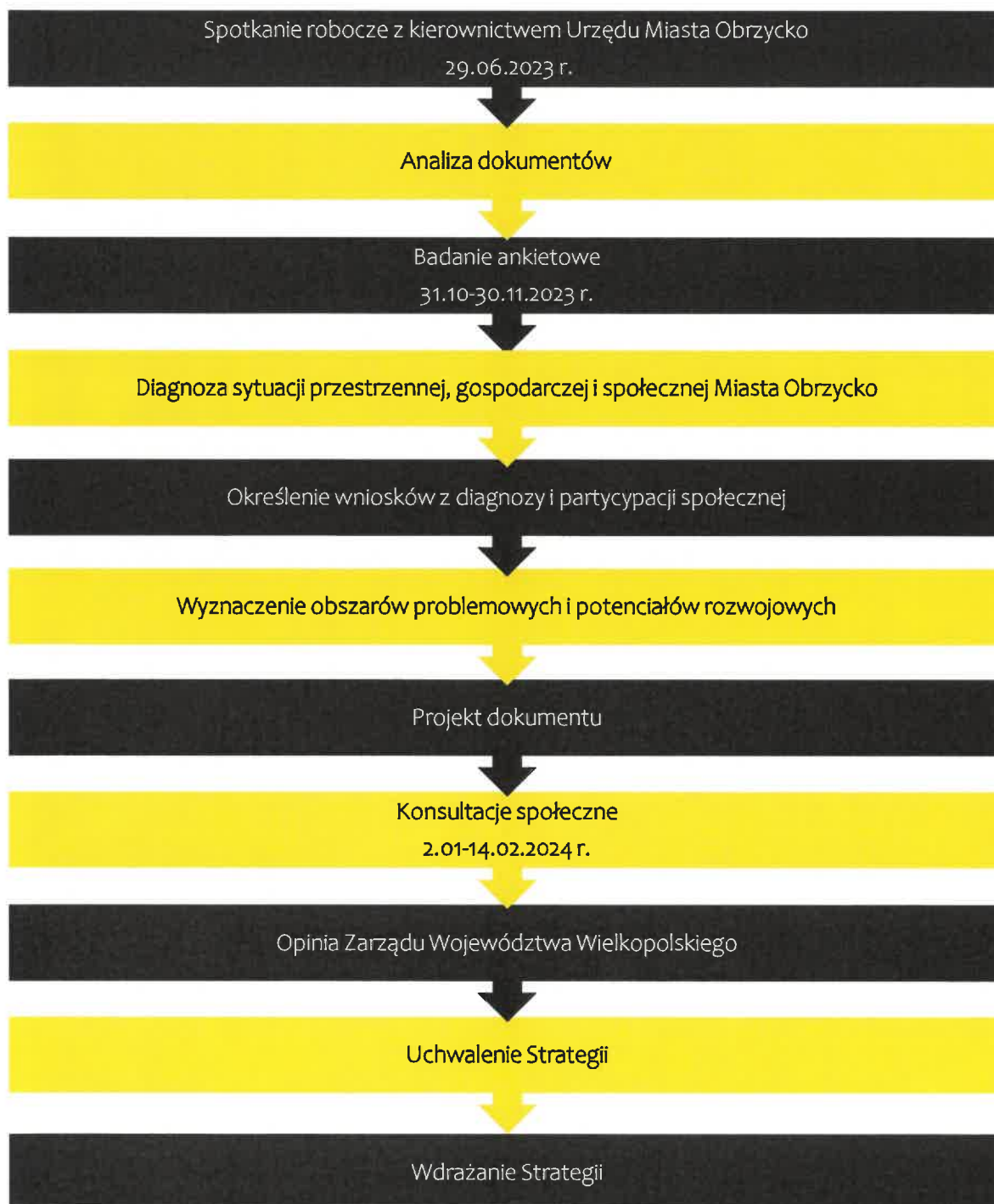
Na podstawie zdiagnozowanych obszarów problemowych i potencjałów Miasta określono cele strategiczne i cele szczegółowe (operacyjne), których osiągnięcie możliwe będzie poprzez realizację zaplanowanych kierunków działań.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

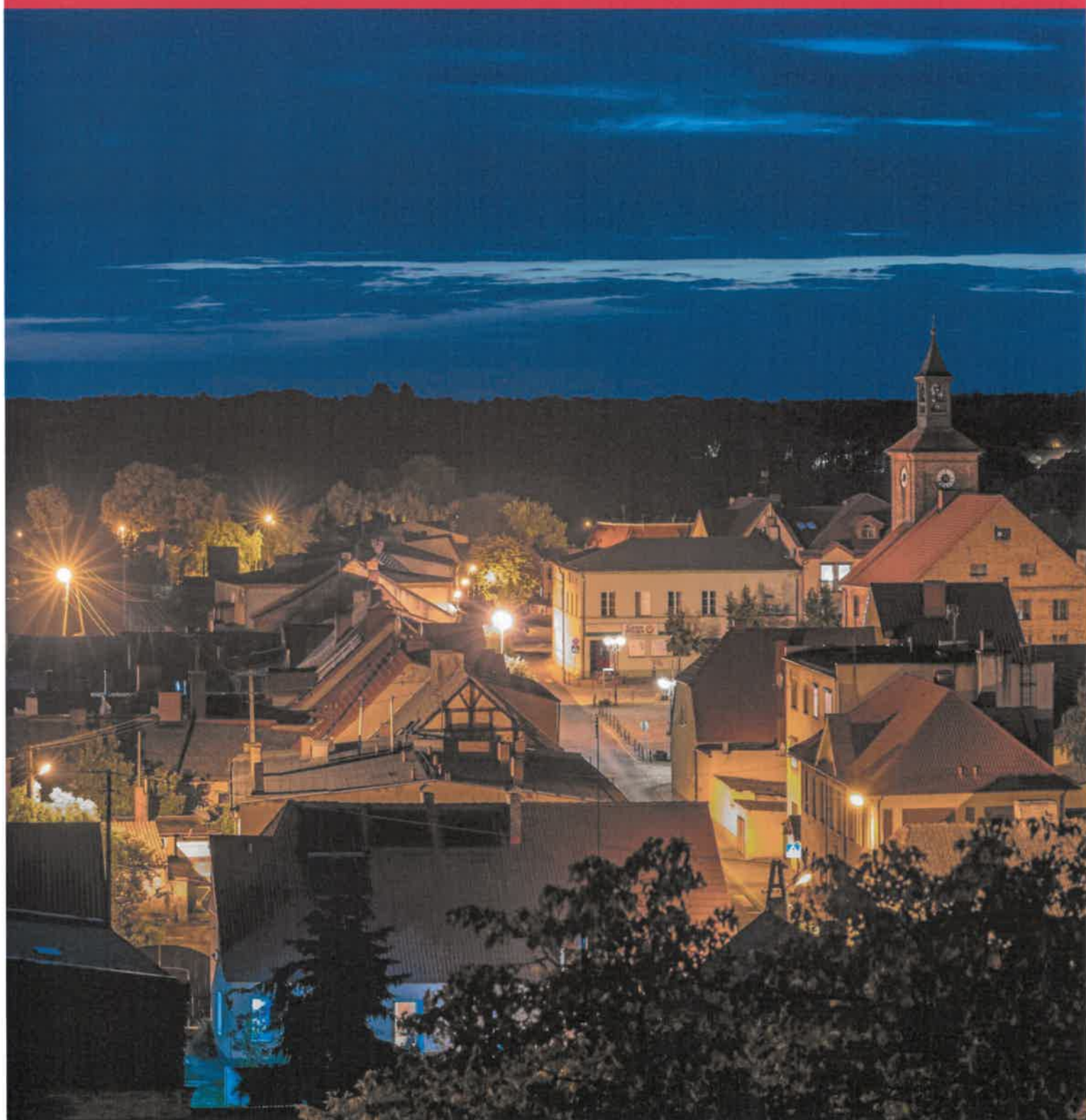
Dokument powstał przy wsparciu ekspertów z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania, w składzie:

- Dominika Gałęcka, Ekspertka ds. Strategii i rozwoju lokalnego – koordynatorka projektu,
- Irma Kuznetsova, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Iwona Nowacka, Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Roksana Poskrop, Młodsza Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego.

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią.

CZĘŚĆ I:
STAN I WYZWANIA ROZWOJU MIASTA
OBRZYCKO

Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Obrzycko zidentyfikowane zostały najważniejsze potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Miasta i jego najbliższego otoczenia. Poniższe wyszczególnienie zawiera wnioski w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym opracowane w oparciu o Diagnozę. Wnioski stanowią podstawę do sporządzenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Wnioski z Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Obrzycko w wymiarze przestrzennym:

- Podział Miasta Obrzycko i Gminy Obrzycko na 2 oddzielne jednostki samorządu terytorialnego utrudnia rozwój przestrzenny i gospodarczy, rozdziela wspólnotę lokalną oraz generuje większe koszty administracyjne oraz mniejszą efektywność w realizacji zadań własnych dla obu jednostek;
- Utrudnione zagospodarowanie przestrzeni wynika z ograniczonej powierzchni Miasta i niewielkich rezerw terenowych oraz położenia na terenie zalewowym rzek Warty i Samy (gleby nienadające się pod zabudowę oraz ryzyko zagrożenia powodzią);
- Występuje konieczność regulacji polityki przestrzennej w celu uniknięcia wystąpienia chaosu przestrzennego i przygotowania do opracowania Planu Ogólnego (w związku z nowelizacją ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym) – dotychczas Miasto charakteryzowało się niskim udziałem powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz posiada nieaktualne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- W Mieście organizowany jest transport zbiorowy autobusowy (przez podmiot prywatny), lecz ograniczone możliwości przemieszczania się do bardziej oddalonych miejsc związane są z brakiem linii kolejowej w obrębie Miasta (najbliższe przystanki kolejowe znajdują się w Szamotułach i Wronkach, umożliwiając przejazd na trasie Poznań-Szczecin);
- Potencjał do rozwoju turystyki **wodnej** (dzięki 2 rzekom występującym w granicach Miasta) oraz turystyki **rowerowej** (w oparciu o zasoby leśne, doliny rzeczne, Dąbrowy Obrzyckie, bliskość Puszczy Noteckiej i rezerwatu Świetlisty Dąbrowa);
- Dobrą praktyką będzie utworzenie ścieżek rowerowych z Obrzycka w stronę Wronek oraz Obornik jako uzupełnienie istniejącej ścieżki biegnącej w stronę Szamotuł, dzięki czemu Obrzycko stałoby się węzłem pośrodku 3 miast – skutkować to będzie zwiększeniem liczby osób odwiedzających, a w konsekwencji wzrostem jego rozpoznawalności.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

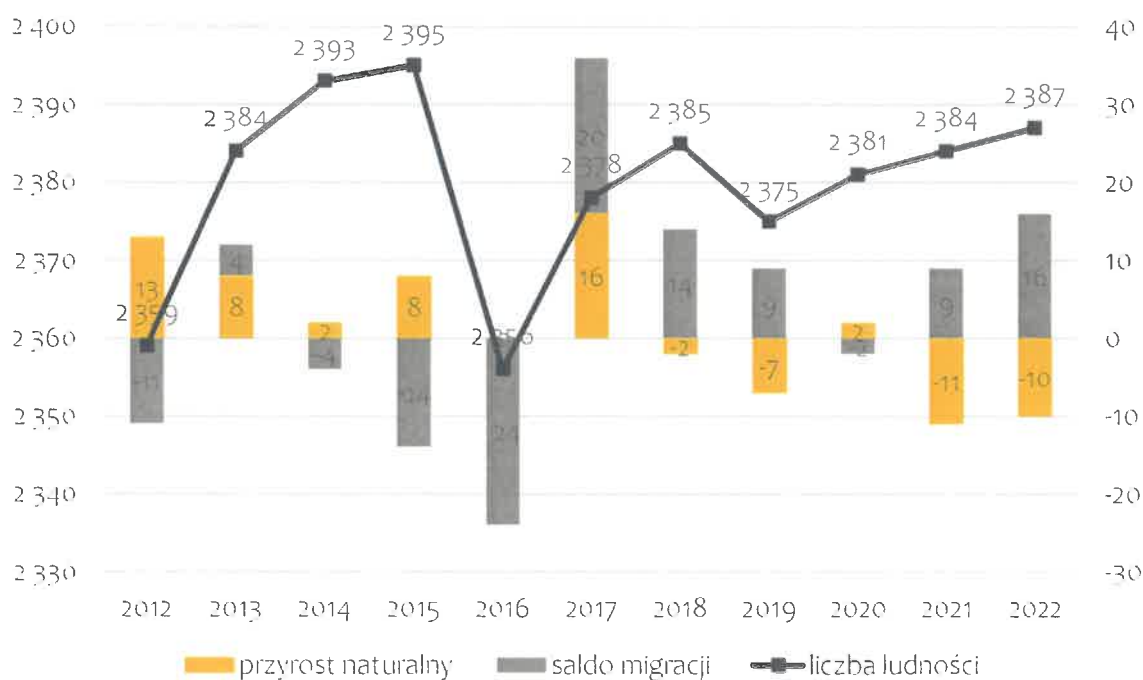
Wnioski z Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Obrzycko w wymiarze **gospodarczym**:

- Niekorzystna sytuacja na rynku pracy spowodowana niewystarczającą liczbą miejsc zatrudnienia wynikającą z niewielkiej liczby działalności gospodarczych funkcjonujących w Mieście i braku dużych zakładów – przekłada się to na wysoki poziom bezrobocia oraz postrzeganie Miasta jako nieatrakcyjnego pod względem możliwości zatrudnienia;
- Konieczność rozbudowy i modernizacji dróg lokalnych wraz z infrastrukturą im towarzyszącą w odpowiedzi na brak spójnej sieci dróg połączonych z ścieżkami rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych dających możliwość poruszania się alternatywnymi środkami transportu i łatwiejszego przemieszczania się w obrębie Miasta;
- Rozwinięta infrastruktura techniczna, w tym w szczególności wysoki poziom zwodociągowania i skanalizowania Miasta – jednak sieć wodociągowa wymaga modernizacji, a przepustowość oczyszczalni ścieków jest niewystarczająca przy obecnej (i zwiększającej się) liczbie mieszkańców, planowana jest również rozbudowa sieci kanalizacyjnej;
- Dobra organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi przekładająca się na osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i odzysku odpadów, m.in. dzięki bliskości Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz prowadzonej edukacji ekologicznej;
- Konieczność podejmowania działań w zakresie wsparcia wymiany źródeł ciepła przez mieszkańców Miasta (wymiana przestarzałych i wysokoemisyjnych pieców grzewczych na technologie nisko i zeroemisyjne, np. odnawialne źródła energii), w celu poprawy i utrzymania wysokiej jakości powietrza;
- Zmiany klimatyczne i antropopresja na środowisko wymusza podejmowanie działań adaptacyjnych i zapobiegających wystąpieniu ich negatywnych skutków takich jak powodzie, susze, ulewne opady deszczu, zanieczyszczenia gleb, wód, powietrza, itp.;
- Sytuacja finansowa Miasta kształtuje się obecnie na stabilnym poziomie, który nie zagraża bezpieczeństwu jej funkcjonowania w najbliższej przyszłości, lecz fluktuacje rynkowe oraz utrzymujący się wysoki poziom inflacji może wpłynąć znacząco na możliwości inwestycyjne Miasta w najbliższych latach – niezbędne jest zatem stałe i aktywne aplikowanie po dostępne środki zewnętrzne;
- W zakresie wydatków inwestycyjnych Miasto Obrzycko musi skupić się w pierwszej kolejności na realizacji już rozpoczętych zadań, w tym modernizacji i rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej, budowie dróg lokalnych, przebudowie infrastruktury kulturalno-społecznej.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Wnioski z Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Obrzycko w wymiarze społecznym:

- Następuje napływ nowych mieszkańców (dodatnie saldo migracji) do Miasta dzięki czemu liczba osób zamieszkujących Obrzycko zwiększyła się w ostatnich latach, mimo występowania innych niekorzystnych trendów demograficznych, takich jak ujemny przyrost naturalny, zmniejszająca się liczba młodych dorosłych i rosnąca liczba seniorów – pogłębianie tych trendów oddziaływać będzie na sytuację gospodarczą oraz społeczną Miasta (m.in. możliwy brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy, rosnące zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze dla seniorów, zbyt mała liczba dzieci w szkołach i przedszkolach) i wymuszać może na władzach samorządowych podejmowanie działań zapobiegawczych i zmianę polityki rozwoju;

Ryc. 1. Zmiany liczby ludności w Mieście Obrzycko w latach 2012-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

- W kontekście przewidywanych zmian demograficznych (rosnący udział osób starszych w strukturze ludności) zachodzi potrzeba rozwoju specjalnych programów i usług dedykowanych seniorom – działania powinny obejmować nie tylko profilaktykę, opiekę zdrowotną, ale także wsparcie społeczne i aktywizację;
- Miasto Obrzycko nie zapewnia opieki nad dziećmi do lat 3, a najbliższe żłobki zlokalizowane są w okolicznych miastach i gminach powiatu szamotulskiego – oddalenie od placówek może utrudniać dowożenie do nich dzieci, a w konsekwencji powrót na rynek pracy rodzicom;
- Miejskie Przedszkole „Bajowa Kraina” zapewnia opiekę przedszkolną dla wszystkich dzieci z terenu Miasta oraz częściowo również dla najmłodszych mieszkańców okolicznych gmin, a zarówno dostępność, jak i jakość opieki jest pozytywnie oceniana przez rodziców;

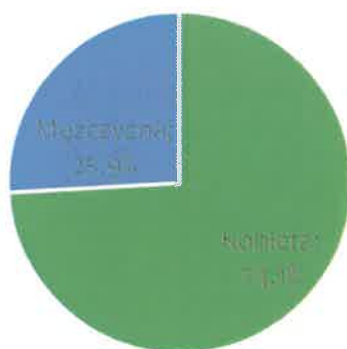
- Edukację na poziomie podstawowym zapewnia Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Mieście Obrzycko, której stan bazy dydaktycznej jest dobry (choć sala gimnastyczna remontu wymaga), ponadto szkoła angażuje się i organizuje wiele zajęć dodatkowych (rozwojowych, kulturalno-sportowych, dydaktyczno-wyrównawczych), co przekłada się na wyrównany w stosunku do powiatu i województwa poziom nauczania (z wyjątkiem języka angielskiego – występuje konieczność wzmocnienia nauki języków obcych, a w konsekwencji konkurencyjności szkoły w regionie);
- Mieszkańcy Miasta aktywnie angażują się w życie społeczne, organizując liczne inicjatywy oddolne i uczestnicząc w życiu kulturalnym, co pozytywnie wpływa na poziom zintegrowania, poczucia tożsamości lokalnej i przynależności oraz rozwój;
- Integracja międzypokoleniowa odbywa się w Mieście m.in. w oparciu o funkcjonowanie Koła Gospodyń Domowych Obrzycczanki i ich działalność (spotkania z przedszkolakami, czynny udział w odbywających się na terenie Miasta wydarzeniach kulturalnych);
- Ograniczone zasoby w infrastrukturze uniemożliwiają upowszechnianie kultury – obecny budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej jest w złym stanie technicznym, dlatego planuje się przeniesienie siedziby Biblioteki do odnowionego budynku;
- Mieszkańcy zwracają uwagę na brak miejsca spotkań i niewystarczająco rozwiniętą ofertę spędzania czasu wolnego dla osób we wszystkich grupach wiekowych – utworzenie ośrodka kultury i zwiększenie dostępności do zajęć czy wydarzeń kulturalno-sportowych podniesie poziom zadowolenia mieszkańców, zwiększy integrację społeczną oraz poprawi bezpieczeństwo i jakość spędzania czasu wolnego;
- Zwiększające się problemy społeczne mieszkańców Miasta zmuszające do korzystania ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (rośnie liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej), a ograniczona dostępność specjalistycznej opieki medycznej przekłada się na wysoki poziom niezadowolenia mieszkańców;
- Ścisła współpraca pomiędzy władzami a poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi działaczami powinna stanowić jeden z fundamentów dalszego rozwoju.

4. Jakość życia w Mieście – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Miasta Obrzycko przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców. Odpowiedzi udzielać można było poprzez kwestionariusz on-line. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat jakości życia w Mieście oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury.

Respondenci składali odpowiedzi od 23 października do 30 listopada 2023 roku, co przełożyło się na 116 wypełnionych ankiet. Wzór ankiety dla mieszkańców stanowi załącznik 2 do niniejszego opracowania.

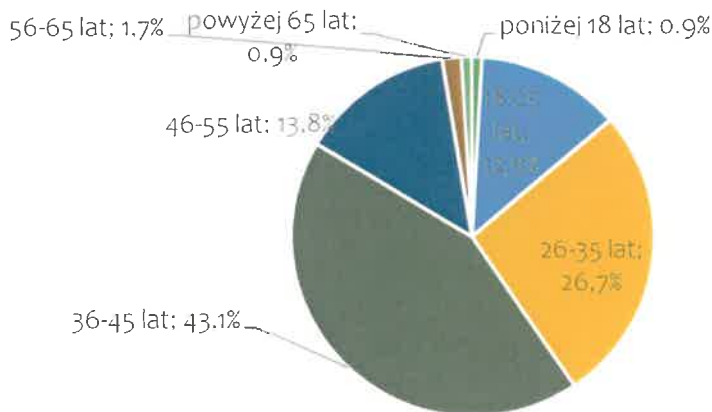
Zdecydowanie większą część respondentów stanowiły kobiety (74%). Pod względem wieku mieszkańców, najczęściej osób było w przedziale wiekowym 36-45 lat (43%) i 26-35 lat (27%). Ponadto 75% respondentów stanowiły osoby pracujące. Szczegółowe dane na temat ankietowanych przedstawiają poniższe wykresy.

Ryc. 2. Podział respondentów ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

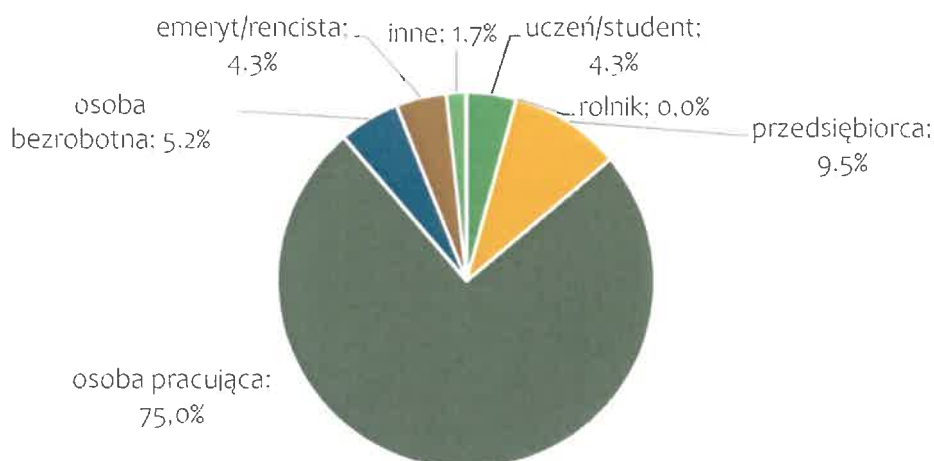
Najmniejsze grupy respondentów stanowiły osoby poniżej 18 roku życia oraz seniorzy (powyżej 65 roku życia) – ich łączny udział wyniósł 2%.

Ryc. 3. Podział respondentów ze względu na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Respondenci to w większości osoby pracujące – tylko kilka procent ankietowanych stanowili emeryci i renciści czy studenci. Niespełna 10% udział zajmują przedsiębiorcy, a 5% to osoby bezrobotne.

Ryc. 4. Podział respondentów ze względu na zatrudnienie

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Odpowiedzi udzielali w głównej mierze mieszkańcy Miasta Obrzycko – tylko 12% osób spoza terenu Miasta zdecydowało się zostać respondentem niniejszego badania.

Ryc. 5. Podział respondentów ze względu na miejsce zamieszkania

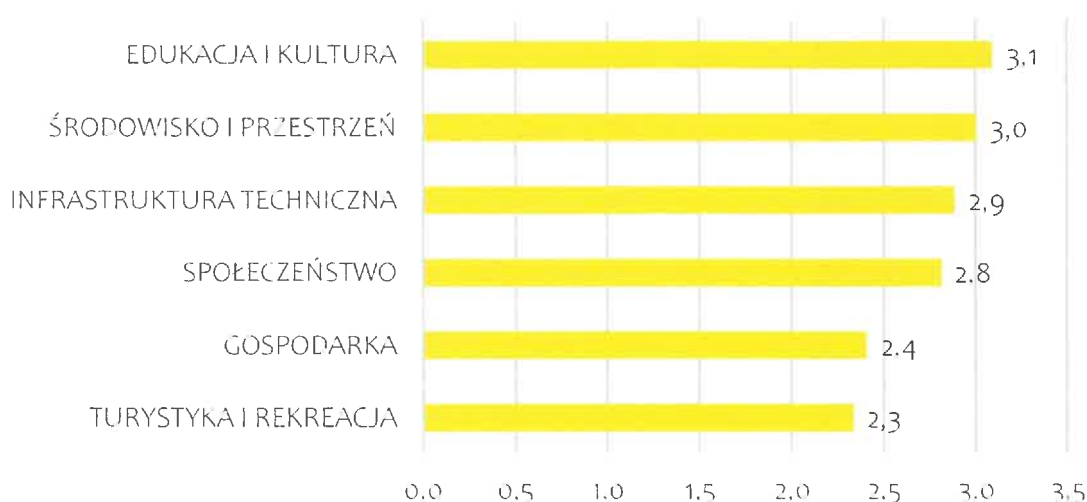
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

4.1. Ocena sytuacji Miasta

W Mieście Obrzycko w skali od 0 do 5, gdzie:

- 0 – oznacza „nie mam zdania”,
- 1 – oznacza „bardzo źle”,
- 2 – oznacza „źle”,
- 3 – oznacza „dostatecznie/zadawalająco/neutralnie”,
- 4 – oznacza „dobrze”,
- 5 – oznacza „bardzo dobrze”,

mieszkańcy **najkorzystniej** oceniają działania w zakresie **edukacji i kultury** (średnia ocena wynosiła 3,1), z kolei **najmniej korzystnie** obszar **turystyka i rekreacja** (średnia ocena wynosiła 2,3). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,4 do 3,0. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,8.

Ryc. 6. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W każdym z obszarów respondenci odpowiadali na szczegółowe pytania pozwalające określić stan istniejący poszczególnych elementów funkcjonowania Gminy. **Najwyższą** średnią ocenę (powyżej 3) otrzymały następujące aspekty:

- Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (3,9) i jej jakość (3,5),
- Walory środowiska przyrodniczego (3,7),
- Dostęp do edukacji przedszkolnej i jej jakość (3,6),
- Organizacja dowozu dzieci do szkół (3,5),
- Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miasta (3,6),
- System odbioru odpadów (3,5),
- Aktywność mieszkańców na rzecz Miasta (3,3),
- Estetyka Miasta (3,2),
- Dostęp do Internetu (3,2),
- Bezpieczeństwo publiczne na terenie Miasta (3,2),
- Czystość terenów zieleni (3,1),
- Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych (3,1),
- Stan dróg (3,0),
- Efektywność zagospodarowania przestrzeni w Mieście (3,0),
- Atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna obszaru Miasta (3,0).

Jeśli chodzi o najniżej ocenione kwestie (ze średnią oceną poniżej 2, a więc najczęściej oceniane źle i bardzo źle) są to:

- Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,6),
- Możliwość uzyskania zatrudnienia (1,7),
- Oferta spędzania wolnego czasu skierowana do dzieci (1,9), młodzieży (1,8), dorosłych (1,8) i seniorów (1,9).

W tabeli poniżej zestawione zostały aspekty ocenione najwyżej i najniżej w każdym z obszarów.

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

Obszar	Najlepiej oceniane:	Najgorzej oceniane:
Edukacja i kultura	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (3,9)	Dostęp do obiektów kulturalnych (2,35)
Środowisko i przestrzeń	Walory środowiska przyrodniczego (3,7) System odbioru odpadów (3,5)	Rozwój odnawialnych źródeł energii (2,15)
Infrastruktura techniczna	Stan dróg (3,0) Dostęp do Internetu (3,2)	Jakość sieci wodociągowej (2,5)
Społeczeństwo	Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miasta (3,6)	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,6)
Gospodarka	Atrakcyjność inwestycyjna obszaru Miasta (3,0)	Możliwość uzyskania zatrudnienia w Mieście (1,7)
Turystyka i rekreacja	Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych (3,1) Atrakcyjność turystyczna Miasta (3,0)	Oferta spędzania wolnego czasu dla wszystkich grup wiekowych (1,8-1,9)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Zdecydowanie najczęściej wskazywaną odpowiedzią była **poprawa dostępu do usług medycznych** (odpowiedź tą zaznaczyło 57% ankietowanych). Jest to zatem najważniejszy problem według respondentów z jakim borykają się mieszkańcy Miasta Obrzycko i najpilniejszy aspekt do naprawy. Wśród innych często pojawiających się odpowiedzi wybrzmiały kwestie związane z infrastrukturą i przemieszczaniem się – prawie 40% ankietowych wskazało na konieczność poprawy infrastruktury drogowej, w tym nawierzchni dróg i chodników oraz rozbudowę ścieżek pieszo-rowerowych.

Na kolejnej stronie zamieszczony został szczegółowy wykres przedstawiający poruszone wyżej aspekty, a także inne elementy, o których ocenę poproszeni zostali respondenci.

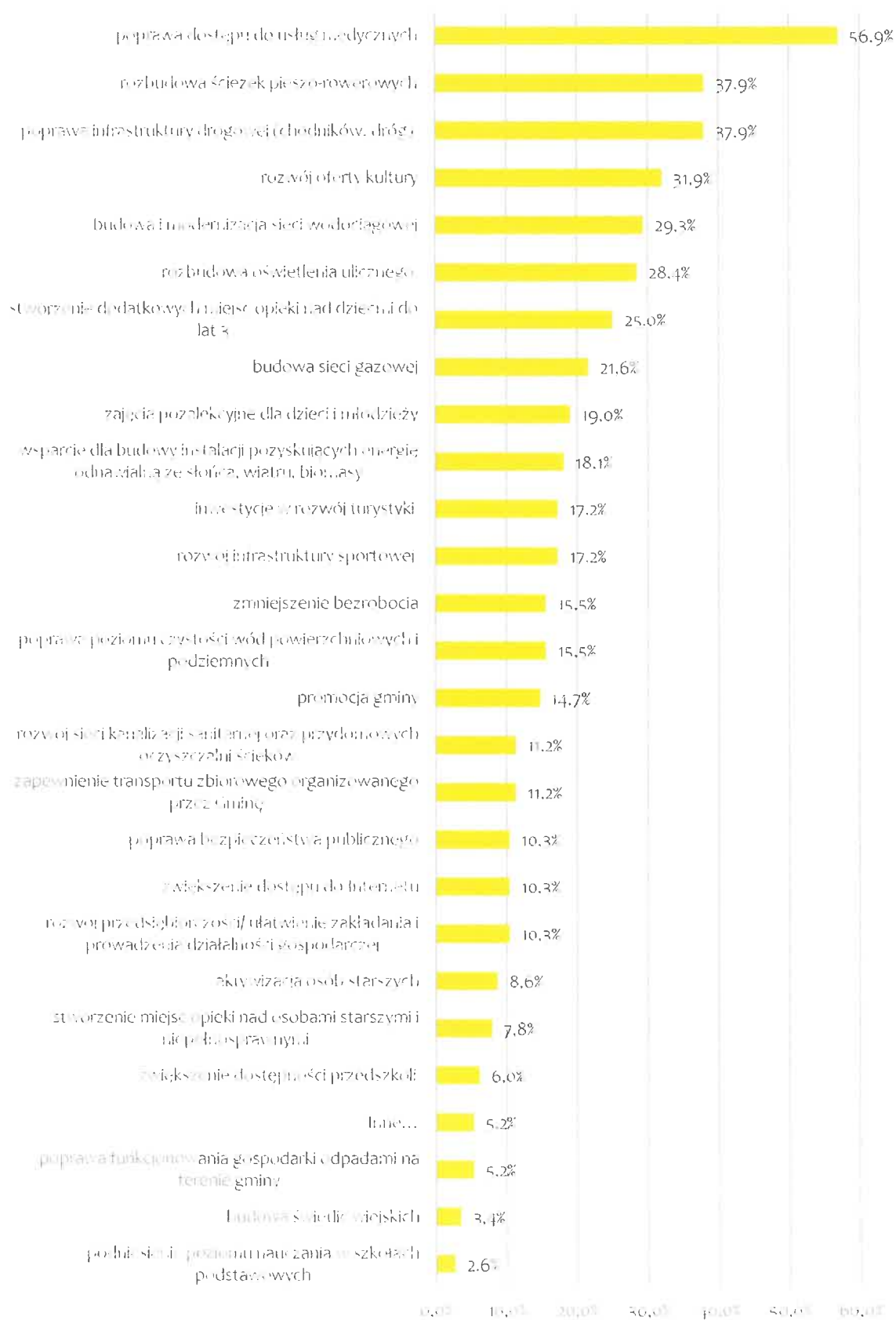
Jedną z możliwości odpowiedzi na to pytanie było samodzielne wpisanie propozycji w otwartej rubryce. Na opcję tę zdecydowało się 5% ankietowanych, którzy uważają, że największymi priorytetami są:

- Utrzymanie dobrej jakości powietrza,
- Stworzenie miejsca rozrywki dla dzieci i dorosłych np. sali zabaw, klubokawiarni oraz miejsca w których młodzież mogłaby spędzać wspólnie czas,
- Tworzenie mieszkań socjalnych,
- Remont kina,
- Modernizacja dróg,
- Organizacja dojazdu do Wroniek transportem zbiorowym.

Jednym z pytań zadanych w ankiecie było również wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Miasta. Wśród zdecydowanie najczęściej wskazywanych odpowiedzi pojawiały **Rynek miejski z Ratuszem**. Mieszkańcy doceniają urok tego miejsca i dostrzegają jego potencjał do zagospodarowania – aby stał się miejscem kolorowym, pełnym zieleni i roślinności, z restauracjami/kawianiami, gdzie można spędzić czas, odpocząć, iść na spacer. Wśród innych pomysłów znalazły się:

- Dawne kino i zabytki,
- Turystyka – jej rozwój w oparciu o atrakcyjne tereny rekreacyjne (leśne i nadrzeczne),
- Czystość – w kontekście estetyki i uporządkowanych terenów zabudowanych oraz dbałości o tereny zielone i środowisko naturalne,

Mieszkańcy zwracają również uwagę, że na obszarze Miasta brakuje miejsc spotkań, które sprzyjałyby integracji i spędzaniu wspólnie (i aktywnie) wolnego czasu. Część respondentów uważa także, iż organizacja większej liczby imprez i wydarzeń kulturalnych byłaby czynnikiem pozytywnym, wzmacniającym integrację społeczną oraz przyciągającym osoby z zewnątrz Miasta.

Ryc. 7. Główne priorytety rozwoju Miasta Obrzycko według ankietowanych

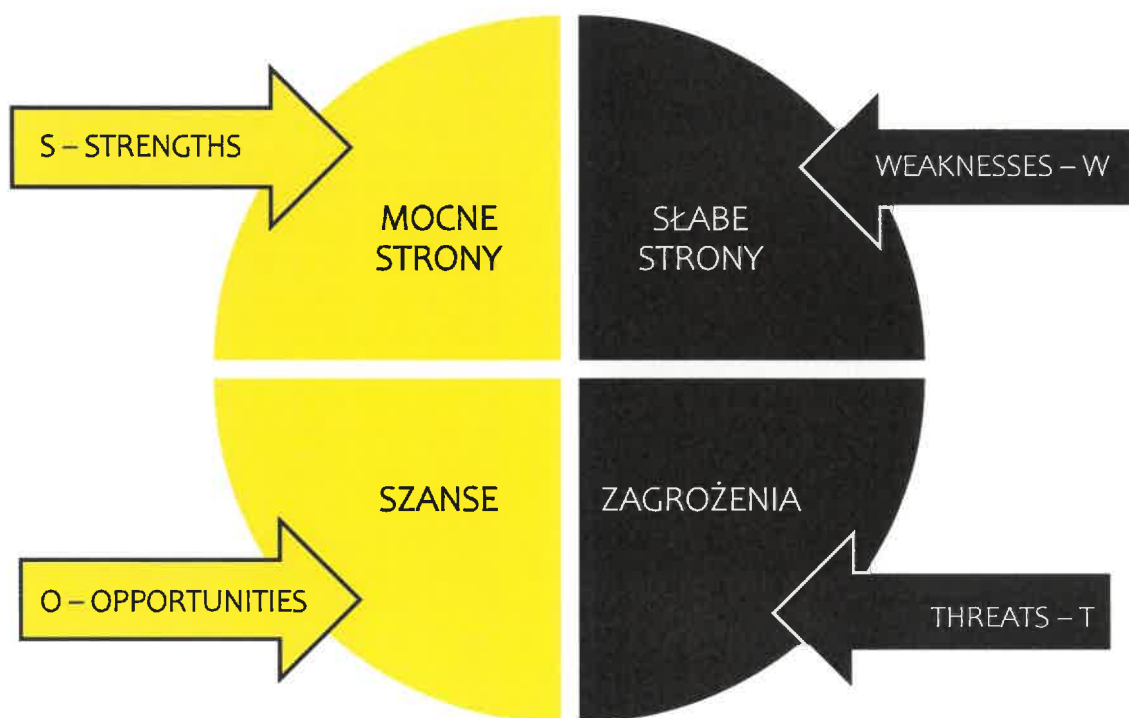
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest często stosowanym narzędziem diagnozy strategicznej w jednostkach administracji publicznej. To narzędzie pozwala na porównanie **mocnych** i **słabych** stron jednostki wynikających z jej **wewnętrznego otoczenia** oraz identyfikację **szans** i **zagrożeń** dla rozwoju, które płyną z **otoczenia zewnętrznego**. Ponadto dzięki analizie SWOT można również określić, jak te elementy wzajemnie na siebie oddziałują.

Analizę SWOT dla Miasta Obrzycko opracowano bazując na:

- Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Obrzycko;
- danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Miasta w Obrzycku, miejskich jednostek organizacyjnych oraz źródeł zewnętrznych;
- wynikach badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Miasta oraz interesariuszy Strategii.

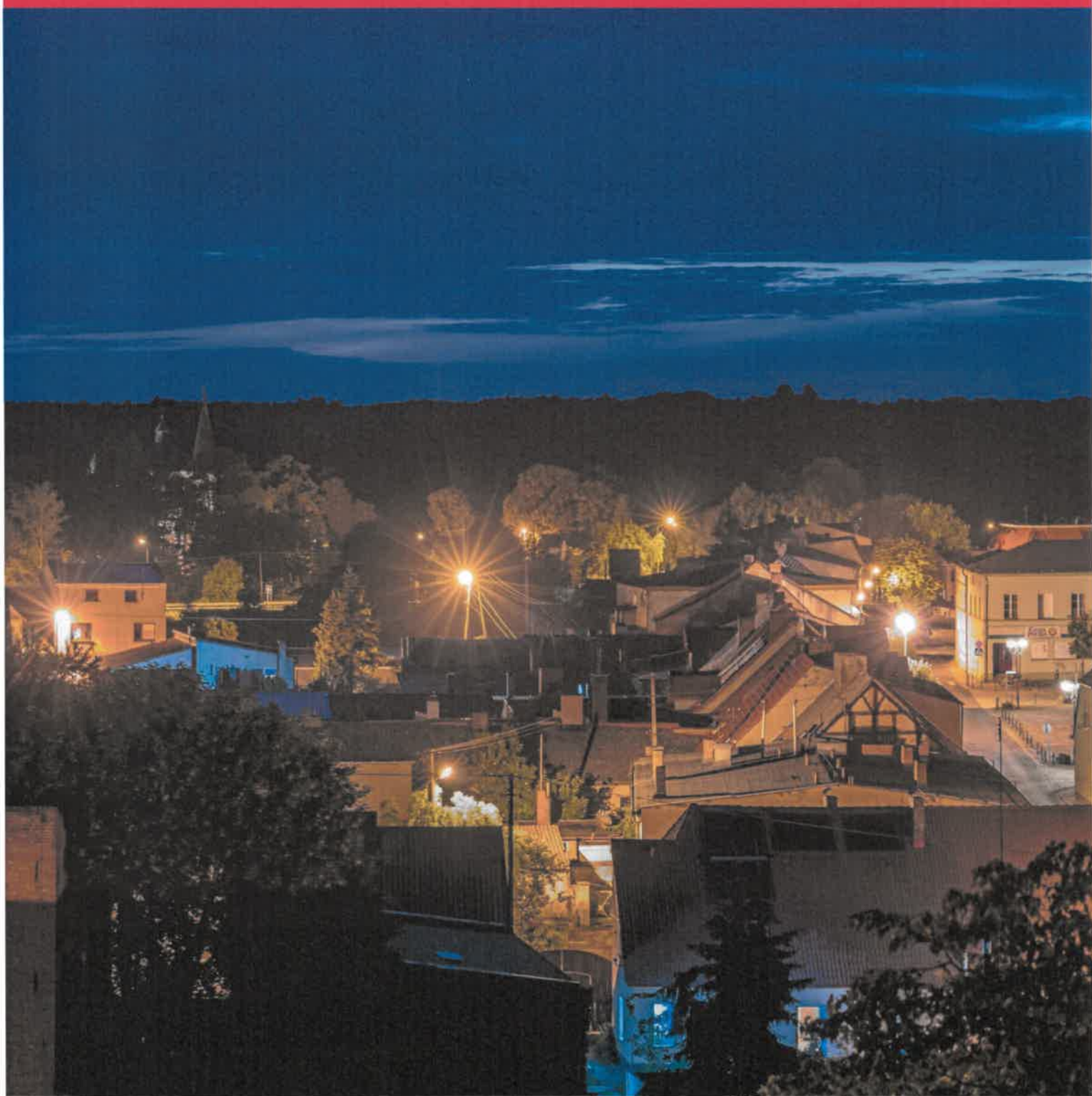

Analizę SWOT dla Miasta Obrzycko przedstawia poniższe zestawienie.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne położenie nad rzekami Wartą i Samą, bliskość Puszczy Noteckiej i rezerwatu Świetlista Dąbrowa podwyższające walory przyrodnicze i turystyczne, • Zwiększająca się liczba mieszkańców Miasta uwarunkowana dodatnim saldem migracji, • Aktywność obywatelska mieszkańców Miasta i prężna działalność w zakresie inicjatyw oddolnych, wpływająca na rozwój Miasta i wzajemne wspieranie się mieszkańców, • Położenie w trójkącie pomiędzy miastami Obomiki, Wronki i Szamotuły i niewielka odległość o tych miast, • Rozwinięta i łatwo dostępna infrastruktura wodno-kanalizacyjna podnosząca jakość życia mieszkańców, • Uregulowany system gospodarki odpadami komunalnymi i bliskość PSZOK • Bardzo dobrze rozwinięta opieka przedszkolna – wszystkie dzieci z terenu Miasta mają zapewnione miejsce w przedszkolu miejskim, • Członkostwo Miasta w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania „Puszcza Notecka” stymulujące rozwój gospodarczy, • Ścieżka rowerowa umożliwiająca bezpośredni dojazd do Szamotuł. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niekorzystne trendy demograficzne – ujemny przyrost naturalny, rosnąca liczba osób starszych, odpływ młodych dorosłych z terenu Miasta, • Niewystarczający dostęp do specjalistycznej opieki medycznej, • Ograniczona dostępność komunikacyjna związana z brakiem linii kolejowej, • Niewielkie rezerwy terenowe związane z małą powierzchnią Miasta i ograniczenia budowlane związane z położeniem na terenie zalewowym utrudniające wyznaczenie terenów inwestycyjnych pod zabudowę mieszkaniową i inwestycyjną oraz lokalizację nowych obiektów, • Niewielka liczba działających podmiotów gospodarczych i ograniczone możliwości uzyskania atrakcyjnego zatrudnienia, a w konsekwencji wysoki poziom bezrobocia w stosunku do powiatu i województwa, • Wysokie wydatki związane z administracją publiczną • Niezapewniona opieka nad dziećmi do lat 3 i związane w tym ograniczenia powrotu na rynek pracy dla rodziców, • Konieczność modernizacji infrastruktury wodno-ściekowej i niewystarczająca przepustowość oczyszczalni ścieków, • Niewystarczająco rozwinięta oferta kulturalna i rekreacyjna, a w konsekwencji niewielkie możliwości wspólnego spędzania czasu wolnego m.in. w związku z brakiem odpowiedniej infrastruktury.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Połączenie Miasta Obrzycko i Gminy Obrzycko w jedną jednostkę samorządu terytorialnego, co zmniejszyłoby koszty administracyjne, wpłynęło na poprawę sytuacji gospodarczej jednostek i ułatwiło zarządzanie jednostkami; • Dalszy napływ mieszkańców związany z trendem odpływu ludzi z terenów dużych miast, • Potencjał do rozwoju turystyki wodnej i rowerowej w oparciu o okoliczne zasoby przyrodnicze i ich walory; • Pomysł na utworzenie ścieżek rowerowych do Wroniek oraz Obomik jako uzupełnienie istniejącej ścieżki biegnącej w stronę Szamotuł – Obrzycko stanie się węzłem rowerowym pomiędzy 3 miastami, • Wykorzystywanie szans i umiejętne pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury oraz realizację zadań miękkich, • Dalsza współpraca i obopólne korzyści płynące z przynależności do Lokalnej Grupy Działania, tym rozwój gospodarczy, aktywizacja mieszkańców, promocja Gminy, • Zmianujące się nastawienie społeczności do współodpowiedzialności za lokalną wspólnotę oraz środowisko naturalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczony potencjał inwestycyjny i niewielkie wpływy do budżetu Miasta utrudniające rozwój i realizację zadań inwestycyjnych, • Rosnąca przewaga dużych ośrodków miejskich w zakresie jakości życia, dostępności usług, atrakcyjności zatrudniania, • Zagrożenie wystąpienia powodzi w związku z 2 rzekami przepływającymi przez teren Miasta, • Zagrożenia związane z kryzysami międzynarodowymi i globalnymi (zmiany klimatyczne, epidemie, konflikty zbrojne), które mają bezpośredni wpływ na sytuację gospodarczą w kraju, • Zmiany przepisów prawnych związanych z funkcjonowaniem i finansowaniem jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, • Utrzymywanie się wysokiej stopy bezrobocia oraz zjawiska ubóstwa ekonomicznego, spowodowanego niewielkim tempem rozwoju gospodarczego regionu.

CZĘŚĆ II:
STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU
MIASTA OBRZYCKO

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 jest kompleksowym dokumentem, podczas opracowywania którego dokładnie przeanalizowano aktualną sytuację Miasta. Badanie uwzględniło zarówno mocne strony i szanse, które stanowią fundament do wykorzystania, jak i obszary problemowe wymagające specjalnej uwagi i rozwiązania.

Na tej podstawie stworzono **misję**, czyli główne cele i wartości, które stanowią przewodnik do określenia celów strategicznych Miasta Obrzycko na przyszłość oraz **wizję**, czyli sprecyzowany obraz przyszłości. Cały proces strategiczny miał na celu ustalenie ram rozwoju Miasta na kolejne lata, gwarantując rozsądne działania i harmonijne wysiłki w dążeniu do zamierzonych celów.

Misja

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju jednostki. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie, co jest naszym priorytetem.

Uwzględniając przyjęte założenia misja Miasta Obrzycko brzmi następująco:

Obrzycko miastem możliwości!

Wizja

Natomiast wizja to obraz Miasta, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Wizja ukazuje Miasto Obrzycko w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów. Wizja zatem obrazuje stan docelowy Miasta w 2034 roku, ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Miasta oraz jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

W 2034 roku Obrzycko jest miastem w którym innowacyjność łączy się z zrównoważonym rozwojem i poszanowaniem dla środowiska, przestrzeń wyróżnia się funkcjonalnością, dostępnością i estetyką, a usługi dostosowane są do potrzeb mieszkańców. Miasto Obrzycko jest miejscem, gdzie mieszkańcy mogą rozwijać się i realizować swoje pasje, przedsiębiorcy chętnie inwestują, a turyści systematycznie powracają, aby odkrywać nowe możliwości spędzania czasu wolnego.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie analizy aktualnej sytuacji Miasta Obrzycko, jej aspektów ekonomicznych, społecznych oraz przestrzennych, a także uwzględniając czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, określono trzy główne cele strategiczne, które mają być osiągnięte w zgodzie z misją i wizją rozwoju Miasta. W celu realizacji założeń strategicznych, ustalono również cele szczegółowe, nazywane celami operacyjnymi, które stanowią konkretne działania do osiągnięcia.

Wyznaczone dla Miasta Obrzycko cele strategiczne odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które są od siebie zależne i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Podstawę realizacji zadań w sferze gospodarczej będą stanowiły działania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej i poprawy jakości środowiska przyrodniczego.

Usługi społeczne i zdrowotne
Oferta kulturalna i sportowa
Edukacja i rozwój mieszkańców

SPOŁECZNOŚĆ

Przedsiębiorczość i rolnictwo
Inwestycje i infrastruktura
Turystyka i rekreacja

GOSPODARKA

PRZESTRZEŃ

Zagospodarowanie przestrzeni
i ładu przestrzennego
Ochrona środowiska i adaptacja do
zmian klimatycznych

Tabela poniżej prezentuje zestawione cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im celami szczegółowymi (operacyjnymi). Realizacja założonych celów będzie kluczowym elementem dla osiągnięcia zakładanych rezultatów rozwoju Miasta Obrzycko.

PRZESTRZEŃ	GOSPODARKA	SPOŁECZNOŚĆ
CELE STRATEGICZNE		
1. FUNKCJONALNE I BEZPIECZNE MIASTO OBRZYCKO	2. ATRAKCYJNE DLA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I TURYSTÓW MIASTO OBRZYCKO	3. WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW MIASTO OBRZYCKO
CELE OPERACYJNE		
<p>1.1. RACJONALNIE ZAGOSPODAROWANA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ</p> <p>1.2. ROZWINIĘTA OCHRONA WSZYSTKICH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO</p>	<p>2.1. WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W MIEŚCIE I INNOWACYJNE ROLNICTWO</p> <p>2.2. BEZPIECZNA I DOSTĘPNA INFRASTRUKTURA</p> <p>2.3. ATRAKCYJNE TURYSTYCZNIE I REKREACYJNIE MIASTO</p>	<p>3.1. WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG, W TYM SPOŁECZNYCH I ZDROWOTNYCH</p> <p>3.2. OFERTA KULTURALNO-SPORTOWA ODPOWIADAJĄCA POTRZEBOM MIESZKAŃCÓW</p> <p>3.3. KONKURENCYJNA OFERTA EDUKACYJNA W MIEŚCIE</p>

W celu zapewnienia **funkcjonalnej i bezpiecznej** przestrzeni w Mieście Obrzycko podejmowane będą działania z zakresu zrównoważonego planowania przestrzennego i zarządzania przestrzenią w sposób możliwie najbardziej racjonalny. Niewielka powierzchnia Miasta sprawia, iż jego zagospodarowanie powinno być dobrze przemyślane, istniejąca zabudowa uzupełniania, a znajdujące się w jej pobliżu wolne przestrzenie zajmowane przez niezbędne usługi i miejsca wypoczynku. Realizując nowe inwestycje czy podejmując modernizację istniejących obiektów konieczne jest uwzględnianie projektowania uniwersalnego, zapewniającego dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Niezbędne jest również zwiększanie dostępności komunikacyjnej, w tym optymalizacja istniejącego transportu i możliwości przemieszczania się, ale również wprowadzanie nowych (i ekologicznych) środków transportu, np. sieci rowerów miejskich czy hulajnóg. Wszystkie podejmowane inwestycje i działania odbywać się będą z poszanowaniem środowiska naturalnego, dzięki stosowaniu nowoczesnych rozwiązań (np. pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł) oraz ochronie bioróżnorodności i poszczególnych komponentów środowiska.

Takie zarządzanie przestrzenią i środowiskiem **podniesie atrakcyjność Miasta** dla mieszkańców (obecnych i nowych), inwestorów czy osób odwiedzających Miasto (turystów). Przyczyni się do tego również wyposażenie Miasta w odpowiednią infrastrukturę i usługi, które będą dostępne dla wszystkich. Przez infrastrukturę tę rozumie się m.in. sieć drogową oraz ciągi pieszo-rowerowe, sieć wodno-kanalizacyjną, sieć internetową, ale także infrastrukturę i obiekty związane z rekreacją, wypoczynkiem, spędzaniem czasu wolnego na świeżym powietrzu.

Usługi oferowane na terenie Miasta **zaspokoić mają potrzeby wszystkich mieszkańców**, poczynając od rodzin – wspieranie funkcjonowania rodziny, odpowiednia edukacja i opieka nad dziećmi, wspieranie rodziców w podejmowaniu zatrudnienia, itp. W odpowiedzi na bieżące trendy demograficzne i związane z nimi potrzeby rozwijane będą również usługi skierowane do seniorów. Przez usługi te rozumie się nie tylko opiekę, ale także zapewnienie odpowiednich form aktywności. Dotyczy to również osób mierzących się z wszelkimi niepełnosprawnościami oraz ich rodzin i opiekunów. Wśród planowanych kierunków działań znajduje się rozwój opieki wytchnieniowej oraz wspieranie osób z niepełnosprawnościami w usamodzielnieniu się i uczestnictwie w życiu społecznym. Miasto stawia także na rozwój integracji wśród mieszkańców i dostrzega potencjał w zakresie aktywności obywatelskiej i realizacji inicjatyw oddolnych. W celu zaspokojenia potrzeb kulturalnych i sportowych mieszkańców dostrzega się potrzebę rozwoju oferty zajęć i wydarzeń kulturalnych skierowanych do mieszkańców w różnym wieku.

Holistyczne podejście do potrzeb mieszkańców Miasta i ograniczeń oraz trudności z jakimi mierzy się samorząd pozwoliło na zaplanowanie działań, które odwrócić mają niekorzystne trendy. Z kolei dostrzeżenie mocnych stron i potencjałów Miasta umożliwi dalszy jego rozwój z wykorzystaniem dostępnych zasobów.

W tabelach na kolejnych stronach zestawione zostały cele strategiczne w 3 przenikających się obszarach (przestrzeni, gospodarki i społeczeństwa), podzielone na cele operacyjne do których osiągnięcia przyczynić ma się realizacja zaplanowanych kierunków działań. W tabeli przedstawione zostały również oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz przykładowe wskaźniki pozwalające określić stopień ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY I: FUNKCJONALNE I BEZPIECZNE MIASTO OBRZYCKO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>1.1. Racjonalnie zagospodarowana i dostępna przestrzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regulacja polityki przestrzennej, w tym w szczególności poprzez opracowanie planu ogólnego ✓ Przekształcanie terenów o słabych jakościowo glebach pod zabudowę mieszkaniową i przedsiębiorstwa oraz zagospodarowanie ✓ Dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami ✓ Planowanie lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej z zapewnieniem dostępności do infrastruktury technicznej i społecznej ✓ Zwiększenie dostępności przestrzennej i możliwości przemieszczania się poprzez optymalizację transportu zbiorowego, rozwój zrównoważonych środków transportu, np. rowerów miejskich oraz węzłów komunikacyjnych ✓ Współpraca z operatorami w zakresie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego w Mieście 	<p>Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez efektywne zagospodarowanie przestrzeni i zwiększenie jej funkcjonalności, w tym zapewnienie dostępności do usług i niezbędnej infrastruktury.</p> <p>Stosowanie zasad projektowania uniwersalnego i ułatwienie dostępności przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej Miasta pod względem przemieszczania się wewnątrz oraz dojazdu do innych gmin i miast.</p> <p>Rozwój usług cyfrowych w Mieście, dzięki dostępowi do wysokiej jakości Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia Miasta objęta dokumentami planistycznymi (ha lub %). • Powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (ha). • Powierzchnia terenów przeznaczonych pod zalesienie (ha). • Liczba budynków z barierami architektonicznymi (szt.). • Średnia prędkość łącza internetowego (Gb/s).
<p>1.2. Rozwinięta ochrona wszystkich komponentów środowiska naturalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dążenie do zwiększenia bezpieczeństwa środowiska naturalnego, w tym ochrona bioróżnorodności i wzmocnienie odporności na zmiany klimatyczne ✓ Wspieranie wymiany źródeł ciepła oraz termomodernizacji w wśród mieszkańców oraz w budynkach użyteczności publicznej ✓ Rozwój infrastruktury służącej do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE 	<p>Adaptacja do zmian klimatu i zwiększenie odporności na klęski żywiołowe oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom powodzi i suszy.</p> <p>Powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej.</p> <p>Podniesienie poziomu jakości powietrza dzięki rozwojowi odnawialnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia objęta zieloną lub niebieską infrastrukturą (ha). • liczba zainstalowanych urządzeń OZE w sektorze publicznym (szt.). • liczba wymienionych źródeł ciepła (szt.).

CEL STRATEGICZNY I: FUNKCJONALNE I BEZPIECZNE MIASTO OBRZYCKO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podjęcie działań i przeprowadzenie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców ✓ Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w sposób minimalizujący utratę naturalnej retencji lub spowalniającej odpływ odprowadzanych wód oraz rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury ✓ Ograniczenie spływu powierzchniowego zanieczyszczeń z okolicznych pól i nieszczelnych szamb do wód powierzchniowych i podziemnych 	<p>źródła energii i termomodernizacji budynków.</p> <p>Wysoka efektywność energetyczna i zwiększenie samowystarczalności energetycznej Gminy dzięki pozyskiwaniu energii z odnawialnych źródeł.</p> <p>Zwiększenie powierzchni zielonej i niebieskiej infrastruktury, a także poziomu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych również</p> <p>Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej i zachowanie odpowiednich stosunków wodnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poziom zanieczyszczenia pyłami PM10 i PM2,5 (µm), • ilość energii wyprodukowanej przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii (J), • liczba budynków poddanych termomodernizacji (szt.), • liczba przeprowadzonych akcji z zakresu edukacji ekologicznej (szt.).

CEL STRATEGICZNY II: ATRAKCYJNE DLA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I TURYSTÓW MIASTO OBRZYCKO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>2.1. Wzrost przedsiębiorczości w Mieście i innowacyjne rolnictwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zachęcanie mieszkańców do prowadzenia własnych działalności gospodarczych zarejestrowanych na terenie Miasta ✓ Wspieranie rozwoju i działalności małych i średnich przedsiębiorstw ✓ Podejmowanie działań służących przyciągnięciu inwestorów i przedsiębiorców ✓ Utworzenie oferty inwestycyjnej, w tym wyznaczenie terenów inwestycyjnych z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju środowiska przyrodniczego ✓ Wspieranie innowacji w rolnictwie, w tym wsparcie w modernizacji i restrukturyzacji małych gospodarstw rodzinnych oraz zachęcanie do prowadzenia ekologicznego rolnictwa i rozwoju agro i ekoturystyki ✓ Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy m.in. poprzez organizację szkoleń oraz zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3 	<p>Zwiększenie możliwości uzyskania atrakcyjnego zatrudnienia i aktywizacja gospodarcza mieszkańców</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru Miasta i liczby działających przedsiębiorstw gospodarczych.</p> <p>Zwiększenie konkurencyjności i poprawa funkcjonowanie firm działających na terenie Miasta.</p> <p>Rozwój nowoczesnego rolnictwa i wspieranie lokalnych rolników i przetwórstwa rolno-spożywczego.</p> <p>Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł rolniczych dzięki nowoczesnemu rolnictwu i uprawom ekologicznym.</p> <p>Ułatwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym.</p> <p>Zapewnienie opieki dla dzieci do lat 3 na terenie Miasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych (szt.), • Powierzchnia terenów przeznaczonych pod inwestycje (ha), • Liczba przeprowadzonych szkoleń dla rolników (szt.), • liczba nowych przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego (szt.), • Liczba nowych gospodarstw agroturystycznych (szt.), • Stopa bezrobocia (%), • Udział dzieci do lat 3 objętych opieką żłobkową (%),
<p>2.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozbudowa oraz modernizacja sieci dróg lokalnych uzupełnionych o infrastrukturę pieszo-rowerową, odpowiednie oświetlenie i oznakowanie, bezpieczne przejścia dla pieszych i krzyżówki 	<p>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszo-rowerowym dzięki dobrej organizacji sieci i rozwiniętej infrastrukturze drogowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanych dróg (km), • Długość zmodernizowanych dróg (km), • Długość sieci ścieżek rowerowych (km),

CEL STRATEGICZNY II: ATRAKCYJNE DLA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I TURYSTÓW MIASTO OBRZYCKO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Współpraca z Zarządem Dróg Wojewódzkich i Zarządem Dróg Powiatowych w zakresie drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych przebiegających przez teren Miasta ✓ Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i deszczowej oraz urządzeń obsługujących te sieci ✓ Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci rowów melioracyjnych i innych urządzeń wodnych ✓ Współpraca z dostawcami gazu w zakresie rozwoju sieci gazowej na terenie Miasta 	<p>Zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do infrastruktury technicznej wysokiej jakości i bezpiecznej.</p> <p>Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz głębi dzięki uporządkowanej gospodarce kanalizacyjnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej (km), • Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km), • Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej/kanalizacyjnej/gazowej (%),
<p>2.3. Atrakcyjne turystycznie i rekreacyjnie Miasto</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie i promocja oferty oraz infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej ✓ Tworzenie miejsc wypoczynku i relaksu, takich jak parki, ogrody i place zabaw ✓ Współpraca a okolicznymi gminami i stowarzyszeniami w zakresie rozwoju funkcji turystycznej i promocji regionu ✓ Utworzenie sieci ścieżek rowerowych wewnątrz Miasta ✓ Dążenie do utworzenia sieci ścieżek rowerowych łączących Obrzycko z innymi gminami i miastami ✓ Dążenie do zwiększenia bazy noclegowej i gastronomicznej poprzez stworzenie mechanizmów wspierających rozwój usług turystycznych ✓ Krzewienie wśród mieszkańców poczucia tożsamości lokalnej i poszanowania dla tradycji i dziedzictwa lokalnego ✓ Zachowanie, ochrona i modernizacja obiektów zabytkowych 	<p>Rozwój funkcji turystycznej w Mieście, zwłaszcza wodnej i rowerowej w nawiązaniu do posiadanych walorów przyrodniczych i tworzenie atrakcyjnej infrastruktury oraz bogatej oferty rekreacyjnej w oparciu o nie.</p> <p>Zagospodarowanie terenów na cele rekreacyjne poprzez wytyczenie szlaków pieszych, rowerowych, konnych i kajakowych uzupełnionych o infrastrukturę wypoczynku, odpowiednie oznakowanie, itp.</p> <p>Zapewnienie bogatej oferty wydarzeń turystycznych, w tym koncertów, pikników, festynów, biegów, rajdów, itp.</p> <p>Wzmocnienie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Długość szlaków turystycznych (km), • Liczba nowych obiektów turystycznych (szt.), • Liczba odbywających się wydarzeń turystycznych (szt.), • Liczba miejsc noclegowych (szt.), • Liczba obiektów gastronomicznych (szt.), • Kwota przeznaczona na remonty/renowację zabytków (zł).

CEL STRATEGICZNY III: WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW MIASTO OBRZYCKO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>3.1. Wysoka jakość usług, w tym społecznych i zdrowotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwój katalogu usług społecznych podnoszących jakość życia mieszkańców ✓ Rozwój polityki senioralnej, w tym zapewnienie osobom starszym usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i aktywizacji ✓ Wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin poprzez zapewnienie opieki wytchnieniowej i rozwój działalności podmiotów reintegracyjnych ✓ Zwiększenie dostępu do opieki medycznej, w tym w szczególności lekarzy specjalistów ✓ Wdrażanie programów profilaktyki zdrowotnej i zachęcanie mieszkańców do prowadzenia zdrowego stylu życia ✓ Rozwój systemu prewencji i zwalczania problemów z uzależnieniami wśród mieszkańców ✓ Rozwój cyfryzacji, w tym świadczenia e-usług 	<p>Zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców dzięki rozwiniętej działalności Ośrodka Pomocy Społecznej.</p> <p>Przeciwdziałanie wykluczeniom społecznym osób starszych i z niepełnosprawnościami, i umożliwienie im aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.</p> <p>Wspieranie usamodzielnienia się i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Miasta.</p> <p>Zwiększenie stopnia wykorzystywania nowoczesnych technologii w usługach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba seniorów objętych usługami opiekuńczymi (os.), • Liczba osób korzystających ze wsparcia podmiotów reintegracyjnych (os.), • Liczba zrealizowanych programów profilaktyki zdrowotnej (szt.), • Liczba realizowanych e-usług (szt.),
<p>3.2. Oferta kulturalno-sportowa odpowiadająca potrzebom mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwój oferty kulturalno-sportowej oraz tworzenie nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury kulturalnej i sportowej ✓ Zwiększenie liczby odbywających się zajęć i wydarzeń kulturalnych i sportowych ✓ Stworzenie miejsca zabaw dla dzieci, np. klubokawiarnie, sala zabaw ✓ Zapewnienie miejsca spotkań dla młodzieży ✓ Zachęcanie mieszkańców do dbałości o kondycję fizyczną i uprawianie sportu m.in. poprzez tworzenie nowych sekcji sportowych 	<p>Zapewnienie bogatej oferty kulturalno-sportowej odpowiadającej potrzebom mieszkańców z różnych grup wiekowych.</p> <p>Wzmocnienie więzi społecznych, zintegrowania społeczności lokalnej i ograniczenie wykluczenia społecznego.</p> <p>Zapewnienie miejsc bezpiecznych i przyjaznych do spotkań i spędzania czasu wolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych obiektów kulturalnych/sportowych (szt.), • Liczba zmodernizowanych obiektów kulturalnych sportowych (szt.), • Liczba odbywających się zajęć dla mieszkańców (szt.),

CEL STRATEGICZNY III: WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW MIASTO OBRZYCKO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>3.3. Konkurencyjna oferta edukacyjna w Mieście</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zacieśnianie współpracy pomiędzy samorządem, miejskimi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań własnych 		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba organizowanych w roku wydarzeń kulturalnych/sportowych (szt.),
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie intelektualnego i fizycznego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie wysokiej jakości nauczania w oparciu o nowoczesne technologie, innowacyjne podejście i dobrze wyposażoną bazę dydaktyczno-sportową ✓ Wspieranie i rozwój nauki języków obcych wśród uczniów szkoły na terenie Miasta ✓ Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, m.in. poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli ✓ Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych ✓ Wspieranie zdrowia psychicznego (opieka psychologa) i fizycznego (zdrowy styl życia, uprawianie sportu) wśród dzieci i młodzieży ✓ Wspieranie uczenia się przez całe życie poprzez umożliwienie dalszego rozwoju i kształtowania mieszkańców w każdym wieku 	<p>Wzrost poziomu opieki i nauczania w miejskich placówkach oświatowych i zwiększenie ich konkurencyjności w regionie, a w konsekwencji zatrzymanie dzieci w Mieście i napływ uczniów zamieszkujących okolice gminy.</p> <p>Dbłość o zapewnienie wieloaspektowego wsparcia i szerokiej możliwości rozwoju dla dzieci i młodzieży. Zapewnienie osobom dorosłym i seniorom dokształcania, wspieranie w rozwoju kompetencji i umiejętności oraz pomoc w przebranżowieniu zawodowym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba odbywających się zajęć pozalekcyjnych (szt.), • Liczba uczniów korzystających ze wsparcia psychologa (os.), • Liczba uczniów uczęszczających na zajęcia wyrównujące szanse rozwojowe (os.), • Liczba przeprowadzonych szkoleń dla nauczycieli (szt.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Obrzycko oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście

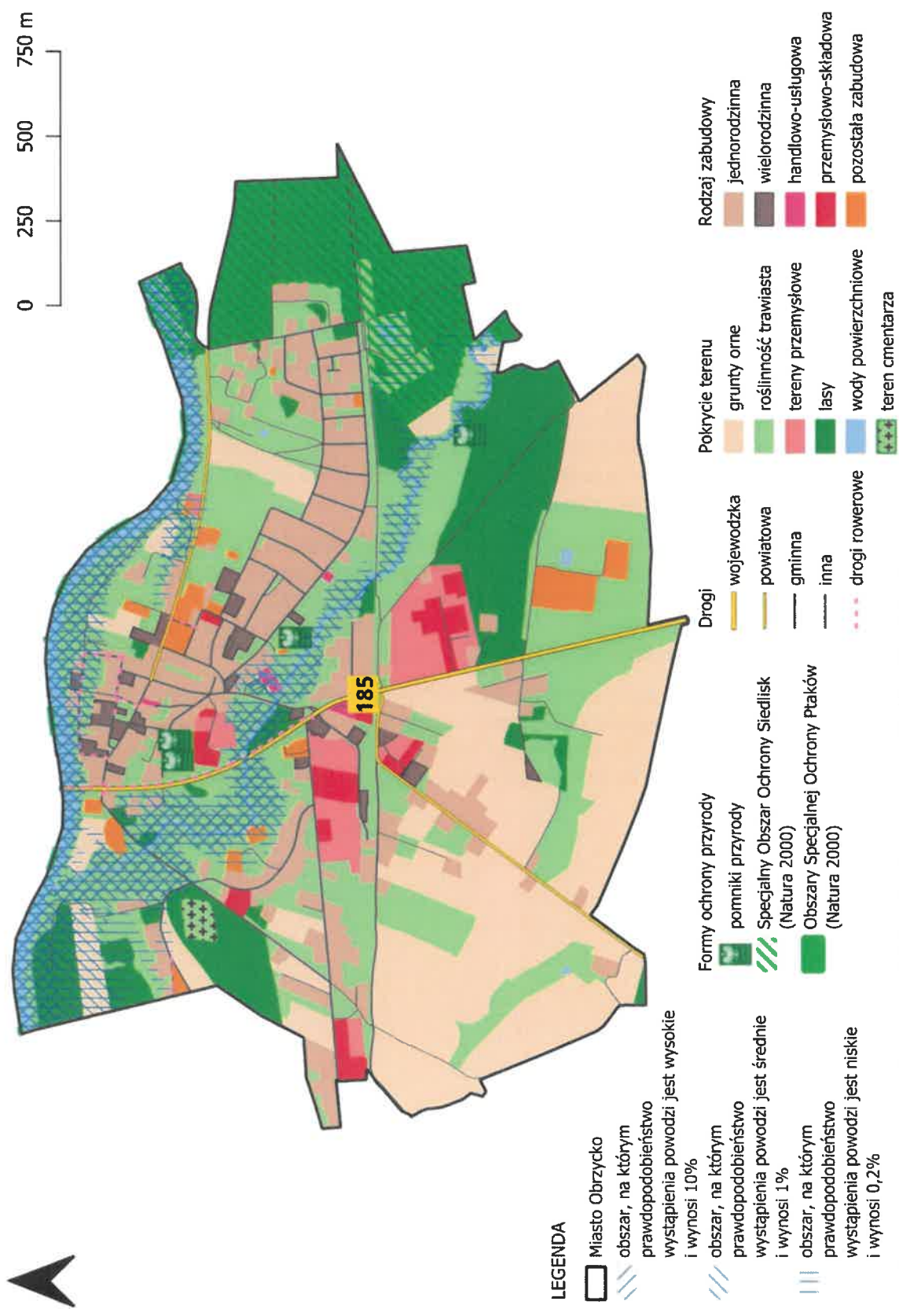
Obrzycko jest gminą miejską położoną w północno-wschodniej części powiatu szamotulskiego, w województwie wielkopolskim, pośrodku okalającej ją gminy wiejskiej Obrzycko.

Na terenie Miasta wyróżnia się 2 rzeki – Samą i Wartę. Rzeka Sama biegnie przez środek Miasta z południowego-wschodu w kierunku północno-zachodnim i wpada do rzeki Warty, która prowadzi wzdłuż północnej granicy Miasta. Przy obu rzekach występuje zagrożenie wystąpienia powodzi w stopniu niskim (raz na 500 lat lub istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego), średnim (raz na 100 lat) i wysokim (raz na 10 lat).

Główny ciąg komunikacyjny stanowi droga wojewódzka nr 185 przecinająca Miasto na osi północ-południe w jej centralnej części, uzupełniona drogami powiatowymi i gminnymi. Kierując się w stronę południową umożliwia ona bezpośredni dojazd do Szamotuł. Podążając na północ droga nr 185 łączy się z drogą nr 182. Miasto oddalone jest od dróg ponadlokalnych, krajowych i autostrad. Najbliższa droga ekspresowa S11 biegnie w odległości ponad 20 km na wschód od Miasta, a droga krajowa nr 92 w odległości ponad 25 km w kierunku południowym.

Największą gęstością zabudowy wyróżnia się północno-wschodnia część Miasta. Jest to głównie zabudowa jedno i wielorodzinna uzupełniona o usługi. Największe kompleksy leśne obserwuje się na obrzeżach Miasta, przy jego wschodniej (tutaj wyróżnia się także obszar Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie) i częściowo zachodniej granicy. Południowa część Miasta to w szczególności grunty orne, ale także częściowo las i zabudowa, w większości przemysłowa, jednorodzinna i magazynowa.

Formy ochrony przyrody występujące w obrębie Miasta to przede wszystkim pomniki przyrody, ale także Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie we wschodniej części Miasta. Ponadto granica Obszaru Specjalnej Ochrony Natura 2000 Puszcza Notecka biegnie wzdłuż Warty tym samym północnej granicy Miasta i oddziałuje na nie, mimo jego powierzchnia obejmuje Miasto w bardzo niewielkim stopniu.

Ryc. 8. Pokrycie terenu oraz uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne Miasta Obrzycko
 Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych.

Miasto Obrzycko ujęte zostało w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+*, przyjętym uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. Zgodnie z zapisami planu Miasto położone jest w obrębie **wiejskiego obszaru funkcjonalnego**.

Za kluczowy cel polityki przestrzennej tego obszaru przyjęto kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej ukierunkowane na: podnoszenie jakości życia mieszkańców, poprawę dostępności do usług, osiągnięcie wysokiego poziomu konkurencyjności i dostępności obszaru.

W ramach realizacji celu kluczowego *Plan* wyznacza 6 celów polityki przestrzennej, a dla każdego z nich zasady zagospodarowania, których przestrzeganie wpłynie na zrównoważony rozwój Miasta Obrzycko:

1. Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi
 - **Regulowanie procesów osiedleńczych i przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy**, w tym zachowanie zwartej charakteru zabudowy poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy w zasięgu istniejącej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i drogowej, ograniczanie rozwoju zabudowy w obrębie terenów leśnych i otwartych terenów rolnych oraz dostosowanie powierzchni nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę do faktycznego zapotrzebowania, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, drogowych, infrastrukturalnych, kulturowych, demograficznych (migracje, struktura wiekowa, itp.),
 - **Zachowanie tradycyjnego krajobrazu jednostek osadniczych**, w tym zabytkowych centrów miast z siatką ulic, układów zieleni, itp. oraz kształtowanie nowej architektury z poszanowaniem cech architektury lokalnej,
 - **Rewitalizacja i rekultywacja obszarów zdegradowanych**,
2. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej
 - **Ochrona najlepszych jakościowo gleb**, w tym ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych o najwyższej przydatności dla celów produkcji rolnej na cele nierolnicze poza obszarami zwartej zabudowy i ochrona gleb przed erozją,
 - **Ochrona łąk i pastwisk**, w tym ich zachowanie i zapobieganie dewastacji,
 - **Poprawa bilansu wodnego i jakości wód**, w tym zachowanie i ochrona istniejących cieków wodnych i zbiorników wodnych,
3. Ochrona dziedzictwa kulturowego
 - **Zachowanie dziedzictwa kulturowego**,
 - **Efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego**, w tym poprzez kształtowanie zagospodarowania obszarów i obiektów stanowiących podstawę kreowania produktów turystycznych,
4. Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego
 - **Rozwój działalności rolniczej**, w tym m.in. poprzez wdrażanie bardziej wydajnych i przyjaznych środowisku technologii, kształtowanie specjalizacji rolniczych, w tym promocja rolnictwa ekologicznego wraz z lokalnym zapleczem drobnych i średnich zakładów przetwarzających, magazynujących lub transportujących produkty rolnicze czy rozwój produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
 - **Rozwój funkcji pozarolniczych**, w tym wyznaczanie, skomunikowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwoju małych

i średnich zakładów produkcyjnych, uzupełnianie funkcji usług podstawowych: zdrowia, edukacji, kultury i sportu, rozwój funkcji turystycznych z wykorzystywaniem walorów przyrodniczych i kulturowych,

5. Poprawa dostępności komunikacyjnej

- **Rozwój i modernizacja sieci drogowej**, w tym rozbudowa i podniesienie parametrów technicznych sieci drogi wojewódzkiej oraz zmniejszanie uciążliwości transportu samochodowego na terenach mieszkaniowych, w tym w szczególności realizacja obwodnic miejscowości, modernizacja układu dróg lokalnych dla poprawy powiązań wewnętrznych oraz rozbudowa sieci dróg rowerowych,
- **Poprawa efektywności sieci kolejowej**, w tym realizacja węzłów przesiadkowych integrujących różne środki transportu,
- **Rozwój komunikacji zbiorowej**, w tym rozwój sieci komunikacji autobusowej dla poprawy dostępności terenów wiejskich do miast powiatowych i ośrodków gminnych, integracja komunikacji autobusowej i kolejowej w celu poprawy dostępności do miast subregionalnych i stolicy województwa,

6. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej

- **Poprawa dostępności sieci infrastruktury technicznej**, w tym rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- **Rozbudowa sieci elektroenergetycznej**, w tym wyznaczenie korytarzy technologicznych dla planowanych linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć oraz innych inwestycji infrastrukturalnych, zabezpieczenie terenów dla potrzeb rozbudowy nowych sieci i urządzeń elektroenergetycznych.

4. Spójność kierunków rozwoju Miasta z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań ujęte w niniejszym dokumencie odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców Miasta Obrzycko. Jednocześnie są one spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej:

- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR),
- Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Komplementarność celów wyznaczonych w Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Z kolei w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczono 4 cele strategiczne, które brzmią następująco:

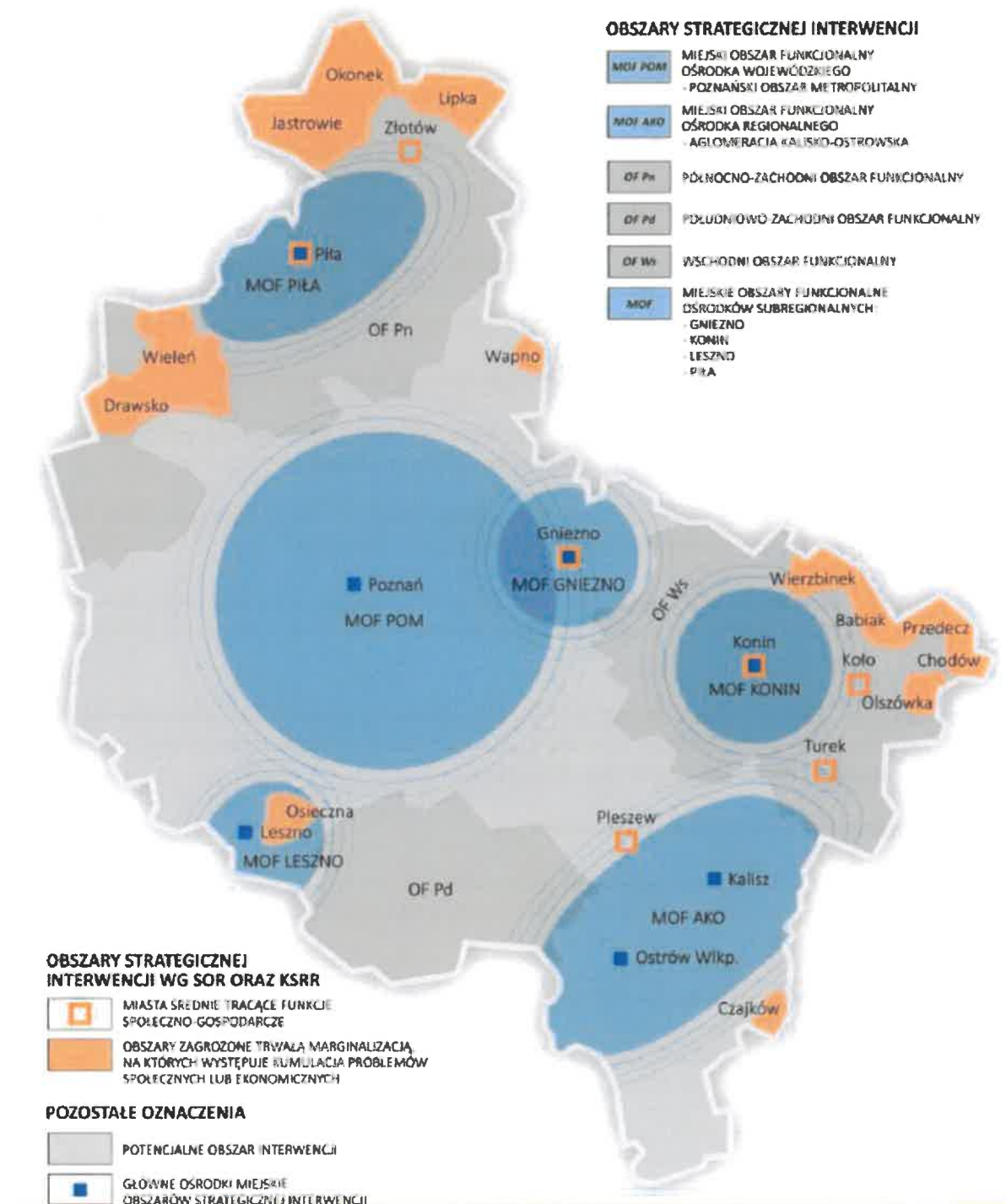
1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

W celu weryfikacji spójności celów strategicznych i operacyjnych zaproponowanych w Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 z celami wyznaczonymi w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku zestawiono je w poniższej tabeli.

Cele	
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034
<p>1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p> <p>1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</p>	<p>2. Atrakcyjne dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów Miasto Obrzycko</p> <p>2.1. Wzrost przedsiębiorczości w Mieście i innowacyjne rolnictwo</p> <p>3. Wspierające mieszkańców Miasto Obrzycko</p> <p>3.3. Konkurencyjna oferta edukacyjna w Mieście</p>
<p>2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p> <p>2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p>	<p>2. Atrakcyjne dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów Miasto Obrzycko</p> <p>2.3. Atrakcyjne turystycznie i rekreacyjnie Miasto</p> <p>3. Wspierające mieszkańców Miasto Obrzycko</p> <p>3.1. Wysoka jakość usług społecznych i zdrowotnych</p> <p>3.2. Oferta kulturalno-sportowa odpowiadająca potrzebom mieszkańców</p> <p>3.3. Konkurencyjna oferta edukacyjna w Mieście</p>
<p>3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</p>	<p>1. Funkcjonalne i bezpieczne Miasto Obrzycko</p> <p>1.1. Racjonalnie zagospodarowana i dostępna przestrzeń</p> <p>1.2. Rozwinięta ochrona wszystkich komponentów środowiska naturalnego</p> <p>2. Atrakcyjne dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów Miasto Obrzycko</p> <p>2.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura</p>
<p>4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</p> <p>4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</p>	<p>1. Funkcjonalne i bezpieczne Miasto Obrzycko</p> <p>1.1. Racjonalnie zagospodarowana i dostępna przestrzeń</p> <p>2. Atrakcyjne dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów Miasto Obrzycko</p> <p>2.3. Atrakcyjne turystycznie i rekreacyjnie Miasto</p> <p>3. Wspierające mieszkańców Miasto Obrzycko</p> <p>3.1. Wysoka jakość usług, w tym społecznych i zdrowotnych</p>

Zgodnie z ustaleniami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Wielkopolska 2020 na obszarze województwa zidentyfikowano różnego rodzaju obszary interwencji, do których zaadresowano część celów operacyjnych z zastrzeżeniem, że docelowo ich zasięg oraz kryteria wyznaczania określone będą w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Obszar na jakim położone jest Miasta Obrzycko nie należy jednak do żadnego z wyznaczonych obszarów strategicznej interwencji. Ich zasięg przedstawiony został na mapie poniżej.

Ryc. 9. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce
 Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

Jednakże na podstawie przeprowadzonej delimitacji w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+* wyznaczono 4 podstawowe typy obszarów funkcjonalnych, obejmujących łącznie wszystkie gminy położone w granicach województwa wielkopolskiego. Wśród nich znajduje się **wiejski obszar funkcjonalny**, w zasięgu, którego położone jest Miasto Obrzycko.

Ponadto w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+* określa się granice obszarów interwencji wraz ze szczegółowymi celami polityki regionalnej. Miasto Obrzycko klasyfikuje się do następujących obszarów interwencji:

- **obszaru ochrony gleb dla celów produkcji rolnej** (dotyczy gleb wysokiej jakości, niezbędnych do zachowania ich w użytkowaniu rolniczym jako elementu bezpieczeństwa żywnościowego kraju oraz szeregu innych funkcji powiązanych z szeroko rozumianym rolnictwem),
- **obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy**
 - o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym $p=10\%$, czyli raz na 10 lat (obszary szczególnego zagrożenia powodzią)
 - o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym $p=1\%$, czyli raz na 100 lat (obszary szczególnego zagrożenia powodzią)
 - o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym $p=0,5\%$, czyli raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego
- **obszaru cennego przyrodniczo** (jego kształtowanie ma priorytetowe znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej – obejmuje wszystkie gminy w województwie wielkopolskim),
- **obszaru ochrony krajobrazów kulturowych**,
- **obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych** (województwo wielkopolskie charakteryzuje się niedoborami wód powierzchniowych, co generuje konieczność zwiększenia zasobów wodnych).

Plan zawiera także zestawienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Miasta Obrzycko dotyczy inwestycja w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej „Regulacja i utrzymanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych – Odbudowa rzeki Samy.

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2024-2034. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu Miasta w Obrzycku oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Miasta, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Miasta Obrzycko, Rada Miasta Obrzycko oraz pracownicy Urzędu Miasta, jednostki organizacyjne i partnerzy.

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych dla Miasta na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych corocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółwić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Miasto Obrzycko będzie dbało o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Miasto będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu szamotulskiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Miasta Obrzycko, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych częściach Miasta.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raplocie o stanie Miasta Obrzycko, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie Strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Tabela będzie zawierała przykładowe wskaźniki stopnia realizacji poszczególnych zadań. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring przeprowadzany będzie co 2 lata od roku przyjęcia Strategii i tym samym rozpoczęcia wdrażania jej założeń.

Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przeprowadzona w 2023 roku ewaluacja ex-ante (*Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Obrzycko*). Celem ewaluacji ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrażania Strategii, w tym wielkości zaangażowanych środków oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Miasta oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Miasta, występuje do Rady Miasta z wnioskiem o jego zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1-4 ustawy o samorządzie gminnym.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Władze Miasta Obrzycko na bieżąco analizują możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, których realizacji będzie stanowiła również wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. z obowiązującej perspektywy finansowej, tj. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027;
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych, Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie wielkopolskim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- **FEnIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, 7
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Miasta Obrzycko wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Miasta, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych referatów Urzędu Miasta w Obrzycku oraz jednostek organizacyjnych Miasta.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem szamotulskim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Miasta oraz wieloletnia prognoza finansowa. Miasto będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określone będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Miasta, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczone będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Miasta.

Tabela na kolejnej stronie (Tabela 2) przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2024-2030 na podstawie uchwały nr XLIX/266/2023 Rady Miasta Obrzycko z dnia 17 lipca 2023 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Obrzycko na lata 2023-2030. W analizowanych latach łączne dochody wyniosą ponad 113 mln zł, z czego dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych nieco ponad 15 mln zł i podatku od nieruchomości 11,1 mln zł. Łączne wydatki wyniosą natomiast ponad 112 mln zł.

Tabela 2. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii (zł)

	Dochody ogółem	w tym:		Wydatki ogółem	Rozchody
		PIT	podatek od nieruchomości		
2024	14 790 660,12 zł	1 990 189,00 zł	1 448 400,00 zł	14 603 445,00 zł	187 215,12 zł
2025	15 368 710,00 zł	2 067 806,00 zł	1 504 888,00 zł	15 197 008,00 zł	171 701,12 zł
2026	15 845 140,00 zł	2 131 908,00 zł	1 551 540,00 zł	15 668 438,88 zł	176 701,12 zł
2027	16 291 572,00 zł	2 195 865,00 zł	1 590 328,00 zł	16 136 822,00 zł	154 750,00 zł
2028	16 740 311,00 zł	2 259 545,00 zł	1 630 086,00 zł	16 572 936,00 zł	167 375,00 zł
2029	17 201 471,00 zł	2 325 072,00 zł	1 670 838,00 zł	17 081 471,00 zł	120 000,00 zł
2030	17 664 424,00 zł	2 390 174,00 zł	1 712 609,00 zł	17 619 424,00 zł	45 000,00 zł
ogółem	113 902 288,12 zł	15 360 559,00 zł	11 108 689,00 zł	112 879 544,88 zł	1 022 742,36 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XLIX/266/2023 Rady Miasta Obrzycko z dnia 17 lipca 2023 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Obrzycko na lata 2023-2030.

Natomiast potencjał inwestycyjny Miasta rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2023-2030 wyniesie ponad 146 mln zł.

SPIS TREŚCI

METODOLOGIA OPRACOWANIA	46
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ MIASTA	47
1.1. Informacje ogólne	47
1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	48
1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe	50
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ MIASTA.....	54
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	54
2.2. Infrastruktura i środowisko	58
<i>Infrastruktura drogowa</i>	58
<i>Urządzenia sieciowe</i>	59
<i>Gospodarka odpadami</i>	60
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska</i>	61
2.3. Stan finansów samorządowych	62
<i>Wykonanie budżetu</i>	62
<i>Struktura dochodów i wydatków</i>	64
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	70
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ MIASTA	71
3.1. Demografia	71
3.2. Kapitał społeczny	75
<i>Przedszkola i żłobki</i>	75
<i>Edukacja</i>	76
<i>Kultura i sport</i>	81
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	81
<i>Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne Miasta</i>	82
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	84

Metodologia opracowania

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko jest niniejsza Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Obrzycko. Dokument wskazuje na główne wyzwania społeczno-gospodarcze Miasta, jakie powinny znaleźć rozwiązanie w wyniku realizacji Strategii. W tym celu przeprowadzona została ocena stanu istniejącego w ujęciu systemowym oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza rozpoznanie związków pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznymi gospodarczym Miasta oraz jego relacje z zewnętrznym otoczeniem, mającymi podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu, jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym. Na potrzeby tego opracowania analizowano lata 2018-2022 (o ile nie zaznaczono inaczej).

Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Miasta Obrzycko, plany, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Miasta Obrzycko.

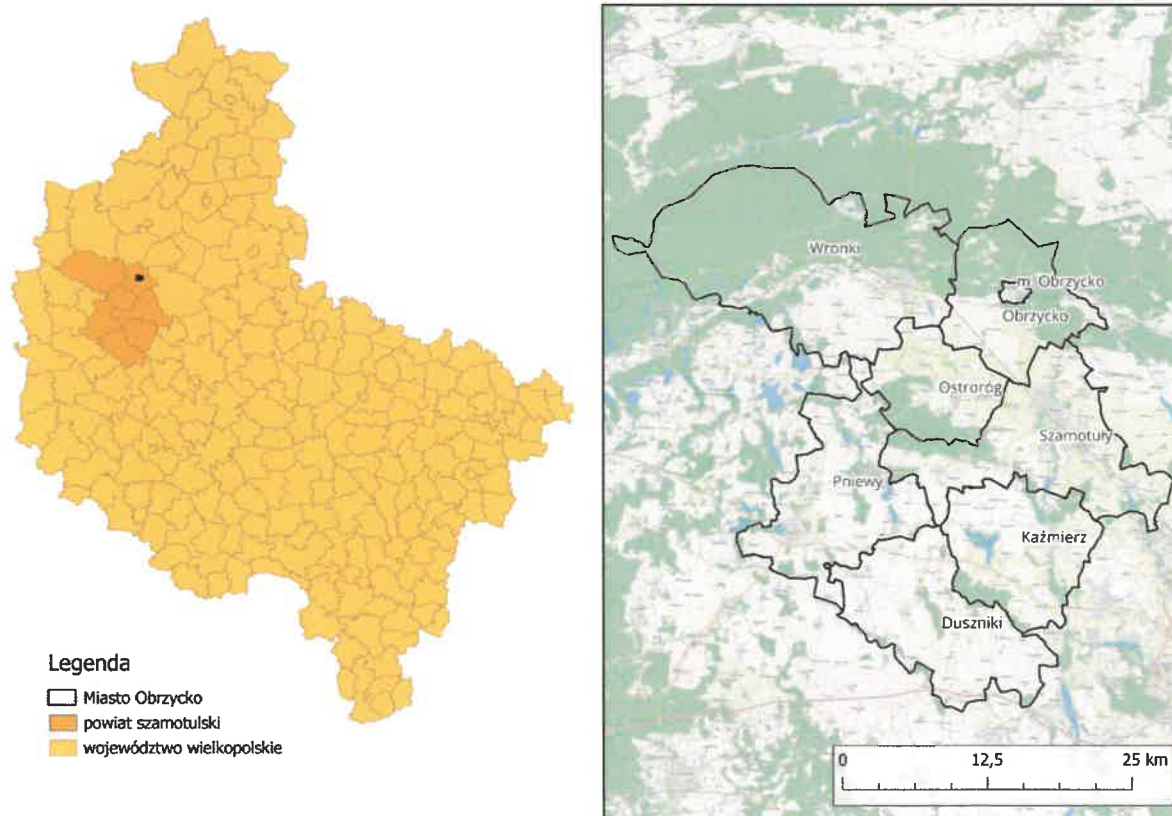
W celu oceny stanu istniejącego, zastosowano metodę analizy porównawczej, w której Miasto Obrzycko zestawione zostało z innymi wybranymi jednostkami, spełniającymi określone kryterium. Są to gminy miejskie zaliczające się do grupy o umiarkowanej funkcji rolniczej (według klasyfikacji Śleszyńskiego i Komomickiego) położone w zachodniej części kraju (łącznie w Polsce występuje 12 takich miast, lecz w celu dobrania reprezentatywnej grupy porównawczej zestawiono tylko 4 z nich). Miasta te charakteryzują się podobną gęstością zaludnienia. W ten sposób powstała grupa porównawcza, do której oprócz Miasta Obrzycko zaliczają się miasta: Skórcz (woj. pomorskie), Radziejów (woj. kujawsko-pomorskie) i Zawidów (woj. dolnośląskie). Do analizy wskaźnikowej wykorzystano również średnie wartości wskaźników dla powiatu szamotulskiego oraz województwa wielkopolskiego.

Do przygotowania Diagnozy wykorzystane zostały najaktualniejsze dla Miasta dane dostępne w momencie opracowywania dokumentu. Przedstawione informacje prezentują zatem stan na rok 2023, chyba że zaznaczono inaczej.

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ MIASTA

1.1. Informacje ogólne

Miasto Obrzycko położone jest w województwie wielkopolskim, w powiecie szamotulskim, przy ujściu rzeki Samy do Warty. Miasto Obrzycko stanowi odrębną jednostkę samorządu terytorialnego, tj. gminę miejską. Jest równocześnie siedzibą gminy wiejskiej Obrzycko, tak zwanej „gminy obwarzankowej”, która otacza swoim terytorium gminę miejską. Miasto Obrzycko jest oficjalnie najmniejszą gminą w województwie wielkopolskim i trzecią najmniejszą pod względem powierzchni w kraju – powierzchnia całkowita wynosi 3,88 km². W 2022 roku Miasto zamieszkiwało 2 384 osoby, co stanowiło 3% wszystkich mieszkańców powiatu szamotulskiego. Gęstość zaludnienia w tym samym roku wyniosła 637 os./km².

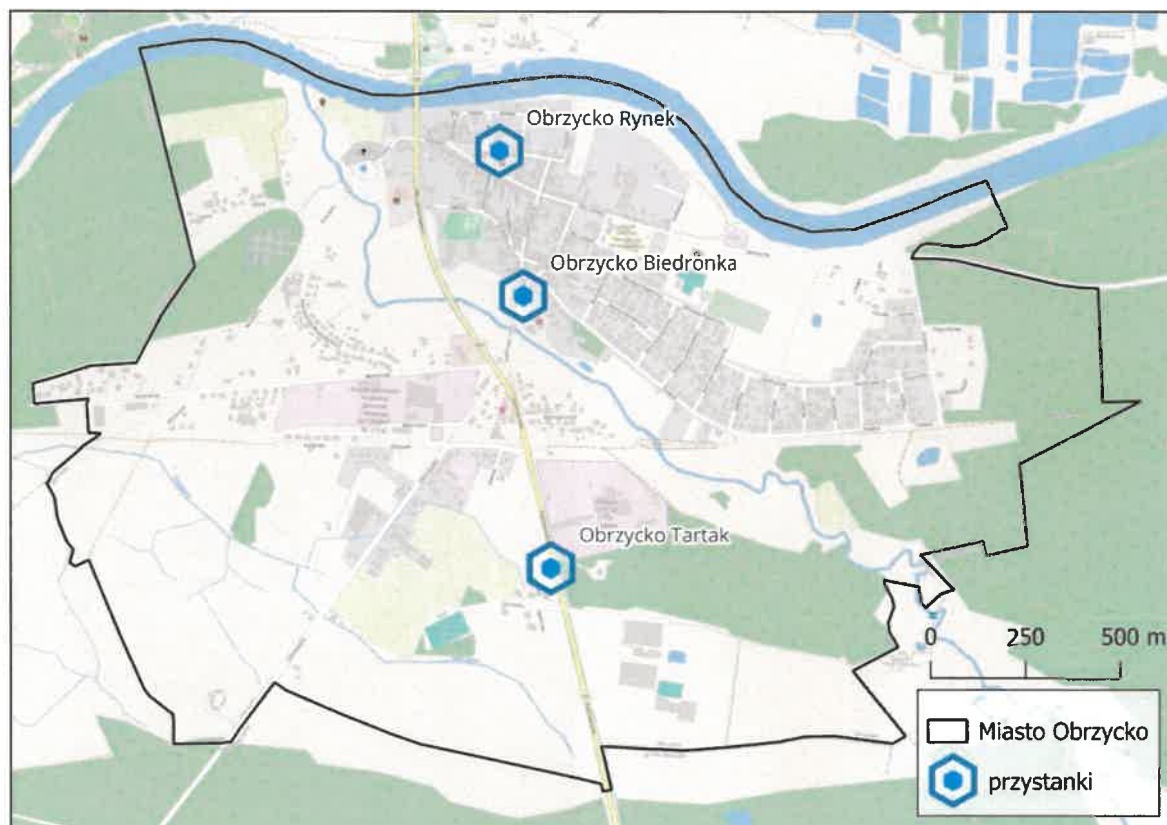
Ryc. 1. Położenie administracyjne Miasta Obrzycko na tle powiatu szamotulskiego i województwa wielkopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

Miasto od stolicy powiatu (Szamotuł) w linii prostej dzieli 10,79 km. Obie miejscowości połączone są ze sobą drogą wojewódzką nr 185, przechodzącą dodatkowo przez Kobylniki, dzięki której z Miasta Obrzycko do Szamotuł da się dostać samochodem w ciągu ok. 11 minut. Do Poznania natomiast w linii prostej jest 42,83 km, a czas przejazdu samochodem to około godziny – najbardziej wydajną trasą jest przejazd wspomnianą drogą nr 185 do Szamotuł, następnie drogą wojewódzką nr 184 do S11 i drogą krajową nr 92 już bezpośrednio do Poznania. Innymi większymi ośrodkami miejskimi (ponad 15 tys. mieszkańców) położonymi maksymalnie godzinę drogi od Miasta Obrzycko są: Oborniki (18 tys.), Wągrowiec (24 tys.), Trzcianka (16 tys.), Piła (70 tys.), Chodzież (17 tys.), Nowy Tomyśl (15 tys.). Około dwie godziny drogi dzieli Miasto Obrzycko od Gorzowa Wielkopolskiego, Zielonej Góry oraz Bydgoszczy.

Całkowita powierzchnia Miasta Obrzycko wynosi 3,88 km², co stanowi 0,34% powierzchni całkowitej powiatu szamotulskiego oraz 0,013% powierzchni całkowitej województwa wielkopolskiego. Powierzchnia użytków rolnych na terenie Miasta to 3,13 km², co stanowi 80% jego całkowitej powierzchni. Lesistość Miasta jest na dość wysokim poziomie i wynosi ok. 11% powierzchni.

Najbliższe dworce kolejowe znajdują się w Szamotułach i Wronkach, natomiast przez Miasto nie przebiega bezpośrednio żadna linia kolejowa. Wspomniane dworce obsługują połączenia na trasie Poznań-Szczecin. Na terenie Miasta organizowany jest transport zbiorowy, obsługiwany przez prywatnego przewoźnika, firmę MatMich Bus. W Mieście położone są trzy przystanki autobusowe – na ul. Szamotulskiej, Dworcowej oraz ul. Rynek.

Ryc. 2. Lokalizacja przystanków autobusowych w Mieście Obrzycko

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

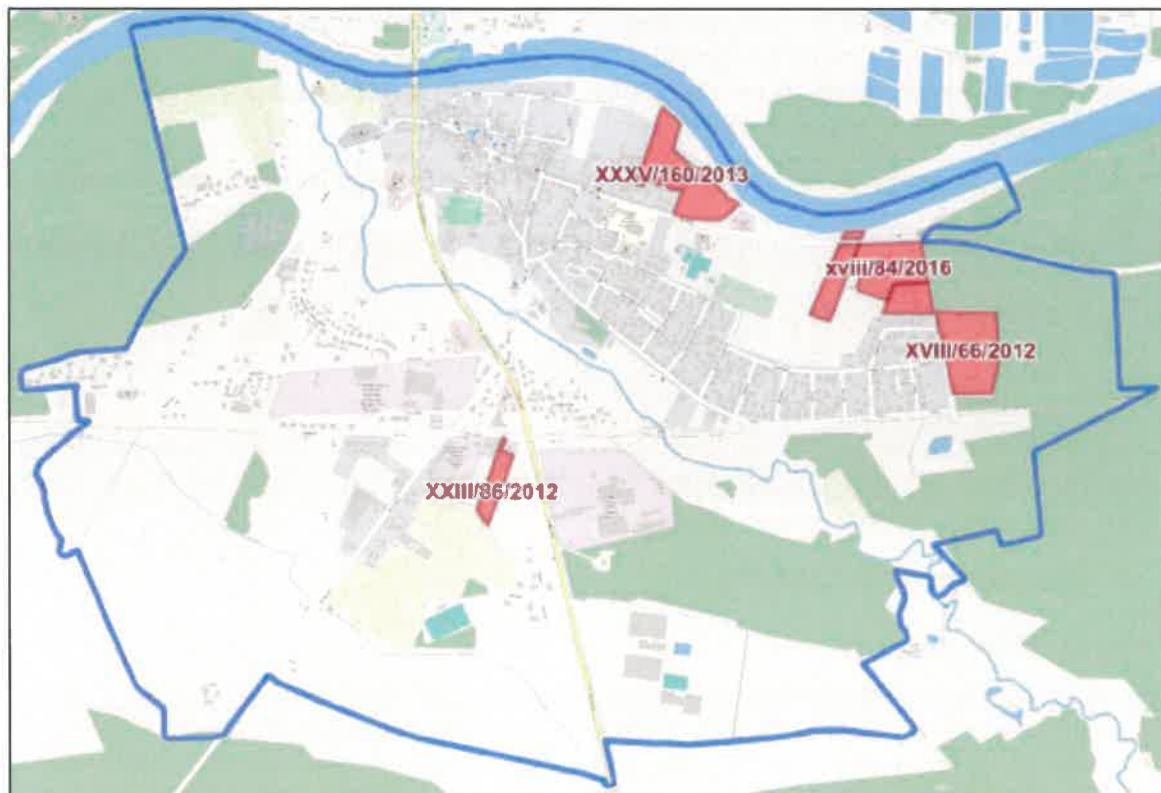
1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego przyjętego Uchwałą Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, Miasto Obrzycko ujęte zostało jako część wiejskiego obszaru funkcjonalnego. Obszar ten charakteryzuje się brakiem bezpośredniego oddziaływania potencjału rozwojowego dużych miast, tym samym wymaga on wsparcia dla procesów rozwojowych.

Na terenie Miasta obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Obrzycko przyjęte Uchwałą Nr XI/43/2002 z 9 października 2002 r., częściowo zmienione uchwałą Nr XXXI/136/2013 z dnia 5 czerwca 2013 r.

Ponadto w Mieście uchwalone zostały cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają ok. 2,74% jego powierzchni całkowitej. Poszczególne plany dotyczą:

- Uchwała Nr XVIII/66/2012 w sprawie uchwalenia **miejsowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w miejscowości Obrzycko**:
 - Terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - Terenów komunikacji, drogi wewnętrznej;
 - Terenu pasa technicznego wzdłuż linii napowietrznej elektroenergetycznej średniego napięcia;
- Uchwała Nr XXIII/86/2012 w sprawie uchwalenia **miejsowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Obrzycko dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej**:
 - Terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - Terenów komunikacji, pieszo-jezdni;
 - Terenu infrastruktury technicznej – elektroenergetyki;
- Uchwała Nr XXXV/160/2013 w sprawie uchwalenia **miejsowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w miejscowości Obrzycko**:
 - Terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - Terenów komunikacji, drogi wewnętrznej;
 - Terenów zieleni;
 - Terenów wód śródlądowych płynących i stojących;
 - Obszaru szczególnego zagrożenia powodzią;
 - Terenu infrastruktury technicznej – elektroenergetyki;
- Uchwała Nr XVIII/84/2016 w sprawie uchwalenia **miejsowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Obrzycko**:
 - Terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - Terenu komunikacji, drogi dojazdowej;
 - Terenu komunikacji, drogi wewnętrznej.

Ryc. 3. Zasięg obowiązujących planów miejscowych na obszarze Miasta Obrzycko
 Źródło: <https://mobrzycko.e-mapa.net/wykazplanow/> (dostęp: wrzesień 2023).

Głównym ośrodkiem wielofunkcyjnym Miasta jest Rynek wraz z ulicami do niego przyległymi, gdzie koncentrują się budynki administracyjne, usługowe oraz sklepy. Historia Rynku sięga połowy XVII wieku, kiedy miała miejsce budowa pierwszego ratusza, który spłonął w 1739 roku. Następnie w jego miejsce postawiono nowy ratusz, tym razem murowany, który stoi do dziś i stanowi centrum Miasta.

Największymi barierami przestrzennymi zidentyfikowanymi na terenie Miasta są ograniczenia budowlane dla planowych inwestycji spowodowane położeniem części Miasta na terenie zalewowym rzeki Warty i Samy. Problemami wywołanymi przez wspomniane warunki środowiskowe są gleby nie nadające się pod zabudowę oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2017-2021 w Mieście Obrzycko. Zauważyć można, że średnio 2% decyzji wydawanych w powiecie szamotulskim na przestrzeni analizowanych lat dotyczy Miasta. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wzrosła dwukrotnie w 2018 roku w stosunku do roku poprzedniego, po czym zaczęła spadać. Porównując wskaźnik decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dla Miasta Obrzycko i powiatu szamotulskiego, zauważyć można, że niemal przez cały okres, oprócz roku 2018, wydawanych jest mniej decyzji niż średnio w powiecie. Jest to sytuacja niewątpliwie korzystna. Wydawanie decyzji o warunkach zabudowy jako alternatywy do braku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego może utrudniać władzom samorządowym racjonalną politykę przestrzenną, co z kolei rodzi niebezpieczeństwo chaotycznego rozprzestrzenienia nowej zabudowy.

Porównując liczbę decyzji o warunkach zabudowy wydanych w Mieście Obrzycko ze średnią dla grupy porównawczej, widać, iż wynik dla Miasta kształtuje się na bardzo podobnym poziomie, co w całej grupie porównawczej (z wyjątkiem roku 2018, gdzie liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Mieście Obrzycko niemal dwukrotnie przewyższyła średnią wartość dla grupy porównawczej). Patrząc na wskaźnik wydanych decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców widać, że w 2019 roku wartość mocno spadła, jednak w 2021 roku tendencja znów jest wzrostowa. Dodatkowo wskaźnik ten dla Miasta Obrzycko w każdym roku był średnio dwukrotnie wyższy w porównaniu do grupy porównawczej.

Tabela 3. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2017-2021 na tle powiatu szamotulskiego

		2017	2018	2019	2020	2021
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	m. Obrzycko	21	42	22	16	17
	Średnia dla powiatu	1112	1039	1041	941	1251
	średnia dla GP	18	24	17	14	15
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	m. Obrzycko	8,83	17,61	9,26	6,72	7,13
	Średnia dla powiatu	12,23	11,39	11,36	10,26	13,65
	średnia dla GP	4,83	7,34	4,82	3,86	4,09

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe

Walory przyrodnicze

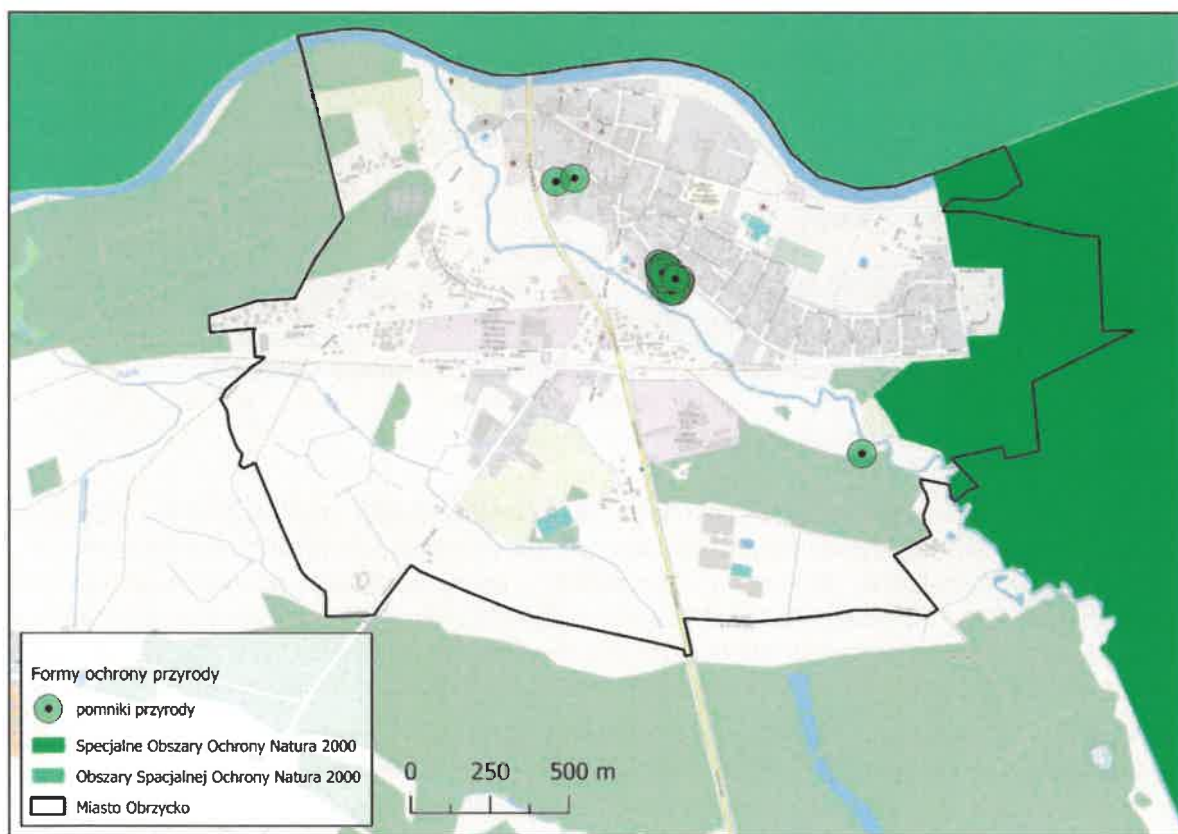
Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną J. Kondrackiego Miasto Obrzycko położone jest na obszarze mezoregionu Kotliny Gorzowska, będącego częścią makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka i podprovincji Pojezierza Południowobałtyckiego. Ukształtowanie powierzchni obszaru, na którym Obrzycko jest położone jest dość zróżnicowane (wpływ na to miało zlodowacenie północnopolskie i odpływ wód na południe od krawędzi lądolodu). W efekcie zachodzących zmian w krajobrazie Miasta wyróżnia się zarówno obszary pagórkowate, jak i płaskie, choć deniwelacje te

renu nie są duże. Przez teren Miasta Obrzycko biegną dwie rzeki – Sama, przebiegającą przez środkową część Miasta i dzielącą je na dwie części oraz Warta, stanowiącą północną granicę Miasta. Poza tym krajobraz jest przede wszystkim rolny z lasami we wschodniej oraz północno-zachodniej części Miasta.

Ochrona przyrody na terenie Miasta realizowana jest w oparciu o Ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. W rozumieniu Ustawy ochrona przyrody oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników, a odbywa się to poprzez wprowadzanie różnych form ochrony przyrody.

Na terenie Miasta występują dwie formy ochrony przyrody – Specjalne Obszary Ochrony Natura 2000 **Dąbrowy Obrzyckie** (ustanowione Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG; na terenie Miasta Obrzycko znajdują się 33 ha Dąbrów Obrzyckich, co stanowi ok. 3% całkowitej powierzchni tego obszaru chronionego), oraz w sumie **35 pomników przyrody** (w tym sosna zwyczajna, lipa drobnolistna, klon jawor; w większości położone nad Samą).

Ważnym elementem zaliczanym do form ochrony przyrody jest Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000, leżący w bezpośrednim sąsiedztwie z Miastem – **Puszcza Notecka** (PLB300015).

Ryc. 4. Formy ochrony przyrody występujące na terenie Miasta Obrzycko

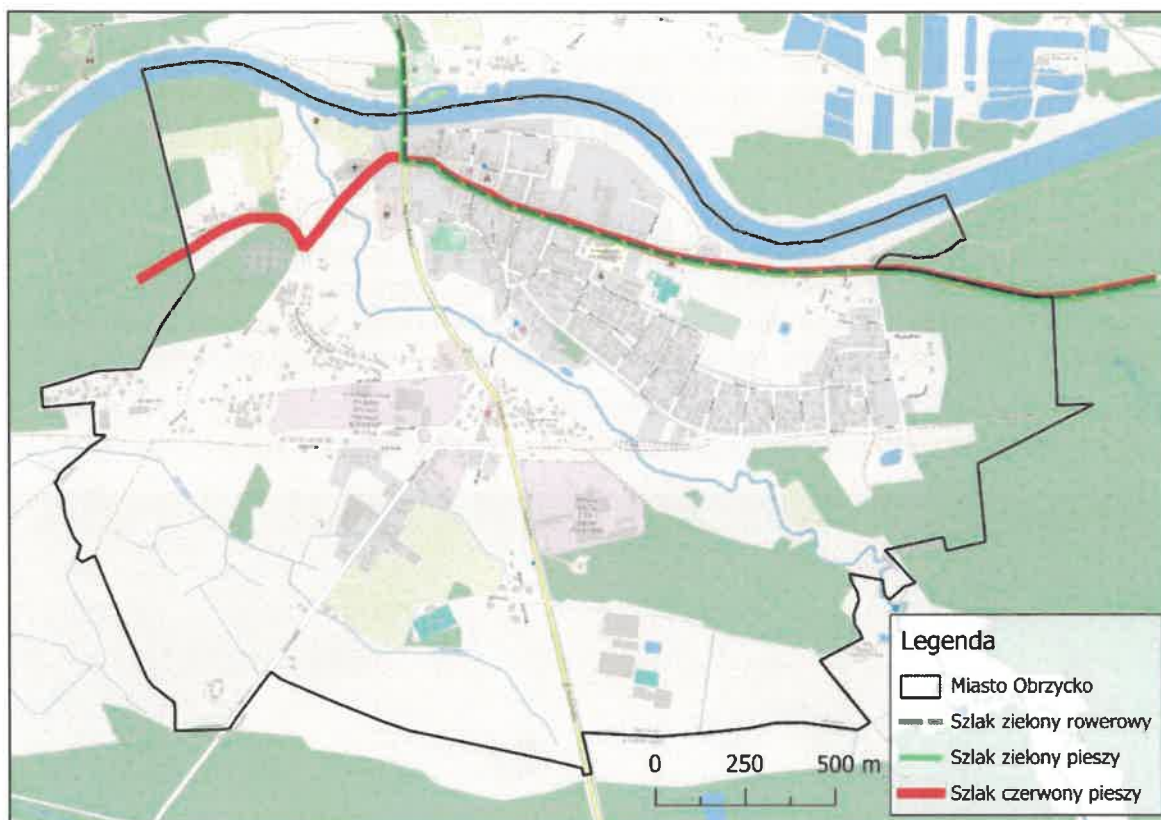
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Przez teren Miasta przebiegają **dwa znakowane szlaki turystyczne piesze**:

- Zielony – z Szamotuł przez Miasto Obrzycko do Czarnkowa i Niekurska;
- Czerwony – ze Słopanowa przez Miasto Obrzycko do Wronek i Sierakowa.

Odcinki wspomnianych szlaków (czerwonego do Wronek, zielonego do Szamotuł) wchodzi w skład Europejskiego Dalekobieżnego Szlaku Pieszego oznaczonego symbolem E-II, prowadzącego znad Morza Północnego do przejścia granicznego w Ogrodnikach.

Na obszarze Miasta występuje również zielony **szlak rowerowy**, należący do Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej (Odcinek Północny), oznaczony symbolem TTR-N, który jest elementem Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych.

Ryc. 5. Przebieg szlaków turystycznych na terenie Miasta Obrzycko

Źródło: opracowanie własne.

Walory kulturowe

Po raz pierwszy Miasto Obrzycko jako gród kasztelański zostało wspomniane w 1238 roku. W roku 1253 na krótko zostało własnością joannitów poznańskich. Czterdzieści pięć lat później powstała już parafia katolicka Obrzycko, o czym świadczy wzmianka biskupa poznańskiego Andrzeja Zaremby. Na wojnę z Zakonem Krzyżackim w roku 1458 Obrzycko wysłało jednego swojego obywatela, co oznacza, że musiało mieć już wtedy prawa miejskie, gdyż to miasta miały obowiązek wystawić na wojnę odpowiednią liczbę obywateli (w zależności od liczby mieszkańców).

W 1628 roku w Obrzycku powstała gmina luteraska, natomiast w 1638, dzięki staraniom ówczesnego właściciela Obrzycka, Krzysztofa Radziwiłła, Miasto ponownie otrzymało prawa miejskie od króla Władysława IV (z tego roku pochodzi aktualny herb Miasta Obrzycko).

Ceglany ratusz zbudowany w stylu barokowym, pochodzi najprawdopodobniej z I połowy XVII wieku i do dziś stanowi siedzibę władz Miasta. W roku 1714 Władysław Radomicki, właściciel Obrzycka, rozpoczął budowę kościoła katolickiego według projektu Pompeo Ferrariego. W roku 1909 Obrzycko uzyskało połączenie kolejowe z Wronkami i Obomikami.

Prawa miejskie Obrzycko utraciło w roku 1934 na skutek ówczesnej decyzji Rady Miasta. Po II Wojnie Światowej, w roku 1948, powstała w mieście biblioteka publiczna licząca początkowo zaledwie 500 tomów. Siedem lat później nastąpiło otwarcie stadionu miejskiego. Początek lat 60-tych to rozbudowa szkoły podstawowej, która w roku 1967 otrzymała imię Powstańców Wielkopolskich. Jej dalsza rozbudowa miała miejsce na początku lat 80-tych. W roku 1984 oddano do użytku nową strażnicę OSP przy ulicy Strzeleckiej.

Odzyskanie praw miejskich nastąpiło w dniu 1 stycznia 1990 roku na skutek zmian ustroju terytorialnego kraju. Dochodzi wówczas również do podziału Miasta i Gminy Obrzycko na dwie jednostki samorządu terytorialnego, czego przyczyną jest niepowołanie przez Wojewódzką Radę Narodową w Poznaniu wspólnych organów dla Miasta i Gminy. Akt ten ma swoje konsekwencje do dziś i w dużym stopniu utrudnia rozwój Miasta pod względem przestrzennym i gospodarczym. Tworzy on nie-naturalny rozdział wspólnoty lokalnej i nieracjonalny kształt dwóch jednostek, a także powoduje zwiększone wydatki na funkcjonowanie administracji publicznej i mniejszą efektywność realizacji zadań publicznych.

Na terenie Miasta znajdują się w sumie trzy nieruchomości wpisane do Wielkopolskiego Rejestru Zabytków:

- Ratusz z pierwszej połowy XVII wieku – spalony, a następnie odbudowany w 1739 roku; w połowie XIX wieku używany był przez Prusaków jako spichlerz;
- Kościół parafialny pw. Św. Piotra i Pawła przy ul. Kościelnej 10 – zbudowany w stylu barokowym w XVIII wieku na planie krzyża greckiego; w późniejszych latach dobudowano część zachodnią kościoła w stylu neobarokowym;
- Kościół ewangelicki położony na Placu Lipowym (tzw. „Nowy Rynek”) – zbudowany w stylu neobarokowym w latach 190-1911; najbardziej charakterystycznym elementem budynku jest wieża z zegarem nakryta blaszanym hełmem oraz zdobienia okienne oraz portale.

W rejestrze zabytków ujęty jest również jeden zabytek archeologiczny.

Ponadto Miasto Obrzycko jest w trakcie sporządzania gminnej ewidencji zabytków, w której znajdzie się 111 nieruchomości oraz układ urbanistyczny Miasta.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ MIASTA

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu szamotulskiego oraz w grupie porównawczej w latach 2018-2022. Podmioty zarejestrowane w Mieście Obrzycko stanowią najmniej liczną grupę wszystkich przedsiębiorstw w powiecie szamotulskim. Najbardziej zbliżony wynik posiada Gmina Ostroróg (3,5%), jednak wciąż stanowi on wyższą wartość niż ta dla Miasta.

Miasto Obrzycko na tle grupy porównawczej odznacza się najniższą liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych oraz najmniejszą zmianą ich liczby w badanym okresie.

Tabela 4. Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w Mieście Obrzycko, powiecie szamotulskim i grupie porównawczej w latach 2018-2022

JST	2018		2022		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2018-2022
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat szamotulski	9 124	100,0%	10 259	100,0%	1 135
m. Obrzycko	250	2,7%	259	2,5%	9
Duszynki	817	9,0%	983	9,6%	166
Kaźmierz	900	9,9%	1 106	10,8%	206
Obrzycko	408	4,5%	471	4,6%	63
Ostroróg	315	3,5%	377	3,7%	62
Pniewy	1 383	15,2%	1 529	14,9%	146
Szamotuły	3 443	37,7%	3 772	36,8%	329
Wronki	1 608	17,6%	1 762	17,2%	154
Grupa porównawcza					
JST	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2018-2022		
	2018	2022			
Zawidów	273	318	45		
Radziejów	728	772	44		
Skórcz	355	396	41		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Miasta Obrzycko, największą część z nich działa w dwóch sekcjach PKD:

- Budownictwo – 56 podmiotów, stanowiących 22% wszystkich podmiotów działających na terenie Miasta;
- Handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 57 podmiotów, stanowiących 22% wszystkich podmiotów działających na terenie Miasta.

Pozostałe jednostki według sekcji PKD 2007 jednostkowo nie przekraczają swoim udziałem 10%.

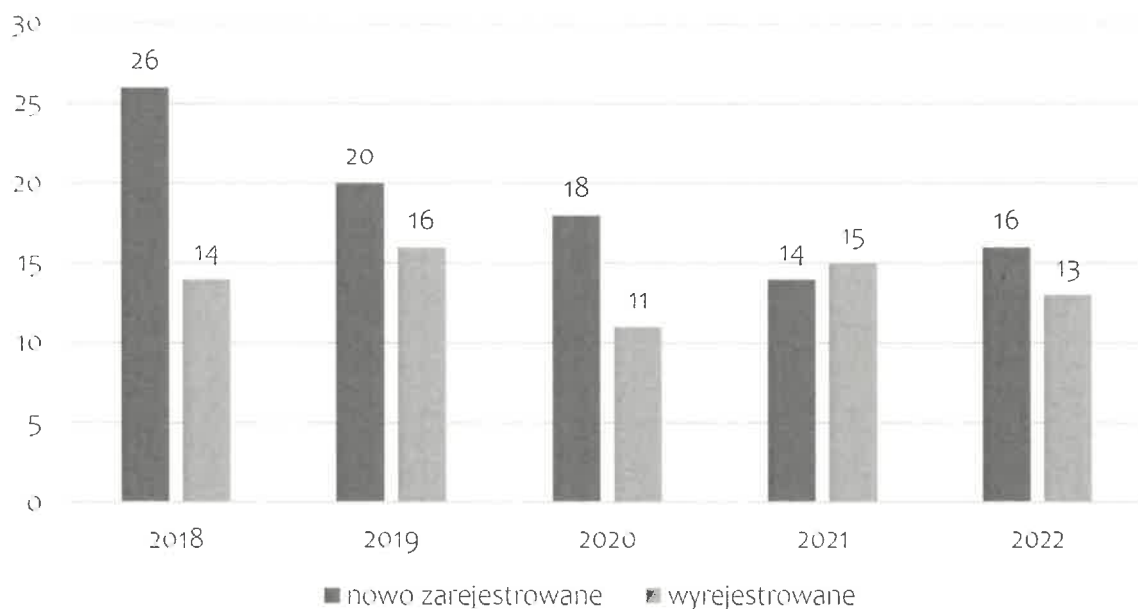
Tabela 5. Podmioty działające na terenie Miasta Obrzycko w 2022 roku

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11	4%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	0	0%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	31	12%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	0%
SEKCJA F Budownictwo	56	22%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	57	22%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	14	5%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6	2%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	5	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	1%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	5%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7	3%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10	4%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	2%
SEKCJA P Edukacja	6	2%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	4%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	2%
SEKCJA S I T Pozostała działalność usługowa	18	7%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największymi przedsiębiorstwami działającymi na terenie Miasta jest Zakład Przemysłu Drzewnego ROMA (z siedzibą główną w Gołańczy) oraz firma Betomont Sp. z o. o. (przedsiębiorstwo produkcji betonów i montażu).

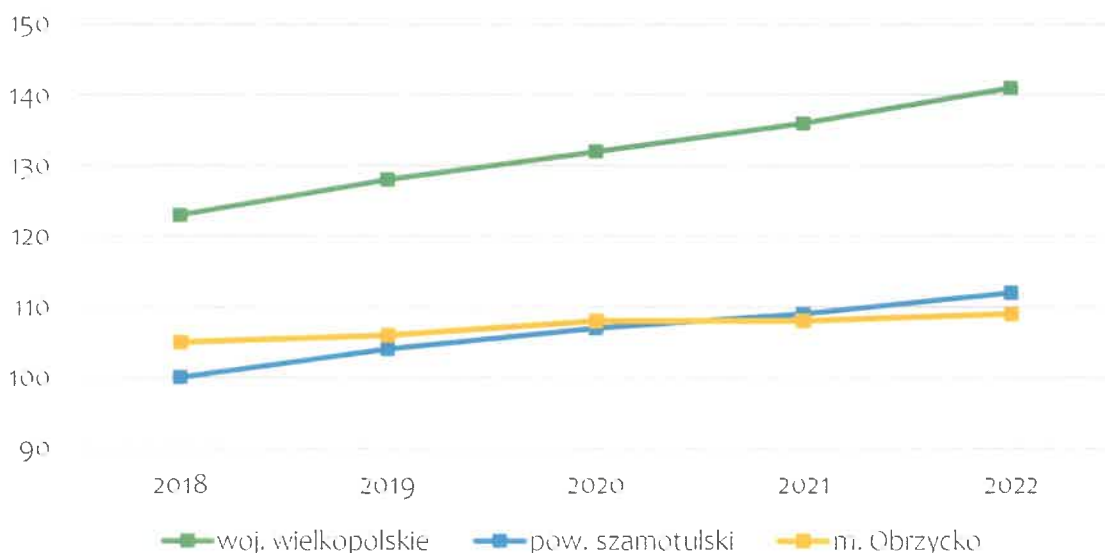
Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Miasta Obrzycko. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2018-2022. Corocznie liczba nowo zarejestrowanych podmiotów przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych, jednak zmieniło się to w roku 2021. Zjawisko to może świadczyć, że lata pandemii koronawirusa odbiły się negatywnie na gospodarce Miasta Obrzycko.

Ryc. 6. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2018-2022 działających na terenie Miasta Obrzycko

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

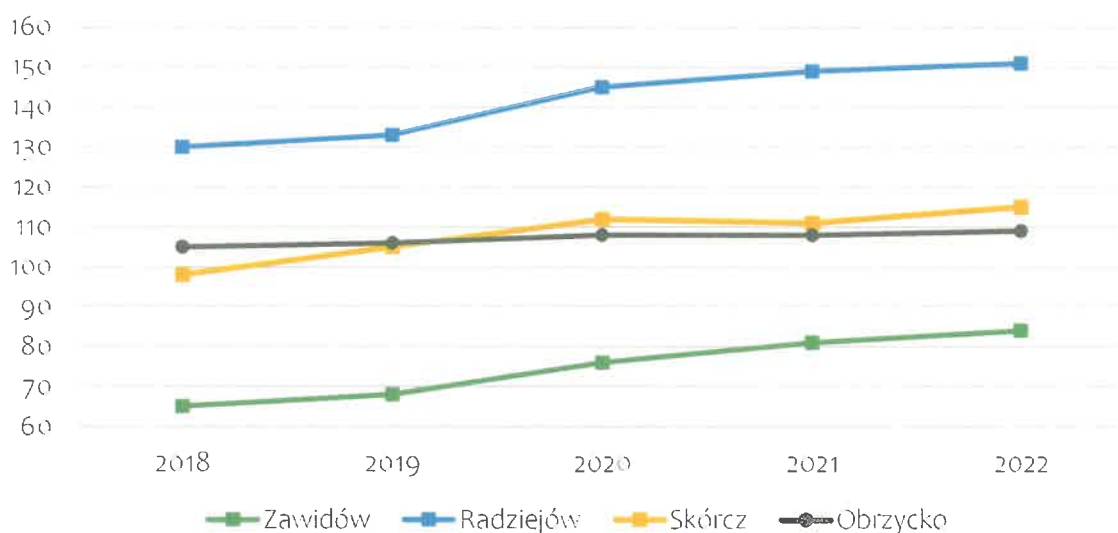
Na poniższej rycinie przedstawione zostało kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa. W latach 2018-2022 wartość wskaźnika dla Miasta corocznie kształtowała się na poziomie zbliżonym do średniej dla powiatu. Przez cały badany okres nie odnotowano dużych zmian wartości wskaźnika.

Ryc. 7. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

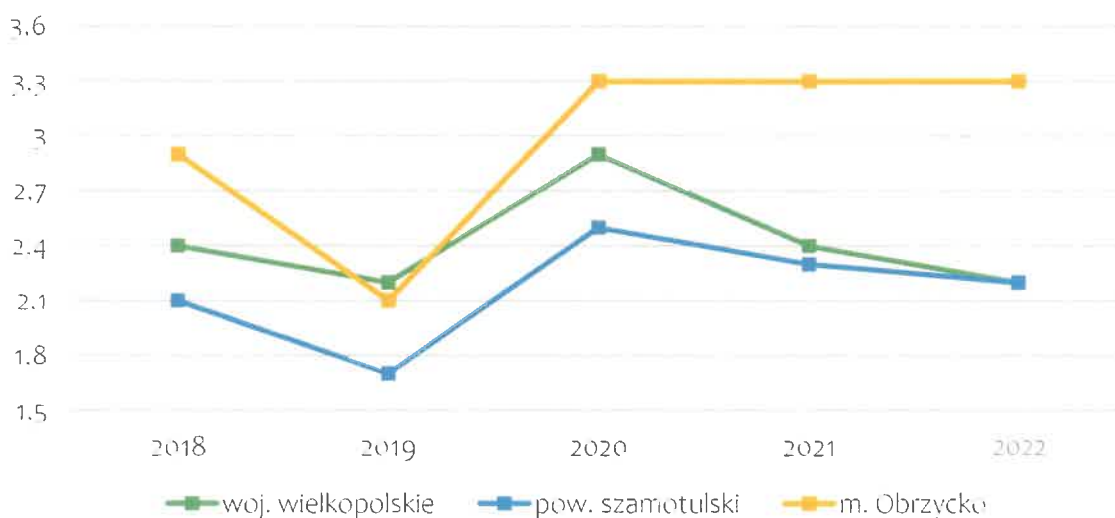
Z kolei w zestawieniu z grupą porównawczą sytuacja w Mieście Obrzycko kształtuje się na średnim poziomie. W Mieście Obrzycko odnotowuje się najmniejsze zmiany liczby zarejestrowanych podmiotów w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, w stosunku do pozostałych miast grupy porównawczej.

Ryc. 8. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w grupie porównawczej w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Sytuacja gospodarcza Miasta oraz poziom przedsiębiorczości i działające podmioty gospodarcze kształtują również poziom bezrobocia. Na poniższej rycinie przedstawiono liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Miasto Obrzycko. Dane te zostały zestawione ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa w latach 2018-2022. Warto zauważyć, iż w większości analizowanych lat wskaźnik ten dla Miasta był najwyższy, co jest bez wątpienia sytuacją negatywną i świadczy o wysokim poziomie bezrobocia na terenie Miasta. Pomiędzy latami 2019 i 2020 obserwowano duży wzrost wartości wskaźnika, a od 2021 roku kształtował się na takim samym poziomie. Porównując fakt ten z sytuacją w powiecie i województwie, w których obserwuje się spadek bezrobocia, sytuacja Miasta wypada bardzo niekorzystnie.

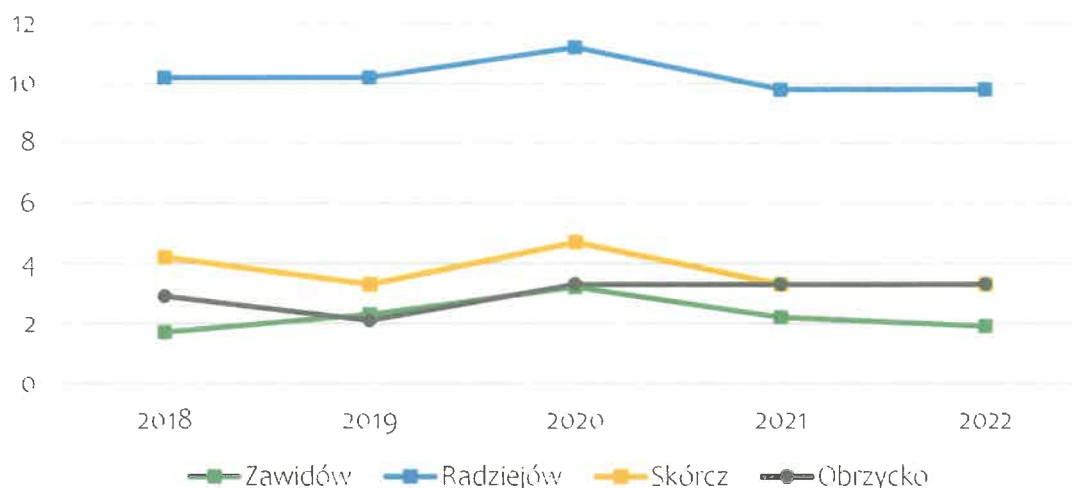

Ryc. 9. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W zestawieniu z grupą porównawczą sytuacja w Mieście Obrzycko również nie kształtuje się pozytywnie. Jedynie Miasto Radziejów wyróżnia się na tle pozostałych jednostek wysokim poziomem

wskaźnika. W przypadku pozostałych miast wartość wskaźnika jest zbliżona, jednak od 2020 roku we wszystkich jednostkach z wyjątkiem Miasta Obrzycko, obserwuje się poprawę wartości wskaźnika.

Ryc. 10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w grupie porównawczej w latach 2018-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Infrastruktura drogowa

Sieć drogową w obrębie Miasta Obrzycko tworzą drogi:

- **wojewódzka** o całkowitej długości ok. 3,11 km – nr 185 relacji Piotrowo-Szamotuły;
- **powiatowe** o całkowitej długości ok. 0,95 km – ul. Strzelecka;
- **gminne** o całkowitej długości 11,91 km.

Warto zauważyć, iż w obrębie Miasta występuje ok. 6,80 km dróg nieutwardzonych.

Przegląd stanu dróg na terenie Miasta Obrzycko przeprowadzany jest raz na 5 lat.

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Głównym źródłem emisji hałasu do środowiska na terenie Miasta jest ruch samochodowy na drodze nr 185. Bardzo obciążone jest zwłaszcza centrum Miasta, gdzie następuje wymieszanie się ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym. Ochroną akustyczną objęte są tylko określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje. W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie prowadzono pomiarów hałasu na terenie Miasta Obrzycko. Badania takie wykonane zostały za to w roku 2019 przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu przy drodze wojewódzkiej nr 185 na odcinku Obrzycko-Szamotuły. Pomiary poziomu hałasu przeprowadzono w sześciu punktach w otoczeniu wspomnianej drogi, z których jeden zlokalizowany był na terenie Miasta, przy ulicy Szamotulskiej 8. W punkcie tym stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej wartości równoważnego poziomu hałasu w porze dnia wynoszące 6,9 dB oraz w porze nocnej 5,5 dB.

Pomimo przebiegu drogi o znaczeniu wojewódzkim, w Mieście nie odnotowuje się dużego natężenia ruchu.

Miasto nie posiada sieci dróg rowerowych, pomimo przebiegu szlaków turystycznych o znaczeniu wojewódzkim oraz europejskim.

Urządzenia sieciowe

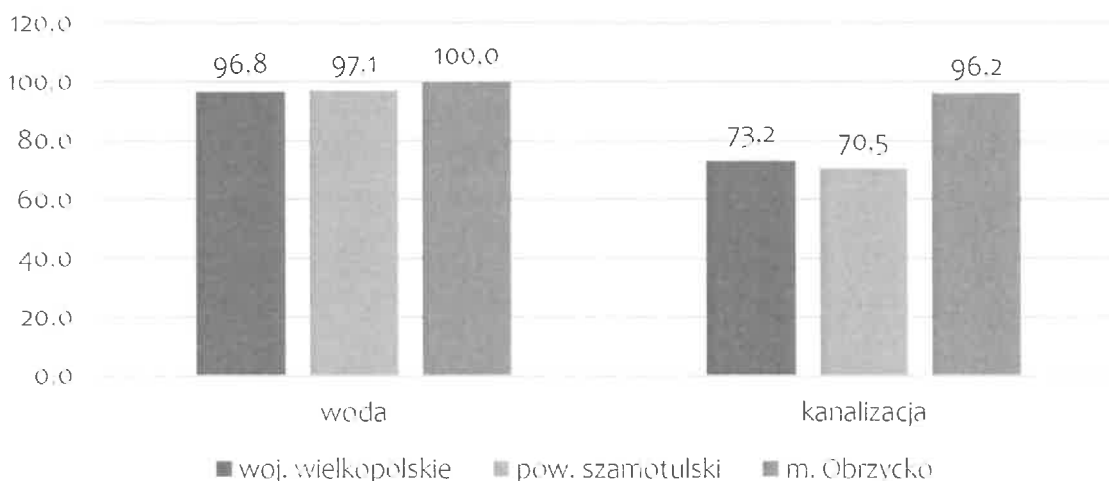
Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) mieszkańców w wodę oraz za odprowadzanie ścieków komunalnych ze swojego terenu jest Miasto Obrzycko.

W 2022 roku udział mieszkańców Miasta Obrzycko mających dostęp do sieci wodociągowej wynosił 100%. Jest to wyższy poziom, aniżeli średnia dla powiatu szamotulskiego i województwa. Obszar Miasta zaopatrywany jest w wodę z komunalnego ujęcia wody, zlokalizowanego pomiędzy ul. Powstańców Wielkopolskich a rzeką Samą, dla którego ustanowiono Strefę Ochrony Bezpośredniej decyzją nr GP-423-11/75 z dnia 9 stycznia 1976 r. Głównym problemem w sieci wodociągowej są różne materiały wykończeniowe istniejącej sieci wodociągowej. Planowana jest rozbudowa sieci wodociągowej, której długość w 2022 roku wyniosła 17,5 km.

Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej w Mieście Obrzycko w 2021 roku wyniósł 96,2%, co świadczy o tym, że niecałe 4% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej bez usług kanalizacyjnych. Długość eksploatowanej sieci kanalizacyjnej w 2022 roku wyniosła 27,2 km i planuje się jej dalszą rozbudowę. Na terenie Miasta zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków, która przy obecnym poziomie liczby mieszkańców nie jest przepuszczalna – przepustowość powinna być równa 300 dm³/dobę.

Mieszkańcy Miasta Obrzycko nie korzystają z sieci gazowej.

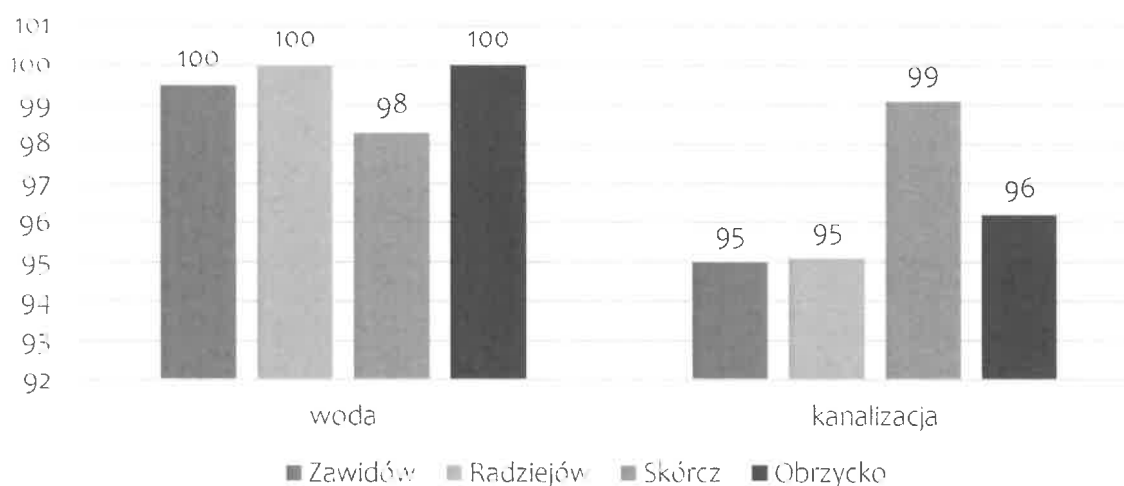
Na wykresie poniżej przedstawiono kształtowanie się dostępu do urządzeń sieciowych w Mieście Obrzycko w 2021 roku w porównaniu do średniej dla powiatu i województwa według danych Głównego Urzędu Statystycznego. Pozytywnym zjawiskiem jest to, iż Miasto Obrzycko wyróżnia się wysokim poziomem dostępności do urządzeń sieciowych na tle pozostałych jednostek.

Ryc. 11. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Mieście Obrzycko w 2021 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zestawiając Miasto Obrzycko z grupą porównawczą, dla wszystkich jednostek wartości wskaźników są zbliżone. W grupie porównawczej wyróżnia się jedynie Miasto Radziejów, którego 50% mieszkańców korzysta z sieci gazowej.

Ryc. 12. Udział korzystających w instalacji sieciowych w grupie porównawczej w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ponadto mieszkańcy Miasta mogą korzystać z Internetu, którego głównymi dostawcami są INEA oraz Yesnet.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

W Mieście Obrzycko podmiotem odpowiedzialnym za odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych jest Zakład Handlowo-Usługowy SANUS Paweł Kmiecik, al. Wyzwolenia 65, 64-510 Wronki. Gospodarka komunalna z nieruchomości niezamieszkałych prowadzona jest na podstawie umowy cywilno-prawnej pomiędzy podmiotem odbierającym a klientem.

Mieszkańcy Miasta zobowiązani są do zbierania odpadów w sposób selektywny. W ten sam sposób odbywa się odbiór odpadów, który podzielony jest na 5 frakcji: plastik, makulatura, bioodpady i odpady niesegregowane (zmieszane). Podstawowa opłata za wywóz odpadów wynosi 29,00 zł, natomiast osoby prowadzące kompostownik przydomowy mogą płacić niższą opłatę – w wysokości 26,00 zł.

Na terenie Miasta funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany przy Oczyszczalni Miejskiej przy ul. Strzeleckiej 8. Jest to miejsce, w którym mieszkańcy Miasta Obrzycko mogą zostawić wytwarzane przez siebie odpady komunalne, zebrane w sposób selektywny. PSZOK czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00-15:00 oraz w soboty od 10:00 do 12:00. PSZOK przyjmuje następujące frakcje odpadów komunalnych: papier, tworzywa sztuczne, szkło opakowaniowe, gruz, opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady niebezpieczne (z podziałem na tonery drukarskie/cartridge, opakowania po środkach ochrony roślin, opakowania po detergentach zawierających niebezpieczne substancje, zużyte baterie i akumulatory, opakowania po rozpuszczalnikach, lampy fluorescencyjne, świetlówki).

W poniższej tabeli przedstawiono stan gospodarki odpadami w Mieście Obrzycko w latach 2019-2022. Na przestrzeni analizowanych lat ogólna masa odpadów odbieranych z terenu Miasta Obrzycko zmalała, przy czym zauważyć można wzrost ilości odpadów segregowanych i spadek od-

padów zmieszanych. Jest to sytuacja pozytywna i świadczy o zwiększającej się świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami oraz skuteczności podejmowanych przez władze samorządowe działań.

Analizie poddano poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Pozytywnym trendem jest to, iż w Mieście corocznie osiągany jest wymagany poziom każdego z wymienionych wskaźników.

Tabela 6. Stan gospodarki odpadami w Mieście Obrzycko w latach 2019-2022

		2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		2 248	2 248	2 308	2 301
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		1 034,56	991,00	1 080,80	1 007,62
	zmieszane	779,38	638,26	719,50	692,88
	segregowane	255,18	352,74	361,30	314,74
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		25%	36%	33%	31%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,46	0,44	0,47	0,44
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	Miasto	54,3	59	x	x
	wymagany	40	50	x	x
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	Miasto	100	100	0	x
	wymagany	60	70	70	x
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	Miasto	15,14	23,17	16,37	x
	wymagany	<40	<35	<35	x

Źródło: dane Urzędu Miasta Obrzycko.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Nadmierne działania człowieka w środowisku przyczyniają się do jego zanieczyszczenia i prowadzą do zmian klimatycznych. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu ograniczenie degradacji środowiska i poprawę jego elementów. Działania te skoncentrowane są szczególnie na ochronie jakości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych oraz gleb.

W Mieście Obrzycko ochrona środowiska realizowana jest w oparciu o Program Ochrony Środowiska dla Miasta Obrzycko na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029. Program wyodrębnia następujące obszary interwencji:

- **ochrona klimatu i jakości powietrza** – celem jest poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez wymianę i modernizację indywidualnych systemów grzewczych, termomodernizację obiektów użyteczności publicznej oraz działania edukacyjne w celu zwiększenia świadomości społecznej;
- **zagrożenie hałasem** – celem jest poprawa klimatu akustycznego poprzez modernizację, naprawę i przebudowę nawierzchni dróg;

- **gospodarowanie wodami** – celem jest racjonalizacja korzystania z wód poprzez prowadzenie rejestru i kontroli zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ich likwidacja na terenie skanalizowanym;
- **gospodarka wodno-ściekowa** – celem jest prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej poprzez budowę/rozbudowę/modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, modernizację stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków oraz budowę przepompowni;
- **gleby** – celem jest ochrona przed degradacją gleb poprzez zapobieganie zanieczyszczeniom gleb ściekami komunalnymi;
- **gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów** – celem jest budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO poprzez realizację programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest oraz budowa/przebudowa/wyposażenie PSZOK;
- **zasoby przyrodnicze** – celem jest zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych poprzez tworzenie nowych i utrzymanie istniejących obszarów zieleni urządzonej na terenie Miasta;
- **zagrożenia poważnymi awariami** – celem jest ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi poprzez wsparcie jednostek ratowniczych w zakresie zakupu sprzętu i materiałów do prowadzenia akcji ratowniczych.

Gminna ewidencja źródeł ciepła prowadzona jest na podstawie złożonych deklaracji (CEEB). Najpopularniejsze źródło ciepła w Mieście Obrzycko wśród osób fizycznych to paliwa stałe, a następnie energia elektryczna. Przedsiębiorcy korzystają przede wszystkim z paliw stałych i zaledwie 7 z nich wykorzystuje pozostałe źródła energii. Podobnie administracja publiczna.

Tabela 7. Ewidencja źródeł ciepła w Mieście Obrzycko według stanu na 2022 rok

Wyszczególnienie źródeł ciepła na podstawie przeprowadzonej ewidencji:	Liczba źródeł ciepła w Mieście, w tym:	Osoby fizyczne	Administracja publiczna	Przedsiębiorcy
Stałe (węgiel, miał, ekogroszek)	838	796	3	39
Gaz	47	41	1	5
Energia elektryczna	130	129	-	1
Sieć ciepła	3	2	-	1
OZE	19	19	-	-
inne	28	28	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Obrzycko.

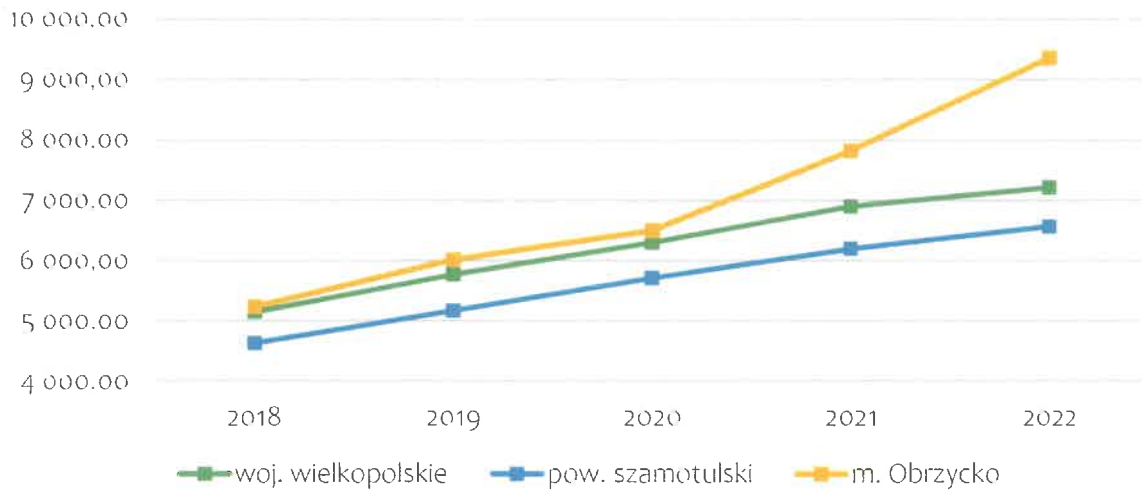
Zgodnie z art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska, problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obecnie edukacja ekologiczna na terenie Miasta Obrzycko prowadzona jest przede wszystkim w formalnym systemie kształcenia. W szkołach prowadzone są m.in.: konkursy ekologiczne, pogadanki dotyczące ochrony środowiska, zbiórki i utylizacja odpadów oraz zajęcia plenerowe, a w Zespole Szkół w Mieście Obrzycko postawiona została stacja monitoringu powietrza. Ponadto dodatkowo zamieszczane są informacje na stronach internetowych w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

Dochody budżetu Miasta Obrzycko na przestrzeni lat 2017-2022 uległy znacznej tendencji wzrostowej – z 11,45 mln zł w 2017 roku do ponad 22,3 mln zł w 2022, a więc wzrosły niemal dwukrotnie w analizowanych latach.

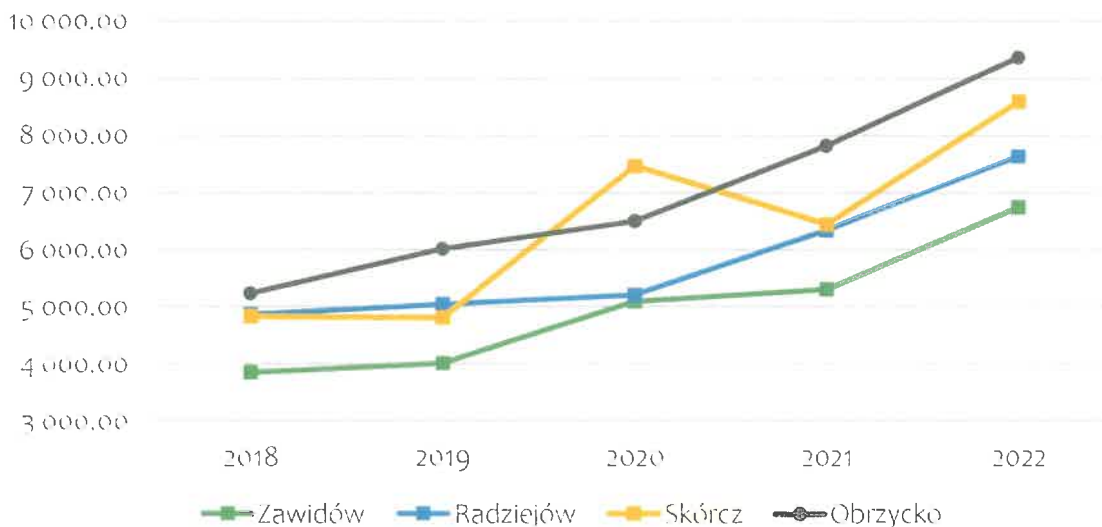
Poniższy wykres przedstawia dochody ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca w Mieście Obrzycko na tle powiatu szamotulskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2018-2022. Na przestrzeni badanego okresu wskaźnik dochodów na 1 mieszkańca corocznie wzrastał we wszystkich jednostkach. Warto zauważyć, iż wartości wskaźnika przez cały okres w Mieście Obrzycko są wyższe niż średnio w powiecie i województwie. W 2018 roku na jednego mieszkańca Miasta Obrzycko przypadała kwota 5 229,28 zł, natomiast w 2022 była to już kwota 9 365,86 zł. Różnica wyniosła więc 4 136,58 zł.

Ryc. 13. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na tle grupy porównawczej Miasto Obrzycko również mocno się wyróżnia. Przez niemal cały badany okres Miasto plasowało się na pierwszym miejscu pod względem dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Jedynie w 2020 roku Miasto Skórcz przewyższyło wynik Miasta Obrzycko, jednak w 2021 roku Miasto Obrzycko znów wróciło na pozycję lidera. Podsumowując więc, dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Mieście Obrzycko są wyższe niż średnio w powiecie i województwie oraz w miastach z grupy porównawczej.

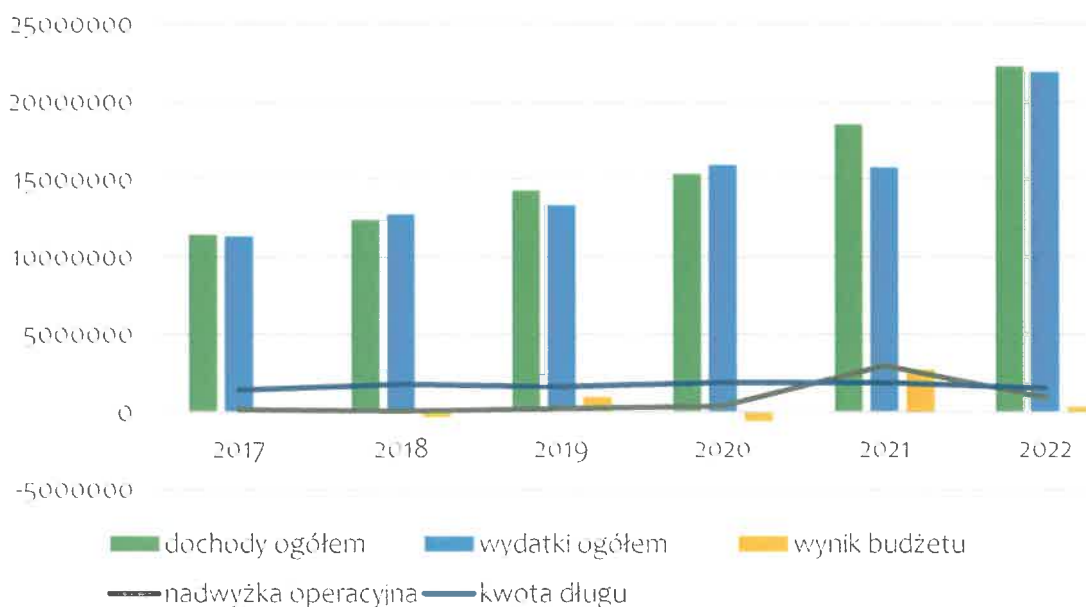
Ryc. 14. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w grupie porównawczej w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych największy udział stanowią dochody bieżące (średnio 94% w latach 2017-2022). Zauważyć jednak można spadek udziału dochodów bieżących w dochodach ogółem (z 96% w 2017 roku do 91% w 2022 roku). Na taki stan rzeczy widoczny wpływ ma wzrost dochodów z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje – z 101 109,00 zł do 2 038 157,27 zł – wzrost był więc 20-krotny. Spory wzrost (o około 2 mln zł) odnotowano również z tytułu subwencji ogólnej oraz dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące. Dochody z tytułu sprzedaży majątku spadły za to 5-krotnie (z 366 619,53 zł do 65 506,19 zł).

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Miasta Obrzycko, które średnio stanowią 93% wydatków Miasta ogółem. Tutaj również zauważyć można spadek udziału wydatków bieżących w ogólnych wydatkach Miasta (z 96% w 2017 roku do 88% w 2022 roku). W badanym okresie największy wzrost odnotowano wśród wydatków majątkowych – z 480 812,44 zł w 2017 roku do 2 691 977,81 zł w 2022 roku).

Na poniższym wykresie przedstawiono wykonanie budżetu Miasta Obrzycko w latach 2017-2022. Analizując dane przedstawione na wykresie można zauważyć nie tylko stopniowy wzrost dochodów Miasta, ale także jego wydatków. W niektórych z analizowanych lat wydatki Miasta przewyższyły nieznacznie jego dochody, czego efektem był ujemny wynik budżetu – sytuacja taka miała miejsce w latach 2018 i 2020. Nadwyżka operacyjna budżetu (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w latach 2017-2021 zwiększyła się z poziomu 129 tys. zł do kwoty 2,98 mln zł, a następnie kwota ta zaczęła spadać do 941 tys. zł. Kwota długu przez cały analizowany okres utrzymuje się na podobnym poziomie – ok. 1,54 mln zł.

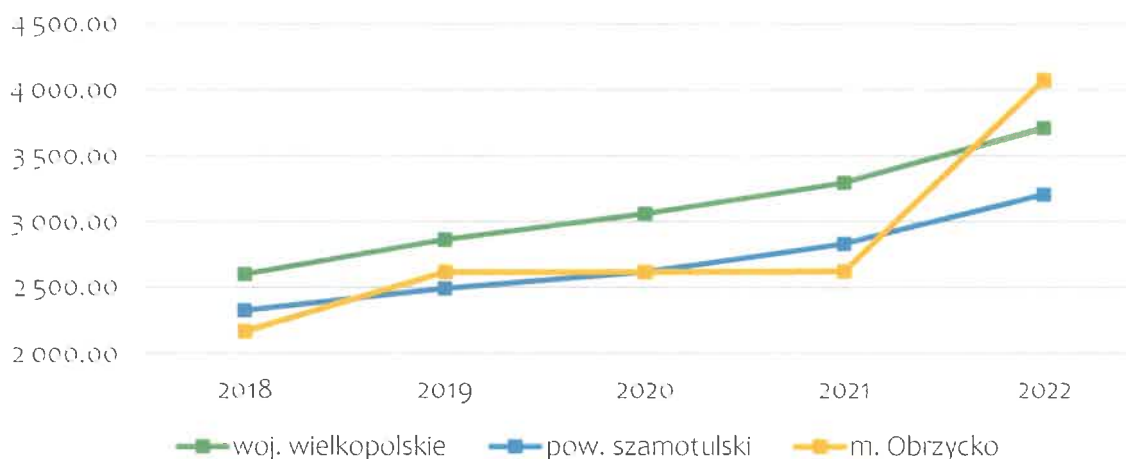
Ryc. 15. Wykonanie budżetu Miasta Obrzycko w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Struktura dochodów i wydatków

Na dochody budżetowe jednostek samorządu terytorialnego składają się: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Najważniejszą składową budżetu gminy są dochody własne, obejmujące przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych. Dochody własne są kluczowe dla gmin, bowiem gmina może wpływać na ich wysokość m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień czy umorzenie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować miejscową gospodarkę.

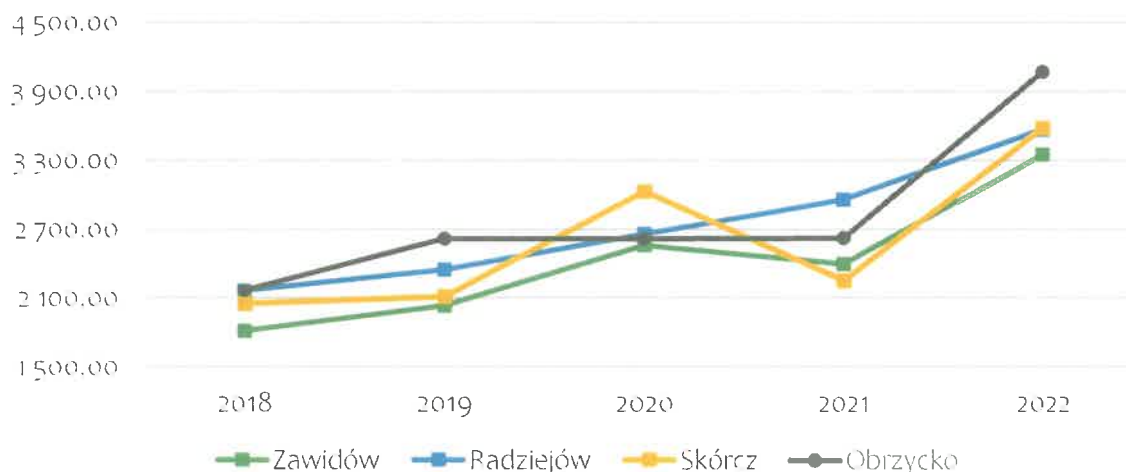
Poniższy wykres przedstawia dochody własne w Mieście Obrzycko w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2018-2022 na tle powiatu oraz województwa. W 2019 roku wartość wskaźnika dla Miasta Obrzycko przewyższyła wartość wskaźnika dla powiatu, jednak w następnych latach dochody własne w przeliczeniu na mieszkańca znów zaczęły spadać, aż do roku 2022, kiedy przewyższyły one zarówno średnią dla powiatu, jak i województwa.

Ryc. 16. Dochody własne na 1 mieszkańca w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na tle grupy porównawczej Miasto wychodzi zdecydowanie lepiej. Do 2019 roku plasuje się na pierwszym miejscu wśród pozostałych jednostek. Następnie do roku 2021 odnotowuje spadek, aby w 2022 roku osiągnąć maksimum wartości wskaźnika wśród wszystkich przedstawionych miast przez cały badany okres.

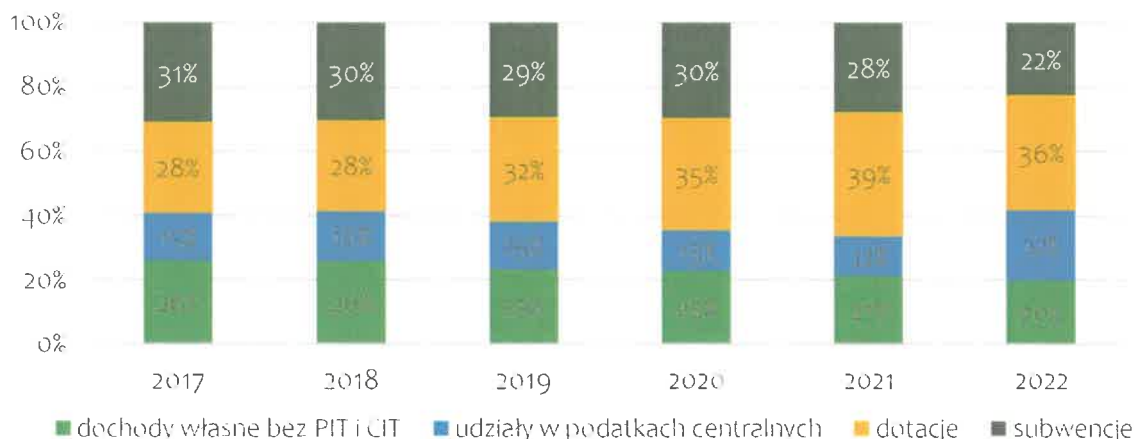

Ryc. 17. Dochody własne na 1 mieszkańca w grupie porównawczej w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu Miasta Obrzycko w latach 2017-2022. W analizowanym okresie największy udział w strukturze dochodów od 2019 roku mają dotacje (stanowią średnio 35%). Przed 2019 rokiem największy udział posiadały subwencje, jednak ich udział zaczął znacznie się obniżać i w 2022 roku stanowią zaledwie 22% wszystkich dochodów. Trzecią grupą co do wielkości udziałów w budżecie Miasta w tym okresie były dochody własne bez PIT i CIT. Najmniejszy udział w strukturze dochodów Miasta Obrzycko posiadały udziały w podatkach centralnych

(poza rokiem 2022, kiedy przewyższyły swoim udziałem pozostałe dochody własne). Dochody własne Miasta wraz z udziałem we wpływach z podatków PIT i CIT stanowiły więc średnio 37% dochodów ogółem. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ może skutkować mniejszym wpływem jednostki administracyjnej na kształtowanie się własnej struktury i wysokości dochodów.

Ryc. 18. Struktura dochodów Miasta Obrzycko w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Pogłębiając analizę dochodów budżetu Miasta Obrzycko, największy wpływ na wynik budżetu miały **udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)**, którego kwota wzrosła z 1,65 mln zł w 2017 roku do 4,82 mln zł w 2022 roku oraz **podatek od nieruchomości**, którego kwota wzrosła z 1,03 mln zł w 2017 roku do 1,28 mln zł w 2022 roku – wzrost mniej dynamiczny, lecz udział w dochodach znaczący. Wśród pozostałych dochodów warto wyróżnić też wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych, które corocznie kształtują się w wysokości około 100 tys. zł z tendencją wzrostową. Uwagę zwraca również znaczący wzrost udziału dochodów z tytułu podatku od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej, który na przestrzeni 6 lat wzrósł z 777,40 zł do 5 398,14 zł. Odwrotna sytuacja miała miejsce w przypadku podatku od środków transportowych, który zmniejszył się o ok. 100 tys. zł na przestrzeni badanych lat. Należy zauważyć jednak, że poza podatkiem PIT oraz podatkiem od nieruchomości pozostałe wpływy do budżetu nie przekroczyły w żadnym z analizowanych lat progu 1 mln zł. Szczegółowe kwoty przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 8. Dochody podatkowe Miasta Obrzycko w latach 2017-2022 (zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PIT	1 649 934,00	1 859 113,00	2 045 387,00	1 890 642,00	2 245 298,00	4 822 565,57
CIT	52 619,36	74 037,42	77 831,93	49 699,85	36 980,60	88 474,00
podatek rolny	446,00	526,00	525,00	601,00	715,00	793,00
podatek od nieruchomości	1 036 567,69	1 052 419,46	1 103 811,54	1 145 472,82	1 238 613,31	1 284 421,68
podatek leśny	2 331,00	2 358,00	2 322,00	2 356,00	2 361,00	2 655,00
podatek od środków transportowych	66 269,78	47 887,63	46 611,06	57 045,53	57 459,66	59 678,34

podatek od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	777,40	2049,00	1151,15	784,35	1 8591,20	5 398,14
podatek od czynności cywilnoprawnych	105 316,00	83 753,00	151 091,00	136 333,32	201 266,56	131186,26
wpływy z opłaty skarbowej	11 328,80	14 150,00	12 509,00	11 532,00	12 516,00	12 302,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań podatkowych.

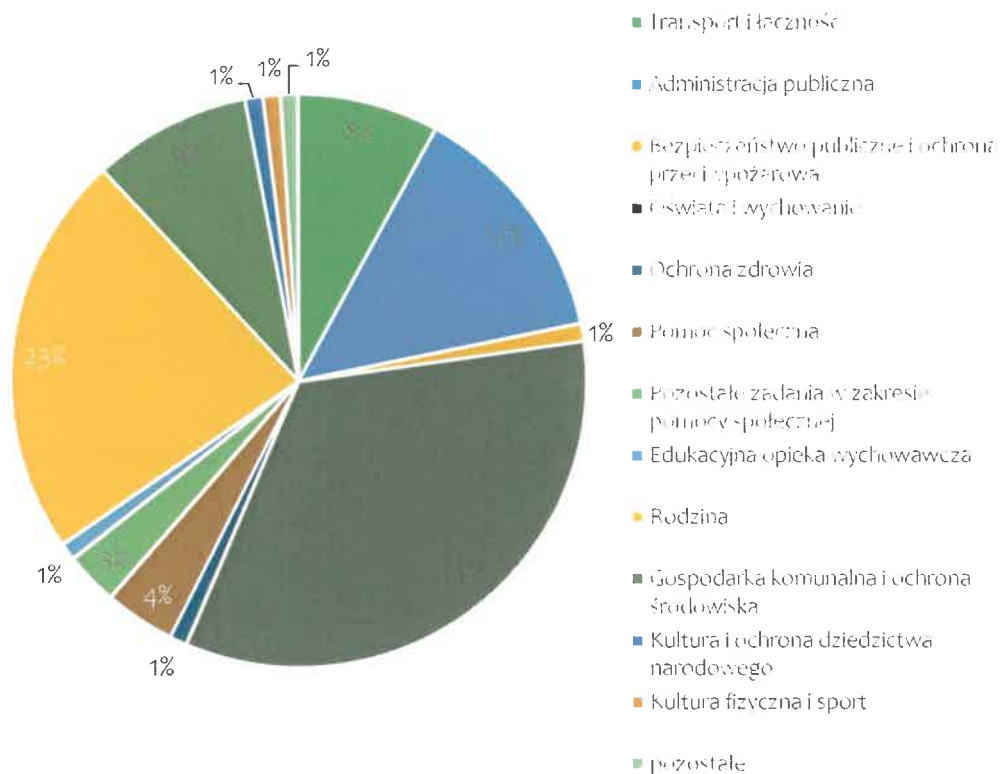
Warto mieć jednak na uwadze, że potencjał finansowy Miasta Obrzycko w zakresie podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych jest niższy niż osiągnięty. Wynika to z faktu, iż Miasto stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także ulgi i zwolnienia podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości. W efekcie w latach 2017-2022 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wynosiła prawie 240 tys. zł, a z tytułu podatku od środków transportowych niecałe 150 tys. zł.

Tabela 9. Kwoty stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień podatkowych w Mieście Obrzycko w latach 2017-2022 (zł)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
podatek od nieruchomości	skutki obniżenia górnych stawek podatków	11 699,04	11 572,50	12 224,8	32 418,52	75 456,25	79 821,69
	skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00	3 642,00	3 642,38	3 837,38	3 824,13
podatek od środków transportowych	skutki obniżenia górnych stawek podatków	32 904,16	25 426,34	17 883,22	20 105,3	23 671,83	26 416,81

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Biorąc pod uwagę wydatki w latach 2017-2022, największy udział przypadł w działach: oświata i wychowanie (34%) i rodzina (23%), a więc generują one największe wydatki w strukturze średnich wydatków w Mieście. Następnie wyróżniały się działy: administracja publiczna (14%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (9%), transport i łączność (8%), pomoc społeczna (4%) oraz pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej (3%). Wydatki w pozostałych działach jednostkowo nie osiągnęły 1% całkowitych wydatków.

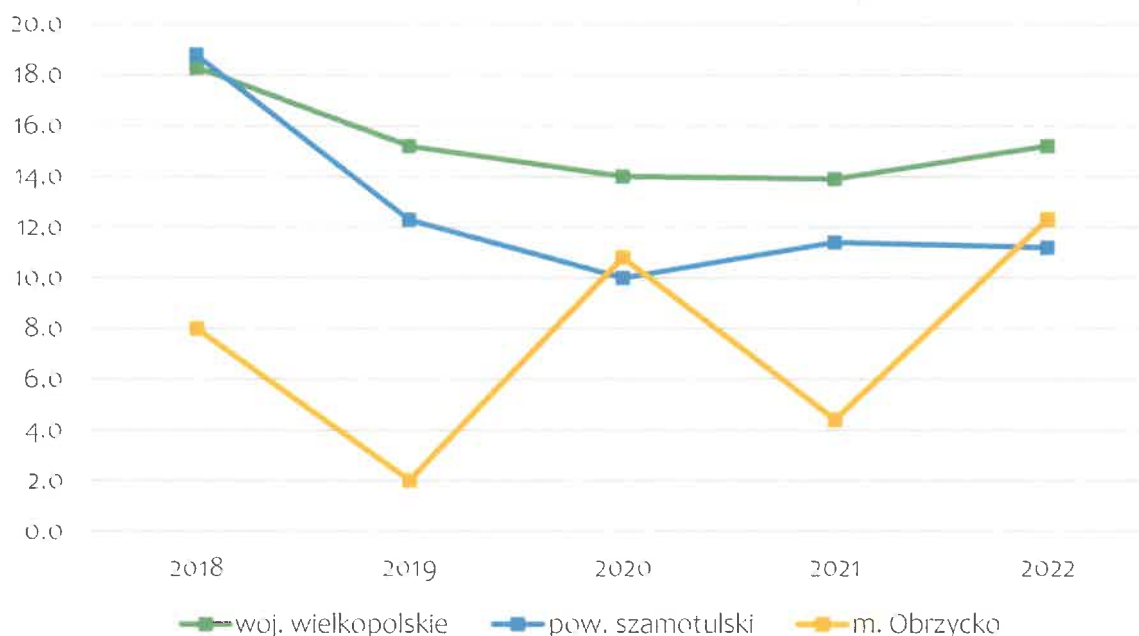

Ryc. 19. Struktura średnich wydatków Miasta Obrzycko w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniżej przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w całkowitych wydatkach Miasta Obrzycko na tle powiatu szamotulskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2018-2022. Z analizy wynika, że największy udział nakładów inwestycyjnych Miasto poniosło w 2020 i 2022 roku – wydatki te stanowiły kolejno 11% i 12% wydatków ogółem. Przeznaczona na wydatki majątkowe kwota wyniosła w tych latach kolejno 1,7 mln zł i 2,7 mln zł i składała się na nią wiele inwestycji, przede wszystkim związanych z rozbudową, bądź modernizacją infrastruktury.

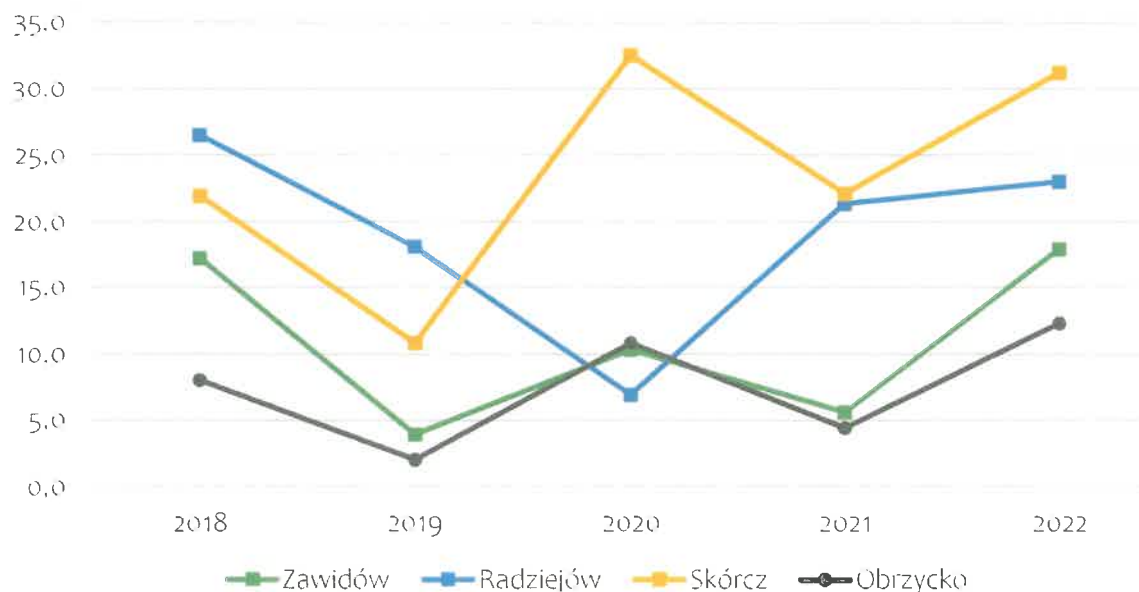
Lata 2020 i 2022 były to jedyne momenty badanego okresu, w której wartość wskaźnika dla Miasta Obrzycko przewyższyła średnie wartości dla powiatu.

Ryc. 20. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na tle grupy porównawczej Miasto Obrzycko również plasuje się bardzo nisko. W 2020 roku udało się przewyższyć wartością wskaźnika wydatków inwestycyjnych Miasto Zawidów, jednak w 2021 roku Obrzycko znów odnotowało wartości na najniższym poziomie wśród wszystkich przedstawionych jednostek.

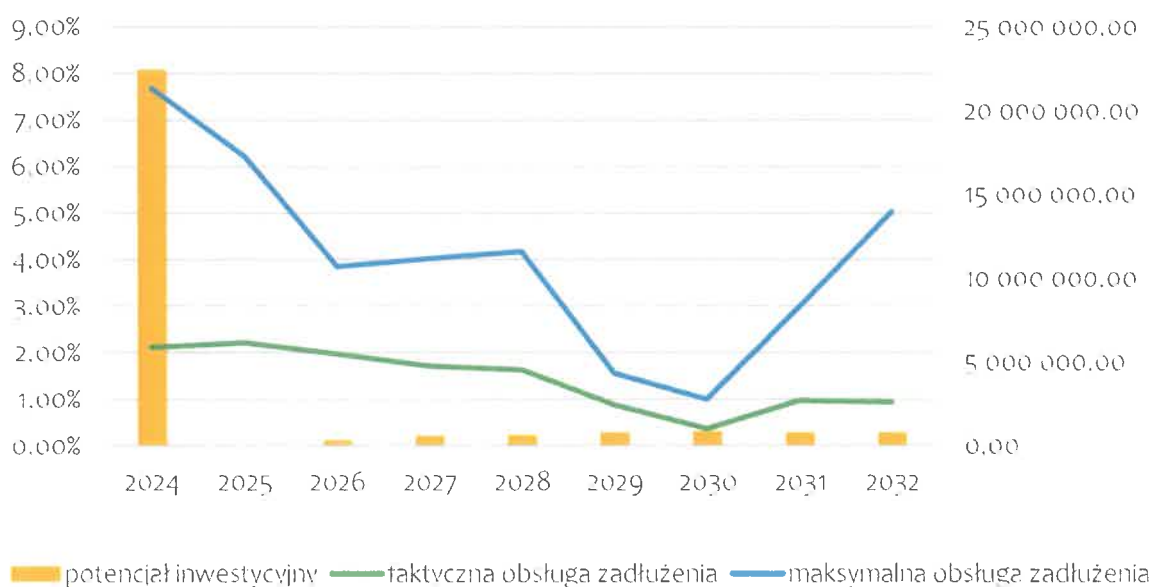
Ryc. 21. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w grupie porównawczej w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Potencjał inwestycyjny

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Obrzycko na lata 2024-2032 na podstawie Uchwały Nr 63/1/2023 Rady Miasta Obrzycko z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Obrzycko na lata 2024-2032. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Miasta Obrzycko w przyszłości. Zgodnie z art. 243 Ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Obrzycko kształtuje się pozytywnie i pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Wykres przedstawia także potencjał inwestycyjny, rozumiany jako suma środków finansowych pozostających do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2024-2032. Wynika z tego, że w okresie przedstawionym na rycinie zsumowany potencjał inwestycyjny Miasta wyniesie 27 253 257,12 zł. Należy mieć jednak na uwadze, że WPF najbardziej precyzyjnie odnosi się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny przedstawia jedynie szacunkowe wartości.

Ryc. 22. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Obrzycko na lata 2024-2032

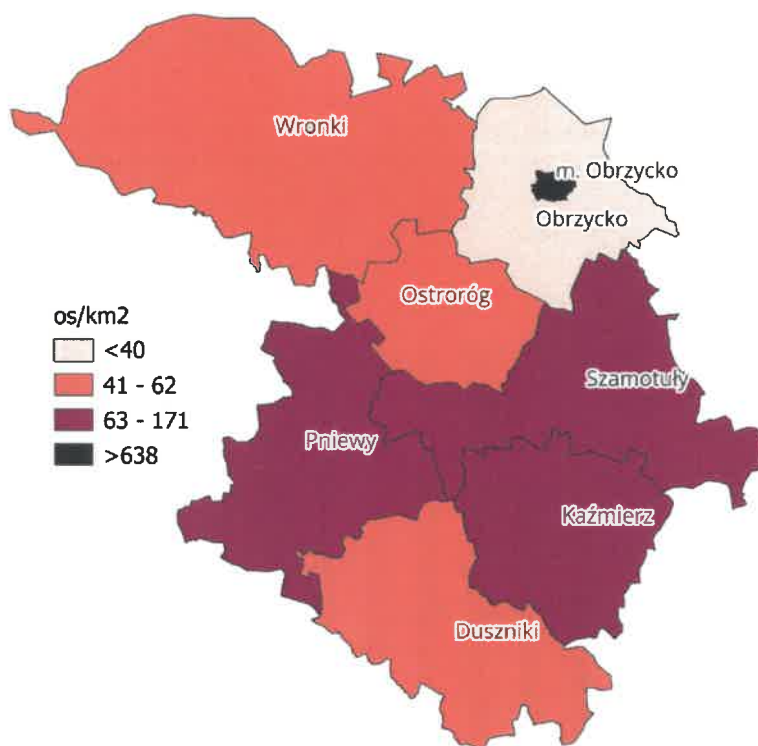
Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr 63/1/2023 Rady Miasta Obrzycko z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Obrzycko na lata 2024-2032.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ MIASTA

3.1. Demografia

Analiza danych demograficznych przeprowadzona została na podstawie danych uzyskanych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, które różnić się mogą od danych gminnej ewidencji ludności ze względu na stosowanie innej metodyki obliczeń. W GUS bilanse liczby i struktury ludności w gminach opracowane są w oparciu o wyniki Narodowych Spisów Powszechnych z uwzględnieniem zmian spowodowanych ruchem naturalnym (urodzeniami i zgonami), migracjami ludności (na pobyt stały i czasowy) oraz przemieszczeniami związanymi ze zmianami administracyjnymi. Dane o zarejestrowanych urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego, dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a źródłem danych o zameldowaniach na pobyt stały w gminie jest rejestr PESEL (od 2006 roku). Mimo niewielkich rozbieżności pomiędzy gminną ewidencją a danymi GUS, analiza danych pozwala na zbadanie trendów i prognozowanych zmian w strukturze demograficznej.

Według danych GUS Miasto Obrzycko w 2022 roku liczyło 2 384 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię dało gęstość zaludnienia 637 os//km², co było najwyższym wynikiem w powiecie. Na rycinie poniżej przedstawiono kształtowanie się gęstości zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu szamotulskiego.

Ryc. 23. Gęstość zaludnienia w powiecie szamotulskim w 2022 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz danych GUS.

W poniższej tabeli umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie szamotulskim w latach 2017-2021 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. Na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności w powiecie utrzymywała się na podobnym poziomie (średnia dynamika zmian kształtowała się na poziomie 100,2%, co oznacza wzrost liczby ludności w powiecie). Analizując zmiany liczby mieszkańców w poszczególnych gminach w powiecie zaobserwować można, iż sytuacja jest zróżnicowana. W części z jednostek obserwuje się wzrost liczby mieszkańców – dotyczy to Miasta

Obrzycko oraz gmin: Duszniki, Kaźmierz oraz Szamotuły. Z kolei w gminach Pniewy, Obrzycko, Ostroróg i Wronki liczba mieszkańców zmniejsza się.

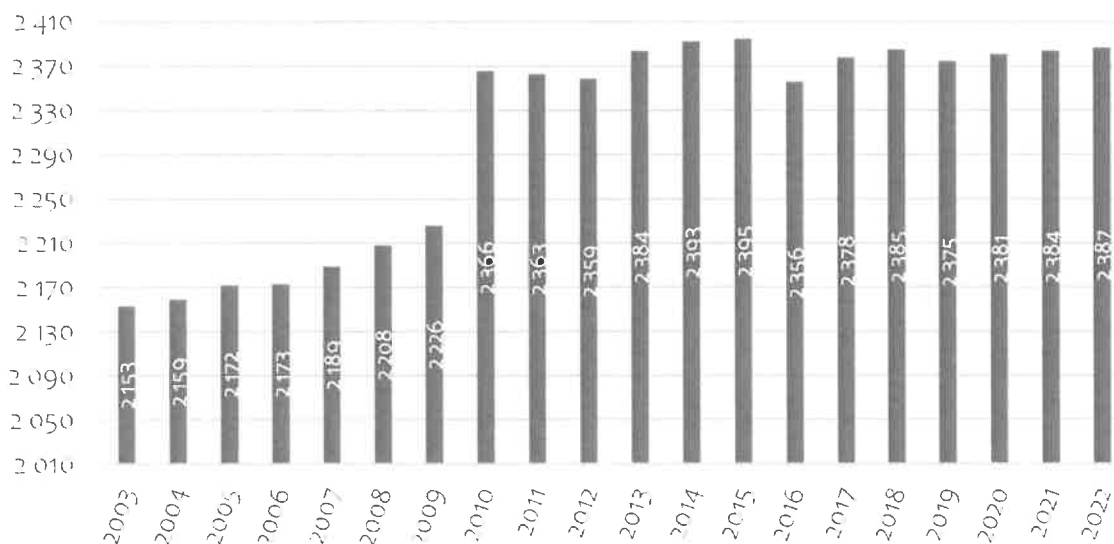
Średnia dynamika zmian liczby ludności w Mieście Obrzycko wynosi 100,1% – na tle gmin w powiecie jest to jeden z korzystniejszych wyników. Mieszkańcy Miasta Obrzycko stanowią zaledwie 3% mieszkańców powiatu szamotulskiego, najmniej w powiecie oraz prawie dwukrotnie mniej niż druga gmina o najniższym wyniku, tj. Gmina Obrzycko.

Tabela 10. Zmiany liczby ludności w powiecie szamotulskim w latach 2017-2021

JST	2017	2018	2019	2020	2021	Udział w 2021 r.	średnia dynamika
powiat szamotulski	90 920	91 185	91 664	91 723	91 662	100%	100,2%
m. Obrzycko	2 378	2 385	2 375	2 381	2 384	3%	100,1%
Duszniki	8 933	8 997	9 109	9 420	9 471	10%	101,5%
Kaźmierz	8 475	8 583	8 755	9 020	9 155	10%	102,0%
Obrzycko	4 515	4 501	4 467	4 379	4 396	5%	99,3%
Ostroróg	5 018	4 963	4 925	4 748	4 741	5%	98,6%
Pniewy	12 562	12 620	12 708	12 555	12 508	14%	99,9%
Szamotuły	29 931	30 047	30 251	30 182	30 103	33%	100,1%
Wronki	19 108	19 089	19 074	19 038	18 904	21%	99,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Również w szerszej, dwudziestoletniej perspektywie czasowej, w Mieście widoczny jest duży wzrost liczby mieszkańców. Od 2003 do 2009 roku liczba ludności była o mniej więcej połowę mniejsza niż po 2010 roku. Największą liczbę mieszkańców w Mieście Obrzycko odnotowano w latach 2014-2015, po czym nastąpił delikatny spadek, jednak od 2019 znów nastąpił wzrost.

Ryc. 24. Liczba ludności w Mieście Obrzycko w latach 2003-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w Mieście procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Ujemny przyrost naturalny oznacza, że liczba urodzeń jest o niższa niż liczba zgonów pośród mieszkańców danej jednostki. Jak wynika z tabeli zamieszczonej poniżej,

wskaźnik przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w województwie wielkopolskim w 2022 roku kształtował się na poziomie ujemnym. Taki sam proces zarejestrowano dla powiatu szamotulskiego. Ujemny przyrost naturalny w miastach grupy porównawczej oscylował w przedziale od -10,64 (Zawidów) do 2,01 (Skórcz). Miasto Obrzycko (wynik -4,20) jest więc na średniej pozycji pod względem przyrostu naturalnego na tle pozostałych miast grupy porównawczej.

Kolejnym wskaźnikiem przedstawionym w poniższej tabeli jest wskaźnik salda migracji, czyli różnica między przyływem i odpływem mieszkańców. Wartości tego wskaźnika są dość zróżnicowane w badanych jednostkach. W powiecie szamotulskim średnie saldo migracji jest dodatnie, a więc oznacza to, że więcej osób wprowadza się na teren powiatu niż z niego wyprowadza. Wskaźnik migracji dla Miasta Obrzycko jest dwukrotnie wyższy niż średnia dla powiatu. Miasto Obrzycko jest jedną jednostką wśród grupy porównawczej, która odnotowuje dodatnią wartość salda migracji.

Tabela 11. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w województwie wielkopolskim, powiecie szamotulskim i grupie porównawczej w latach 2018-2022

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.
województwo wielkopolskie	-2,16	-0,80	0,40	0,01
powiat szamotulski	-2,65	-0,78	3,05	0,24
m. Obrzycko	-4,20	-0,84	6,72	0,21
Grupa porównawcza				
Zawidów	-10,64	-1,30	-6,74	-2,46
Radziejów	-7,36	-1,22	-5,23	0,12
Skórcz	2,01	-0,40	-6,89	-0,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując dalsze wskaźniki demograficzne dla Miasta Obrzycko oraz powiatu szamotulskiego zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa, czyli wzrost udziału liczby osób starszych (seniorów) w stosunku do osób w wieku produkcyjnym. W Mieście Obrzycko dynamika tej zmiany wynosi 124% i jest wyższa niż średnio w powiecie szamotulskim (118%). Oznacza to, że Miasto Obrzycko jest jedną z najszybciej starzejących się jednostek wśród gmin powiatu szamotulskiego, choć nadal udział osób starszych w strukturze ludności jest niski na tle powiatu czy województwa. Wzrost osób starszych przy jednoczesnym spadku osób w wieku przedprodukcyjnym skutkuje zmianą priorytetów rządzących w sprawach inwestycji – zwiększa się zapotrzebowanie na usługi dla seniorów.

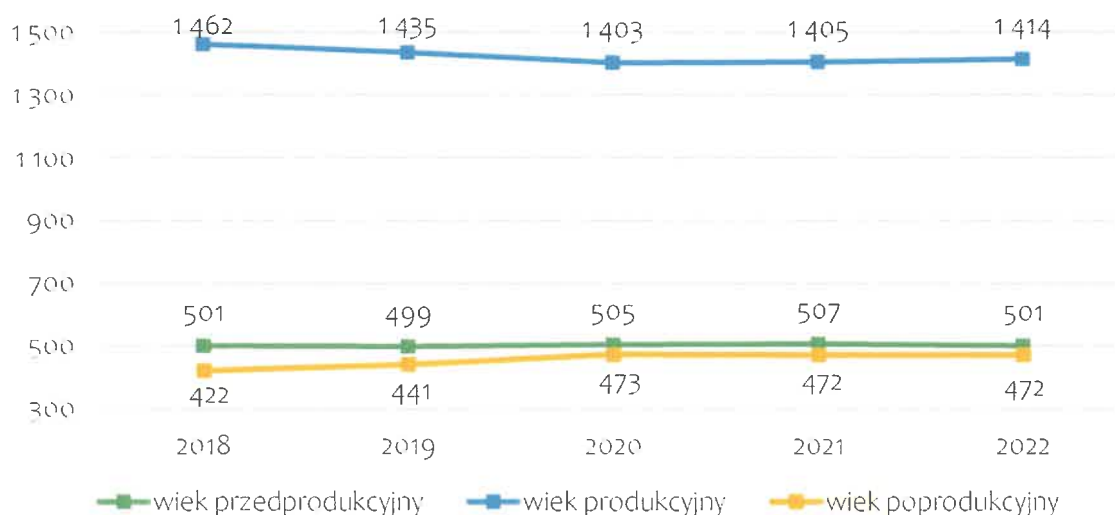
Na przedstawioną prognozę wskazuje także inny wskaźnik – liczba mieszkańców w wieku 25-34 lata. Osoby w tym przedziale wiekowym stanowią główną siłę napędową gospodarki (najczęściej podejmują się pracy) oraz mają największy wpływ na demografię danej jednostki (najczęściej migrują, zakładają rodziny). W Mieście Obrzycko odpływ ludności w tym wieku postępuje o wiele szybciej niż w powiecie i województwie. W przypadku miast z grupy porównawczej Miasto Obrzycko plasuje się na średnim poziomie pod względem obu przedstawionych wskaźników. Jest to sytuacja niekorzystna i rodzi konieczność podejmowania działań, które przyczynią się do zatrzymania w Mieście ludzi młodych.

Tabela 12. Wskaźniki demograficzne dla Miasta Obrzycko w 2018 i 2022 roku na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2018	2022	dynamika	2018	2022	dynamika
województwo wielkopolskie	14,53	13,13	90%	24,20	27,70	114%
powiat szamotulski	14,63	12,39	85%	22,30	26,30	118%
m. Obrzycko	14,87	11,46	77%	20,10	25,00	124%
Grupa porównawcza						
Zawidów	15,37	11,22	73%	24,60	29,30	119%
Radziejów	13,66	10,40	76%	27,80	36,20	130%
Skórcz	15,95	13,42	84%	18,70	23,50	126%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Potwierdzeniem powyżej sformułowanych wniosków jest przedstawiona na poniższym wykresie struktura ludności w Mieście Obrzycko w latach 2018-2022 w postaci danych bezwzględnych. Podobnie jak wcześniej wykazano, zachodzi stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w całej strukturze demograficznej Miasta. Jednocześnie obserwuje się spadek udziału osób w wieku produkcyjnym. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przez analizowany okres pozostała stosunkowo stabilna, choć w latach 2019-2021 odnotowano niewielki wzrost. Niemniej jednak w ciągu analizowanego okresu liczba seniorów zbliżyła się do liczby dzieci i młodzieży, a jeśli obecny trend utrzyma się w najbliższych latach, to liczba seniorów przewyższy tę grupę.

Ryc. 25. Struktura ludności w Mieście Obrzycko w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z uwagi na wyraźny proces stopniowego starzenia się społeczeństwa i malejącą liczbę osób młodych i dzieci, aktualna sytuacja demograficzna w Mieście jest niepokojąca. Szczególnie alarmujący jest ciągły spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, jednocześnie obserwując stopniowy wzrost udziału osób w wieku emerytalnym. Tendencje te będą miały długofalowe skutki. W przyszłości można spodziewać się braku zastępowalności pokoleń na rynku pracy, spadku dochodów Miasta z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz większego zapotrzebowania na usługi społeczne skierowane do seniorów. Miasto będzie musiało podjąć konkretne działania w celu przyciągnięcia i zatrzymania młodszych mieszkańców, aby złagodzić proces starzenia się społeczeństwa.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i żłobki

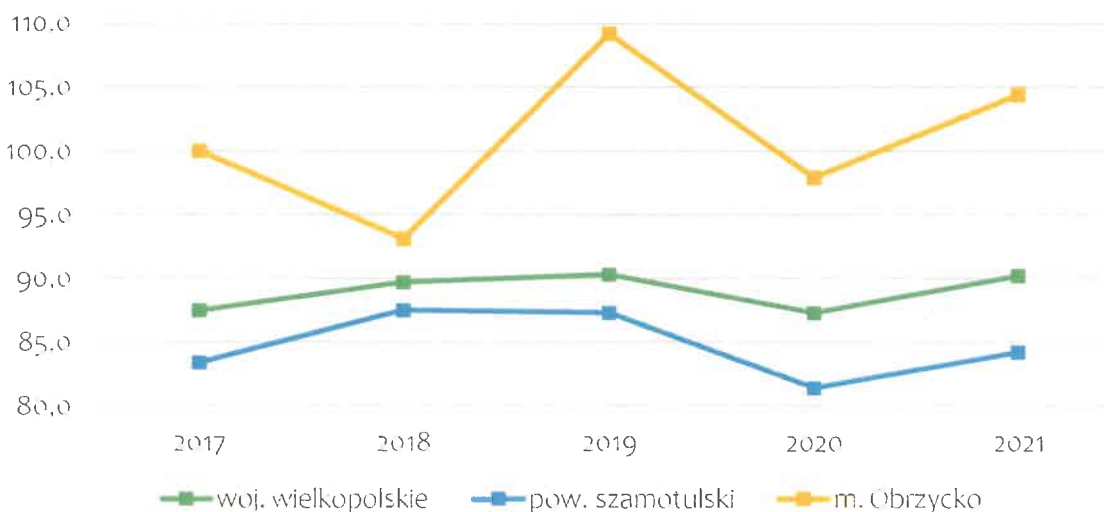
Na terenie Miasta Obrzycko nie funkcjonuje żłobek ani inna forma opieki nad dziećmi do lat trzech. W razie potrzeby mieszkańcy Miasta swoje dzieci oddać mogą pod opiekę instytucji zlokalizowanych na terenie powiatu szamotulskiego:

- Żłobek „Żyrafy” w Pniewach;
- Żłobek „Grupa Pro Alegria” Alicja Lisek we Wronkach;
- Żłobek „Marysieńka” w Przesławiu;
- Żłobek Kubusia Puchatka w Szamotułach;
- Żłobek przy Zespole Edukacyjnym Kamili Soszyńskiej w Kaźmierzu;
- Prywatny Żłobek „Mali Odkrywczy” we Wronkach;
- Żłobek „Cypisek” w Szamotułach;
- Żłobek „Słoneczko” w Szamotułach.

Opiekę przedszkolną na terenie Miasta zapewnia Przedszkole Miejskie w Mieście Obrzycko „Bajkowa Kraina” mieszczące się w Zespole Szkół w Mieście Obrzycko wraz ze Szkołą Podstawową im. Powstańców Wielkopolskich w Mieście Obrzycko. Przedszkole zapewnia swoje usługi w godzinach od 6:30 do 16:30. Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia przedszkolne w 2022 roku to 140 osób, podzielonych na 6 grup.

Przedszkole „Bajkowa Kraina” organizuje dla dzieci nie tylko standardowe zajęcia, ale również warsztaty, np.: „Jesienne babeczki”, podczas których dzieci miały możliwość pomóc swoim opiekunom i opiekunkom przy przygotowywaniu wypieków, pokazowe lekcje karate, lekcje z fizjoterapeutką czy ratownikami medycznymi. Ponadto przedszkole brało udział w Ogólnopolskiej Akcji Czytelniczej „Czytamy z sercem”.

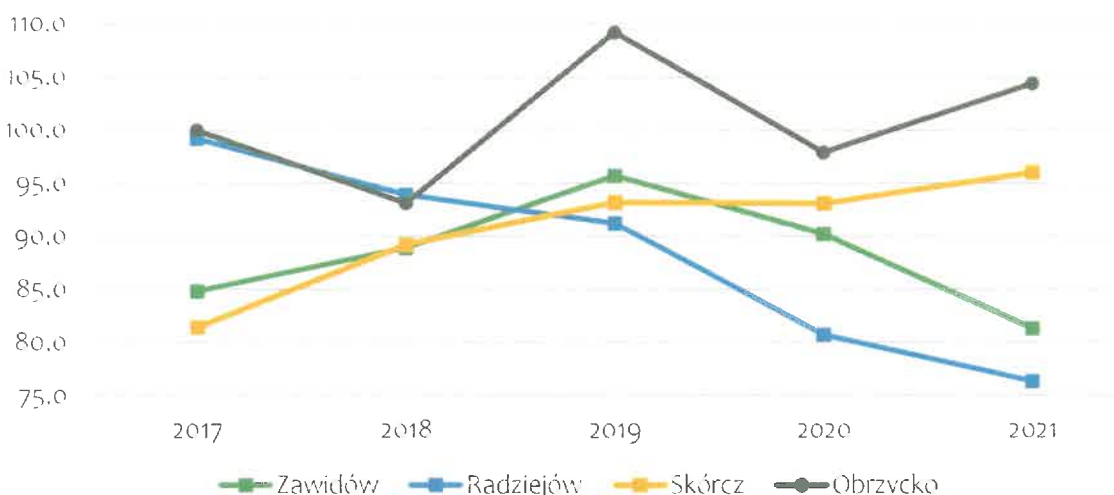
Według danych GUS upowszechnienie opieki przedszkolnej na terenie Miasta Obrzycko w 2021 roku wynosiło ponad 100%. Oznacza to, że poza dziećmi z terenu Miasta, do Przedszkola Miejskiego „Bajkowa Kraina” uczęszczały również dzieci spoza tego obszaru. Jest to bardzo wysoki poziom upowszechnienia, przewyższający średnią dla powiatu oraz województwa.

Ryc. 26. Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku 3-5 lat w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W porównaniu do miast z grupy porównawczej Miasto Obrzycko również jest na pierwszym miejscu w rankingu upowszechnienia opieki przedszkolnej.

Ryc. 27. Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku 3-5 lat w grupie porównawczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Corocznie liczba dzieci z terenu Miasta Obrzycko uczęszczających do przedszkoli na terenie innych gmin plasowała się na bardzo podobnym poziomie. W 2022 roku było to 51 dzieci. Większa jest natomiast liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolu na terenie Miasta, jednak liczba ta nieznacznie spadła w analizowanym okresie. Nieznacznie wzrósł koszt utrzymania dziecka w przedszkolu gminnym. Na przestrzeni lat kwota ta zwiększyła się o 26,00 zł.

Tabela 13. Opieka przedszkolna w Mieście Obrzycko w latach 2018-2022 (zł)

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba dzieci z terenu Miasta w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	52	57	53	52	51
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Miasta (os.)	92	89	88	95	87
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	124,00	138,00	150,00	150,00	150,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Obrzycko.

Edukacja

Na terenie Miasta funkcjonuje jedna szkoła podstawowa zlokalizowana w Zespole Szkół przy Pl. Lipowym 12. Do szkoły uczęszcza 353 uczniów podzielonych na 16 oddziałów o średniej wielkości wynoszącej 22 uczniów. Liczba etatów nauczycieli w szkole wynosi 40,8.

Stan bazy dydaktycznej Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Mieście Obrzycko jest dobry, choć sala gimnastyczna wymaga remontu. Szkoła dysponuje 25 salami dydaktycznymi, dzięki czemu każdy oddział szkolny może mieć lekcje w tym samym momencie. 50 komputerów do użytku również odpowiada potrzebom szkoły ze względu na średnią liczebność klasy na poziomie 22 uczniów. Pozytywnym zjawiskiem jest działająca świetlica, w której uczniowie mogą czekać bezpiecznie np. na przyjazd autobusu szkolnego, który zapewnia dowozy i odwozy dzieci ze szkół (zleceniobiorcą w tym zakresie jest Zakład Usługowo-Handlowy „DOM-JAN” Wiesław Ryżek; ul. Świerkowa 11/1, 64-520 Obrzycko).

Ponadto szkoła wyposażona jest również w stołówkę, w której rodzice mogą wykupić dzieciom stałe obiady. Placówka zapewnia uczniom także pomoc logopedyczną i psychologiczną oraz pomoc w postaci doradztwa zawodowego.

Tabela 14. Stan bazy dydaktycznej w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Mieście Obrzycko w roku szkolnym 2021/2022

Analizowana cech	Charakterystyka
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	25
Rodzaj i stan obiektów sportowych	sala gimnastyczna do remontu
Pracownie językowe	nie
Klasy dwujęzyczne/sportowe/integracyjne	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	50
Projektory multimedialne (szt.)	26
Kamery - monitoring szkolny	tak
Szafki dla każdego ucznia	nie
Świetlice	07:00-15:00
Parkingi dla kadry / rodziców	tak
Gabinet pielęgniarki	tak
Liczba stypendystów (os.)	60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Obrzycko.

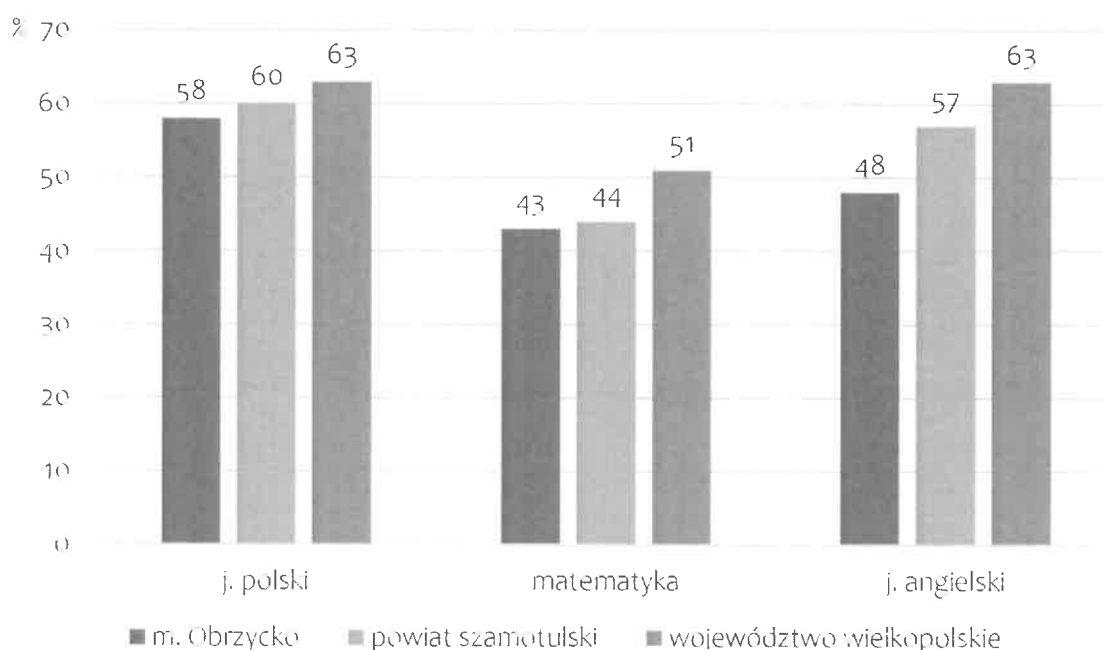
Przewozy szkolne zapewniane są na trasach:

- Dowozy:
 - Obrowo – Obrzycko;
 - Jaryszewo – Obrzycko;
 - Stobnicko – Obrzycko;
- Odwozy:
 - Obrzycko – Obrzycko-Zamek;
 - Obrzycko – Słopanowo;
 - Obrzycko – Jaryszewo;
 - Obrzycko – Stobnicko.

Uczniowie obrzyckiej szkoły uczestniczą w wielu konkursach na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim w ramach, których zdobywają liczne nagrody (za zajęcie I, II lub III miejsca) i wyróżnienia.

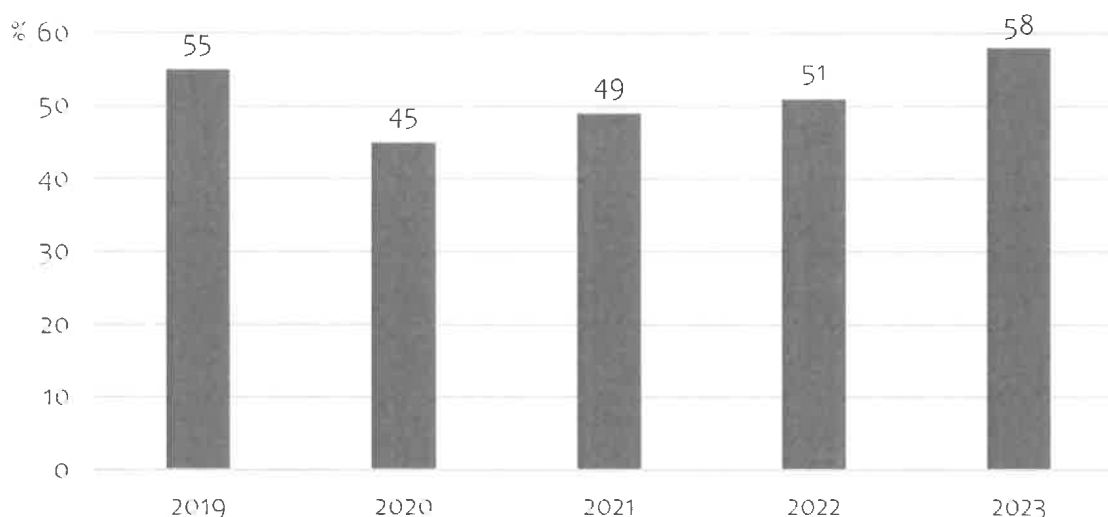
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Mieście Obrzycko zapewnia swoim uczniom wiele dodatkowych zajęć pozalekcyjnych takich jak: „As programowania”, „Fun with English”, „Kodo-główki”, „KODzKotem”, „Matematyka wokół nas”, „Na płaszczyźnie i w przestrzeni”, „W krainie łamigłówek”, „English Everyday Everywhere”, „Przygoda z matematyką” oraz chór szkolny. W placówce odbywają się również zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z edukacji wczesnoszkolnej, języka angielskiego, języka polskiego oraz matematyki. Dodatkowo odbywają się również zajęcia sportowe SKS oraz realizowany jest grant „Sport na Start” fundacji BGK (zajęcia z unihokeja dla klasy drugiej i trzeciej). W 2023 roku szkoła była współorganizatorem Festynu Rodzinnego „Dawno temu w Obrzycku”, który w swoim programie miał m.in. koncert zespołu Klezmer Folk Band, degustacje potraw żydowskich, czy turniej gry planszowej Rummikub. Instytucja organizuje również zawody sportowe m.in. Mistrzostwa Powiatu Szamotulskiego. Ciekawą innowacją wprowadzoną przez szkołę są „Lektury 3D”, tj. powstające druki 3D kojarzące się uczniom klas ósmych z lekturami obowiązującymi do egzaminu.

W celu określenia jakości nauczania na poziomie podstawowym w Mieście Obrzycko przeanalizowano wyniki egzaminu ósmoklasisty, jakie osiągnęli uczniowie szkoły. Na poniższym wykresie zestawiono wyniki z poszczególnych przedmiotów w 2023 roku i porównano ze średnią w powiecie oraz województwie. Zauważyć można, iż wyniki są do siebie dość zbliżone, co oznacza, iż poziom nauczania w Mieście Obrzycko jest wyrównany w stosunku do innych szkół w powiecie szamotulskim. Największą różnicę można zauważyć w przypadku wyników egzaminów z języka angielskiego, który różni się o ok. 11% od średniej dla powiatu i ok. 15% od średniej dla województwa – uczniowie obrzyckiej szkoły uzyskali średnio wynik najniższy. Zauważalna jest też dysproporcja w przypadku matematyki – wynik Miasta i powiatu jest o ok. 7% niższy niż w województwie, co oznacza, że poziom nauczania tego przedmiotu jest podobny w całym powiecie, jednak odstaje od poziomu wojewódzkiego.

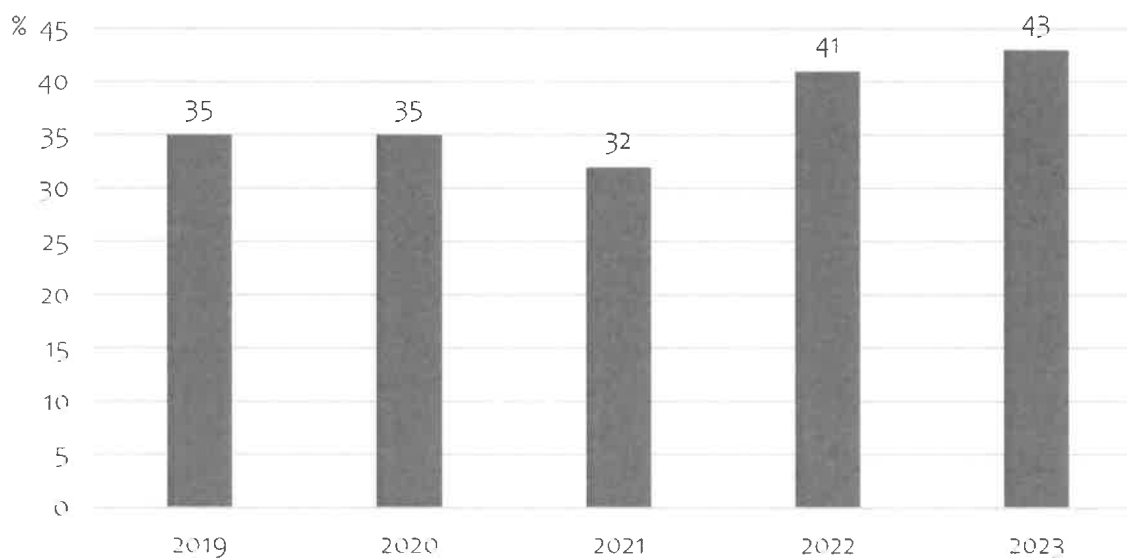
Ryc. 28. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Mieście Obrzycko w 2023 roku na tle powiatu i województwa
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Następnie przeanalizowano wyniki z poszczególnych egzaminów w ujęciu 5-letnim w szkole w Mieście Obrzycko. W przypadku języka polskiego najwyższy wynik uczniowie uzyskali w roku 2023. Od roku 2020 średnia wzrastała po niewielkim spadku, jaki został odnotowany na przełomie lat 2019-2020.

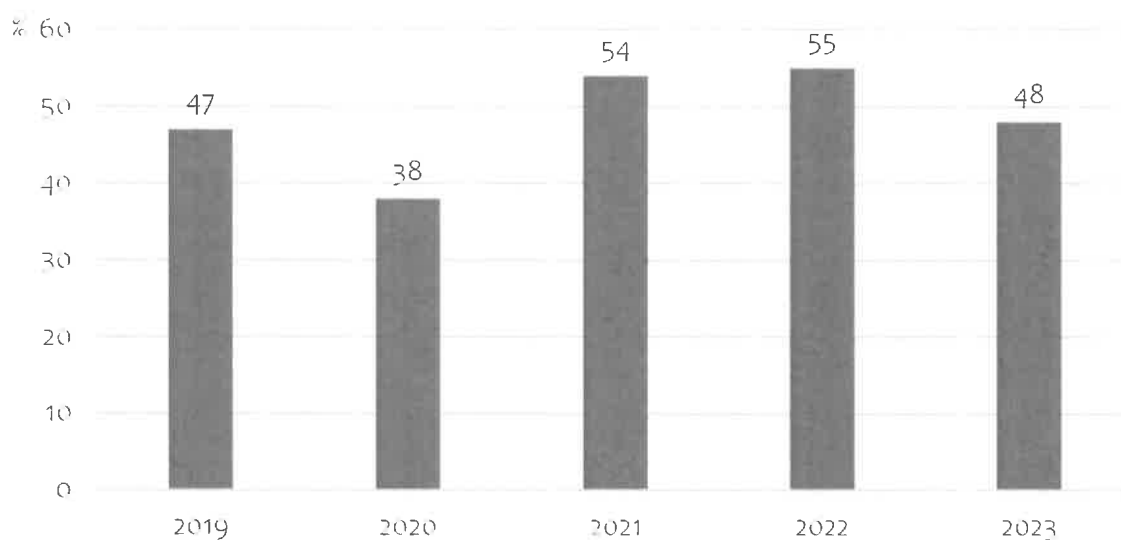
Ryc. 29. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w Mieście Obrzycko w latach 2019-2023
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Matematyka wypadła najgorzej, jednak jest to trend obserwowany w całym kraju. Warto zatem dostrzec spory skok średniej w 2022 roku – o 9% w stosunku do roku poprzedniego. W 2023 roku wynik ten podniósł się o kolejne 2%. Jest to trend pozytywnej zmiany.

Ryc. 30. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w Mieście Obrzycko w latach 2019-2023
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

W przypadku języka angielskiego zaobserwować można wahania w uzyskanych wynikach – nastąpił spory spadek średniej wyników w 2020 roku, jednak wzrósł on już w 2021 roku (o 16%). Pomiędzy latami 2022 i 2023 odnotowany został jednak spadek wyników, tym samym w roku 2023 uczniowie wrócili do poziomu z roku 2019.

Ryc. 31. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w Mieście Obrzycko w latach 2019-2023
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Do szkół spoza terenu Miasta uczęszcza w sumie 36 uczniów zamieszkujących Miasto Obrzycko.

Miasto Obrzycko nie zapewnia edukacji na poziomie ponadpodstawowym. Głównymi kierunkami dojazdów do szkół ponadpodstawowych są Lubasz oraz Szamotuły. Oferują one edukację zarówno ogólną, jak i techniczną oraz branżową I stopnia.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2017-2022. Można z niej wnioskować, że wydatki bieżące na oświatę wzrosły w badanym okresie łącznie o ponad 2 mln zł. Najwyższy udział stanowiły wydatki bieżące przeznaczone na wynagrodzenia i pochodne. Miasto w badanym okresie największe środki na inwestycje w dziale oświaty i wychowania przeznaczyło w 2020 roku i było to niecałe 100 tys. zł. Oprócz 2020 roku wydatki majątkowe odnotowano jedynie w 2018 (6 297,60 zł) oraz 2022 roku (30 000,00 zł). Ponadto warto zauważyć, że subwencja oświatowa w Mieście stopniowo wzrasta z 2,8 mln zł w 2017 roku do 4,1 mln zł w 2022 roku. Zauważyć można również zmniejszanie się stopnia pokrycia subwencji oświatowej. Oznacza to, że Miasto zobligowane jest do zwiększenia pokrycia wydatków z dochodów własnych.

Tabela 15. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Mieście Obrzycko w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
WYDATKI OGÓŁNEM	4 201 745,12	4 535 495,22	4 872 342,11	5 358 032,39	5 678 285,47	6 442 133,90
Wydatki bieżące, w tym:	4 201 745,12	4 529 197,62	4 872 342,11	5 258 602,39	5 678 285,47	6 412 133,90
Wynagrodzenia i pochodne	3 193 207,89	3 261 587,96	3 625 227,23	3 948 025,36	4 254 495,96	4 549 224,56
Pozostałe wydatki bieżące	1 008 537,23	1 267 609,66	1 247 114,88	1 310 577,03	1 423 789,51	1 862 909,34
Wydatki majątkowe	0,00	6 297,60	0,00	99 430,00	0,00	30 000,00
SUBWENCJA OŚWIATOWA	2 804 583,00	3 013 909,00	3 444 427,00	3 633 679,00	3 847 919,00	4 058 619,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	1 397 162,12	1 521 586,22	1 427 915,11	1 724 353,39	1 830 366,47	2 383 514,90
Stopień pokrycia	67%	66%	71%	68%	68%	63%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Obrzycko.

Kultura i sport

Podmiotem realizującym zadania z zakresu upowszechnienia kultury i czytelnictwa jest Miejska Biblioteka Publiczna zlokalizowana w Mieście Obrzycko przy ul. Marcinkowskiego 10. Instytucja kultury spełnia swoją podstawową funkcję jako wypożyczalnia i czytelnia. Organizowane są tam również m.in. zajęcia dla dzieci oraz spotkania autorskie. Aktualny budynek biblioteki miejskiej wymaga gruntownego remontu, jednak Miasto zaplanowało już na 2025 rok, przeniesienie zasobów instytucji do nowego budynku.

Do obiektów sportowych zlokalizowanych na terenie Miasta Obrzycko zalicza się Stadion Sportowy oraz kompleks Boisk Orlik.

Tabela 16. Stan infrastruktury kulturalnej i sportowej na terenie Miasta Obrzycko

Obiekt	Charakterystyka obiektu	Zajęcia organizowane dla mieszkańców
Miejska Biblioteka Publiczna	do remontu (w 2025 roku planowane przeniesienie do odnowionego budynku)	zajęcia plastyczne i integracyjne dla dzieci
Stadion Sportowy Warta Obrzycko	w skład wchodzi: boisko z trybunami i szatnie	treningi i mecze piłki nożnej
Kompleks Boisk Orlik	po remoncie (budynek)	zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży; organizacja zajęć odpłatnych przez firmy zewnętrzne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Obrzycko.

Do najważniejszych cyklicznych wydarzeń kulturalnych i sportowych odbywających się na terenie Miasta zaliczają się: **Garden Festival**, **Festyn „Brama Puszczy”**, **Piknik Strażacki**, **Parafiada** oraz **Babrzysko**. Wydarzeniem wyróżniającym Miasto na tle innych gmin jest wspomniane Babrzysko, tj. bieg błotno-terenowy dla dzieci. Organizowany jest on w kompleksie sportowo-rekreacyjnym przy ul. Kopernika dzięki współpracy Miasta Obrzycko, Miejskiego Klubu Sportowego Warta Obrzycko, Ochotniczej Straży Pożarnej Obrzycko oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieście Obrzycko. Młodzi uczestnicy podczas biegu mogą spożytkować energię pokonując błotne kałuże i inne przeszkody przygotowane na trasie przez organizatorów.

Prócz powyższych działań Urząd Miasta dofinansowuje spotkania **integracyjne dla seniorów**, **pasjonatów ornitologii** oraz **właścicieli psów** na zasadach działalności pożytku publicznego.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Miasta Obrzycko odpowiadają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Mieście Obrzycko zlokalizowanego przy ul. Prusa 7. W jego strukturze działa 4 funkcjonariuszy.

W Mieście zainstalowany został monitoring wizyjny, który obejmuje swoim zasięgiem cały Rynek oraz otoczenie Ratusza. W sumie Miasto dysponuje 5 kamerami umiejscowionymi na wspomnianym obszarze z powodu największego ruchu pieszego i kołowego w tym miejscu oraz największe zagęszczenie placówek handlowych. Punkty monitoringu obsługiwane są przez Urząd Miasta Obrzycko i wspomagają działania lokalnego Komisariatu Policji.

Za ochronę przeciwpożarową odpowiada Ochotnicza Straż Pożarna w Mieście Obrzycko (ujęta w Krajowym systemie Ratowniczo-Gaśniczym). Oprócz standardowej działalności jednostka angażuje się również w organizację Pikniku Strażackiego.

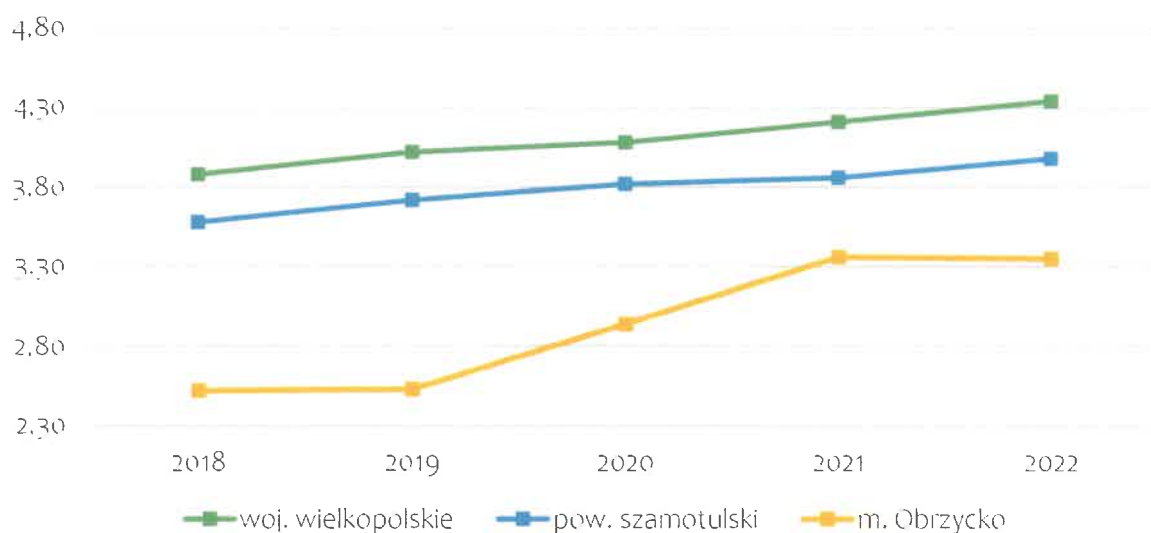
Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne Miasta

W obrębie Miasta istnieją organizacje pozarządowe, które aktywnie prowadzą swoją działalność. Instytucje te gromadzą osoby zainteresowane określonymi dziedzinami, umożliwiając im wspólne spędzanie czasu, rozwijanie swoich zainteresowań oraz realizowanie pasji mieszkańcom Miasta. Organizacje pozarządowe odgrywają istotną rolę w wspieraniu rozwoju społeczności lokalnych oraz świadczeniu pomocy osobom potrzebującym. Wśród nich wyróżnia się:

- **Stowarzyszenie Psi Ogród** – zrzeszenie właścicieli psów początkowo założone w celu zbiórki pieniędzy na utworzenie psiego ogrodu w Mieście Obrzycko;
- **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Koło Seniorów w Obrzycku** – jego działalność skierowana jest do emerytów, rencistów i inwalidów; głównymi zadaniami jest: poprawa warunków socjalno-bytowych oraz uczestniczenia w życiu społecznym przez współdziałanie z organami władzy i administracji, integrowanie i aktywizowanie poprzez organizowanie różnych form życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego, reprezentowanie interesów wobec organów władzy i administracji;
- **Obrzyckie Stowarzyszenie Miłośników Ptaków** – celem jest zrzeszenie zawodowych ornitologów oraz hobbistów i pasjonatów ptactwa;
- **Kółko Rolnicze w Obrzycku** – celem jest utrwalanie własności i prawa dziedziczenia indywidualnych gospodarstw rolnych, równoprawne traktowanie zawodu rolnika z innymi grupami zawodowymi, obrona praw i interesów zawodowych, materialnych, socjalnych i kulturalnych rolników indywidualnych oraz ich rodzin, rozwój indywidualnych gospodarstw rolnych i wzrost ich produktywności, zapewnienie opłacalności produkcji rolnej i należytego wyposażenia rolnictwa w środki produkcji, poprawa materialnych, socjalnych i oświatowo-kulturalnych warunków pracy i życia ludności rolniczej;
- **Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Obrzyckiej** – celem działania jest promocja ziemi obrzyckiej w sferze kulturalnej i gospodarczej, upowszechnienie wiedzy o historii regionu, pielęgnowanie miejscowych tradycji i obyczajów, inicjowanie działań zmierzających do rozwoju gospodarczego, społecznego i duchowego mieszkańców, prowadzenie działalności w zakresie poradnictwa i oświaty oraz współorganizowanie lokalnego życia społecznego;
- **Fundacja „Róża Miłości Świętej Rity”** – organizacja non-profit działająca na rzecz osób starszych i wykluczonych; członkowie aktywnie działają m.in. tworząc zbiórki pieniędzy, uczestnicząc w biegach charytatywnych, czy organizując szkolenia.

Ponadto Miasto współpracuje ze **Stowarzyszeniem Garden Festival**, które jednak swoją siedzibę ma na terenie Gminy Obrzycko. W ramach współpracy na terenie Miasta corocznie organizowany jest festiwal muzyczny.

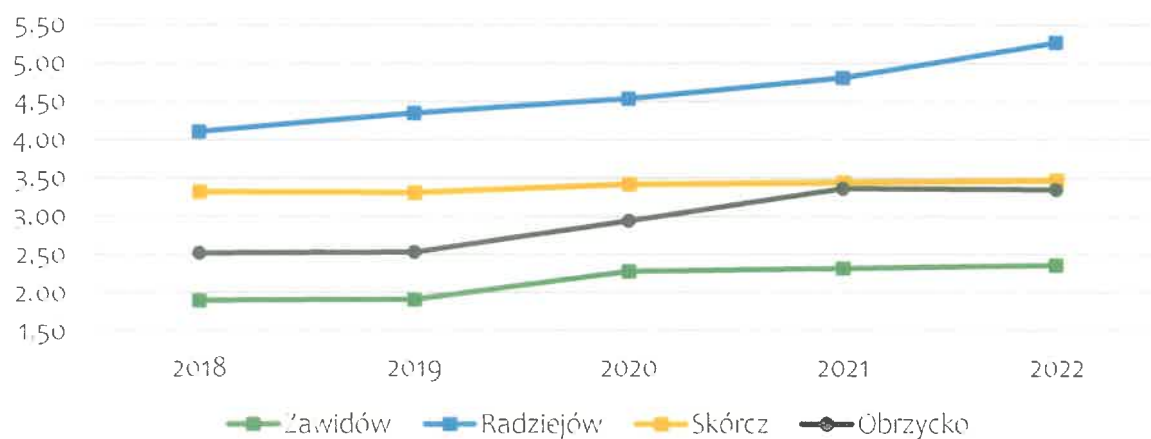
Jak wykazano powyżej na terenie Miasta Obrzycko działają aktywnie różne organizacje pozarządowe. Na poniższym wykresie przedstawiono kształtowanie się tej sytuacji w przeliczeniu na wskaźnik obrazujący liczbę działających w Mieście fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Wartość wskaźnika zestawiono w latach 2018-2022 i porównano ze średnią dla powiatu i województwa. Wskaźnik dla wszystkich jednostek rośnie w analizowanych latach. Dla Miasta Obrzycko wskazać należy, że wskaźnik do 2019 roku był na poziomie 2,50, a następnie zaczął rosnąć i do 2021 roku utrzymywał tendencję wzrostową. Porównując Miasto Obrzycko do powiatu i województwa obserwuje się największą dynamikę zmian, jednak wciąż średnia dla jednostek z powiatu i województwa utrzymuje się wyżej.

Ryc. 32. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wspomniany wyżej wskaźnik zestawiono również z grupą porównawczą, gdzie Miasto Obrzycko do 2020 roku plasowało się na niemal najniższym poziomie. W 2021 roku udało się zrównać wartość wskaźnika z wartością dla Miasta Skórcz. Po 2021 roku jednak tendencja w Mieście Obrzycko znów była spadkowa.

Ryc. 33. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w grupie porównawczej w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Warto zauważyć, że w latach 2020-2022 Rada Miasta Obrzycko przyznała dofinansowania wszystkich ofertom, które wpłynęły do Urzędu w ramach konkursu na realizację zadań publicznych. Były to następujące oferty:

- W 2020 roku:
 - Wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnej „Prowadzenie zespołu muzycznego: chór 4-głosowy – warsztaty chórálne” – dofinansowanie w wysokości 2 000,00 zł dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła;
 - Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym „Spotkania integracyjne obrzyckich seniorów” – dofinansowanie w wysokości 2 500,00 zł dla Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów;

- W 2021 roku:
 - Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym „Spotkania integracyjne obrzyckich seniorów” – dofinansowanie w wysokości 2 500,00 zł dla Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów;
 - Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego „Lokalne spacery ornitologiczne, pogłębianie wiedzy o gatunkach ptaków” – dofinansowanie w wysokości 2 000,00 zł dla Obrzyckiego Stowarzyszenia Miłośników Ptaków;
- W 2023 roku:
 - Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym „Spotkania integracyjne obrzyckich seniorów” – dofinansowanie w wysokości 2 500,00 zł dla Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów;
 - Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego „Lokalne spacery ornitologiczne, pogłębianie wiedzy o gatunkach ptaków” – dofinansowanie w wysokości 2 000,00 zł dla Obrzyckiego Stowarzyszenia Miłośników Ptaków;
 - Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego „Lokalne spacer socjalizacyjne dla psów wraz z opiekunami” – dofinansowanie w wysokości 2 000,00 zł dla Stowarzyszenia Psi Ogród w Obrzycku.

Miasto Obrzycko jest również członkiem następujących stowarzyszeń:

- **Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych** – umożliwia uczestnictwo w darmowych szkoleniach oraz pomoc prawną w ramach opłacanej składki członkowskiej;
- **Lokalna Grupa Działania „Puszcza Notecka”** – celem jest działanie jako lokalna grupa działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich – uczestnictwo umożliwia Miastu spółdzielnia w rozwoju lokalnym członków oraz możliwość starania się o granty i dofinansowania.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna dla mieszkańców Miasta Obrzycko zapewniana jest przez **Przychodnię Zespołu Lekarza Rodzinnego „VITA” S. C.** W placówce zlokalizowane są następujące formy opieki medycznej:

- Poradnia lekarza rodzinnego POZ;
- Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej;
- Gabinet położonej środowiskowo-rodzinnej oraz gabinet ginekologiczno-położniczy;
- Gabinet higieny szkolnej;
- Poradnia lekarza rodzinnego.

Poza wyżej wymienionym, na terenie Miasta zlokalizowana jest filia przychodni stomatologicznej Perfekt-Dent Jakub Sondowski S. C. oraz Gabinet Medycyny Pracy lek. med. Jerzy Kwartański.

Najbliższa stacja pogotowia to Rejonowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Szamotułach przy ul. Sukienniczej, oddalona jest o 12 km od Miasta Obrzycko.

Miasto nie dofinansowuje nieobowiązkowych szczepień dla mieszkańców, jednak współpracuje z innymi podmiotami w zakresie realizacji programów profilaktycznych. Współpraca polega na udostępnianiu miejsc w celu przeprowadzenia badań mammografii i wykrycia raka jelita grubego.

Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Mieście Obrzycko odpowiedzialny jest **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieście Obrzycko**. Do podstawowych zadań pomocy społecznej należą: wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań ma-

jących na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem. W osiągnięciu wyznaczonych celów służy udzielanie pomocy: finansowej, rzeczowej, usługowej, poradnictwa oraz pracy socjalnej.

Drugą instytucją odpowiedzialną za usługi pomocy społecznej jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której celem jest pomoc mieszkańcom dotkniętym chorobą alkoholową i ich bliskim.

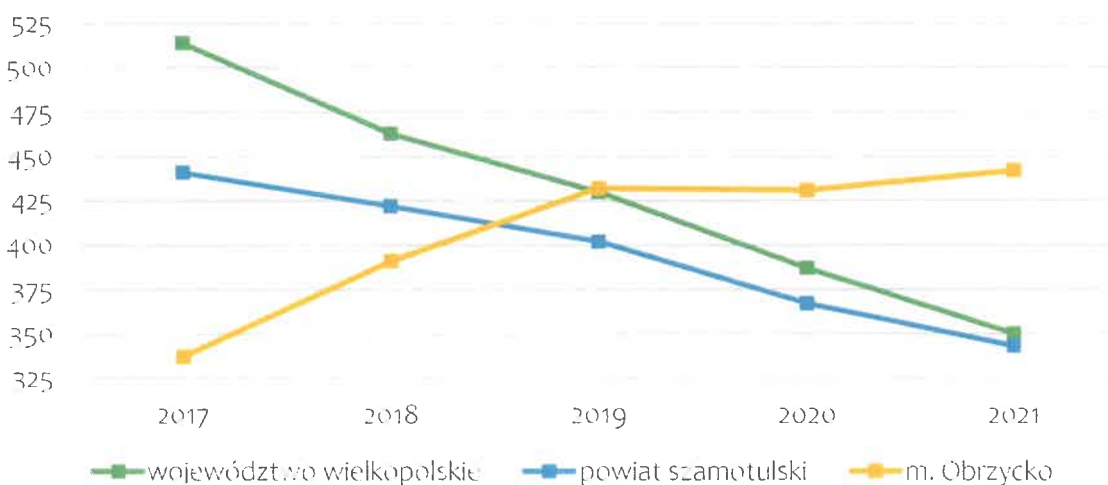
W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące powodów przyznania pomocy społecznej. W Mieście Obrzycko wyróżnia się liczba osób z długotrwałymi chorobami oraz z niepełnosprawnościami. Najczęstszymi formami pomocy dla wspomnianych osób jest wsparcie finansowe w postaci zasiłków, ale również zapewniana jest praca socjalna, pomoc żywnościowa oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Tabela 17. Powody przyznania pomocy społecznej w Mieście Obrzycko w latach 2020-2021

Powody przyznania pomocy społecznej	2020	2021	2022
Ubóstwo	2	2	
Bezdomność	2	2	
Potrzeba ochrony macierzyństwa	5	5	
Długotrwała choroba	23	23	Dane liczbowe nie zostały udostępnione do wglądu publicznego
Niepełnosprawność	27	27	
Trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	
Alkoholizm	1	1	

Źródło: Sprawozdania roczne z działalności ośrodka pomocy społecznej w Mieście Obrzycko.

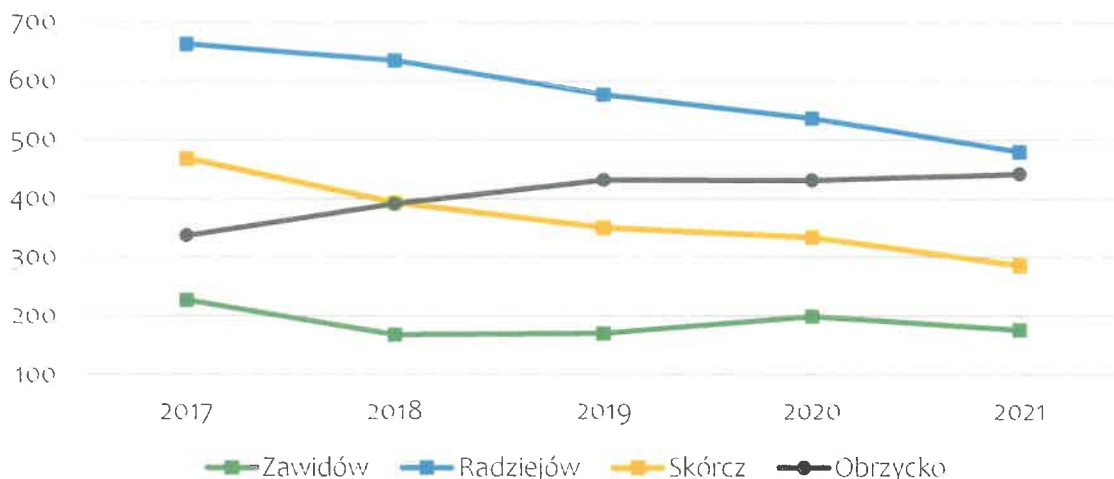
Wykres poniżej przedstawia ogólną liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej MOPS w Mieście Obrzycko w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w latach 2017-2021. Od 2017 roku można zauważyć tendencję spadkową w powiecie i województwie, jednak w Mieście Obrzycko przez większość analizowanego okresu tendencja była dynamicznie wzrostowa. Wartość wskaźnika dla Miasta w 2019 roku znacznie przekroczyła średnie wartości dla powiatu i województwa. Tak duże zwiększenie wartości wskaźnika spowodowane jest najczęściej zwiększającą się liczbą osób potrzebujących.

Ryc. 34. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Mieście Obrzycko na tle powiatu i województwa w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Porównując liczbę beneficjentów MOPS w miastach z grupy porównawczej, Miasto Obrzycko nie wyróżnia się aż tak mocno. Przez cały badany okres plasuje się na średniej pozycji wśród pozostałych jednostek. Elementem wyróżniającym Miasto Obrzycko jest tendencja wzrostowa wskaźnika – pozostałe miasta odnotowują tendencję spadkową.

Ryc. 35. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w grupie porównawczej w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy, nałożonym przez ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu. Polityka mieszkaniowa na terenie Miasta Obrzycko oparta została o Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Obrzycko na lata 2022-2026. Na mocy uchwały Nr LI/284/2023 Rady Miasta Obrzycko z dnia 24 października 2023 r. w sprawie ustalenia Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Obrzycko określone zostały szczegółowe kryteria warunkujące możliwości ubiegania się o mieszkanie z zasobu Miasta.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę mieszkań socjalnych i komunalnych będących w zasobie Miasta Obrzycko w latach 2018-2022. Zauważyć można, że w roku 2020 liczba mieszkań komunalnych w Mieście zmniejszyła się o 2, a liczba mieszkań socjalnych zwiększyła się o 1. Średni czas oczekiwania na mieszkanie komunalne wynosi ok. 8 miesięcy.

Tabela 18. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Miasta Obrzycko w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkań komunalnych	11	11	9	9	9
Liczba mieszkań socjalnych	0	0	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Obrzycko.

ANKIETA

Strategia Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Miasta Obrzycko na lata 2024-2034, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety.

Ankieta jest anonimowa.

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz miasta?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez miasto (DPS, Klub Seniora)?						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miasta?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie miasta?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
Gospodarka						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru miasta?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie miasta?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie miasta?						
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie miasta?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
Dostępność usług na terenie miasta?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w mieście?						
Konkurencyjność miasta jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						

Środowisko i przestrzeń						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Estetykę swojego miasta?						
Jakość powietrza w mieście?						
Ofertę miasta w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie miasta?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w mieście (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w mieście?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie miasta?						
Infrastruktura techniczna						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Stan dróg w mieście?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w mieście?						
Turystyka i rekreacja						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną miasta?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w mieście?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla seniorów?						
Działania promocyjne miasta, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						

Edukacja i kultura						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w mieście?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie miasta?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w mieście?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie miasta?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie miasta?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie miasta?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w mieście?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w mieście? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						
Działalność domu kultury i biblioteki?						
Działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w mieście w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
 - zapewnienie transportu zbiorowego
 - rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
 - rozbudowa oświetlenia ulicznego
 - rozwój infrastruktury sportowej
 - budowa i modernizacja sieci wodociągowej
 - budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
 - rozwój sieci gazowej
 - budowa i modernizacja świetlic wiejskich
 - rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
 - poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
 - poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie miasta
 - zwiększenie dostępu do Internetu
 - wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
 - stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
 - stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
 - poprawa dostępu do usług medycznych
 - zmniejszenie bezrobocia
 - promocja miasta
 - inwestycje w rozwój turystyki
 - podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
 - zwiększenie dostępności przedszkoli
 - zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
 - poprawa bezpieczeństwa publicznego
 - rozwój kultury
 - aktywizacja osób starszych
 - inne (jakie?)
-

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką miasta?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Metryczka

Płeć:

- kobieta
 mężczyzna

Wiek:

- poniżej 18 lat
 18-25 lat
 26-35 lat
 36-45 lat
 46-55 lat
 56-65 lat
 powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
 rolnik
 przedsiębiorca
 osoba pracująca
 osoba bezrobotna
 emeryt / rencista
 inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem miasta
 nie jestem mieszkańcem miasta

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszego Miasta!

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1. Racjonalnie zagospodarowana i dostępna przestrzeń	Regulacja polityki przestrzennej, w tym w szczególności poprzez opracowanie planu ogólnego				
	Przekształcanie terenów o słabych jakościowo glebach pod zabudowę mieszkaniową i przedsiębiorstwa oraz zalesianie				
	Dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami				
	Planowanie lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej z zapewnieniem dostępności do infrastruktury technicznej i społecznej				
	Zwiększenie dostępności przestrzennej i możliwości przemieszczą nie poprzez optymalizację transportu zbiorowego, rozwój zrównoważonych środków transportu, np. rowe-rów miejskich oraz węzłów komunikacyjnych				
	Współpraca z operatorami w zakresie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego w Mieście				
	Dążenie do zwiększenia bezpieczeństwa środowiska naturalnego, w tym ochrona bioróżnorodności i wzmocnienie odporności na zmiany klimatyczne				
	Wspieranie wymiany źródeł ciepła oraz termomodernizacji na wśród mieszkańców oraz w budynkach użyteczności publicznej				
	Rozwój infrastruktury służącej do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE				
	1.2. Rozwinięta ochrona wszystkich komponentów środowiska naturalnego	Podjęcie działań i przeprowadzanie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców			
	Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w sposób minimalizujący utratę naturalnej retencji lub spowalniający odpływ odprowadzanych wód oraz rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury				
	Ograniczenie sphywu powierzchniowego zanieczyszczeń z okolicznych pól i nieszczelnych szamb do wód powierzchniowych i podziemnych				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
2.1. Wzrost przedsiębiorczości w Miście i Innowacyjne rolnictwo	Zachęcanie mieszkańców do prowadzenia własnych działalności gospodarczych zarejestrowanych na terenie Miasta				
	Wspieranie rozwoju i działalności małych i średnich przedsiębiorstw				
	Podjęcie działań służących przyciągnięciu inwestorów i przedsiębiorców				
	Utworzenie oferty inwestycyjnej, w tym wyznaczenie terenów inwestycyjnych z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju środowiska przyrodniczego				
2.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura	Wspieranie innowacji w rolnictwie, w tym wsparcie w modernizacji i restrukturyzacji małych gospodarstw rodzinnych oraz zachęcanie do prowadzenia ekologicznego rolnictwa i rozwoju agroturystyki				
	Wspieranie mieszkańców w powrocie na rynek pracy m.in. poprzez organizację szkoleń oraz zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3				
	Rozbudowa oraz modernizacja sieci dróg lokalnych uzupełnionych o infrastrukturę pieszo-rowerową, odpowiednie oświetlenie i oznakowanie, bezpieczne przejścia dla pieszych i krzyżówki				
	Współpraca z Zarządem Dróg Wojewódzkich i Zarządem Dróg Powiatowych w zakresie drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych przebiegających przez teren Miasta				
2.3. Atrakcyjne turystycznie i rekreacyjnie Miasto	Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i deszczowej oraz urządzeń obsługujących te sieci				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci rowów melioracyjnych i innych urządzeń wodnych				
	Współpraca z dostawcami gazu w zakresie rozwoju sieci gazowej na terenie Miasta				
	Tworzenie i promocja oferty oraz infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej				
	Tworzenie miejsc wypoczynku i relaksu, takich jak parki, ogrody i place zabaw				
	Współpraca a okolicznymi gminami i stowarzyszeniami w zakresie rozwoju funkcji turystycznej i promocji regionu				
	Utworzenie sieci ścieżek rowerowych wewnątrz Miasta				
	Dążenie do utworzenia sieci ścieżek rowerowych łączących Obrzycko z innymi gminami i miastami				
	Dążenie do zwiększenia bazy noclegowej i gastronomicznej poprzez stworzenie mechanizmów wspierających rozwój usług turystycznych				
	Krzewienie wśród mieszkańców poczucia tożsamości lokalnej i poszanowania dla tradycji i dziedzictwa lokalnego				
	Zachowanie, ochrona i modernizacja obiektów zabytkowych				

CELOPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
3.1. Wysoka jakość usług, w tym społecznych i zdrowotnych	<p>Rozwój katalogu usług społecznych podnoszących jakość życia mieszkańców</p> <p>Rozwój polityki senioralnej, w tym zapewnienie osobom starszym usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i aktywizacji</p> <p>Wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin poprzez zapewnienie opieki wytchnieniowej i rozwój działalności podmiotów reintegracyjnych</p> <p>Zwiększenie dostępu do opieki medycznej, w tym w szczególności lekarzy specjalistów</p> <p>Wdrażanie programów profilaktyki zdrowotnej i zachęcanie mieszkańców do prowadzenia zdrowego stylu życia</p> <p>Rozwój systemu prewencji i zwalczania problemów z uzależnieniami wśród mieszkańców</p> <p>Rozwój cyfryzacji, w tym świadczenia e-usług</p> <p>Rozwój oferty kulturalno-sportowej oraz tworzenie nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury kulturalnej i sportowej</p>				
3.2. Oferta kulturalno-sportowa odpowiadająca potrzebom mieszkańców	<p>Zwiększenie liczby odbywających się zajęć i wydarzeń kulturalnych i sportowych</p> <p>Stworzenie miejsca zabaw dla dzieci, np. klubokawiarnie, sala zabaw</p> <p>Zapewnienie miejsca spotkań dla młodzieży</p> <p>Zachęcanie mieszkańców do dbałości o kondycję fizyczną i uprawianie sportu m.in. poprzez tworzenie nowych sekcji sportowych</p> <p>Zacieśnianie współpracy pomiędzy samorządem, miejskimi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań własnych</p> <p>Wspieranie intelektualnego i fizycznego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie wysokiej jakości nauczania w oparciu o nowoczesne technologie, innowacyjne podejście i dobrze wyposażoną bazę dydaktyczno-sportową</p>				
3.3. Konkurencyjna oferta edukacyjna w Mieście	<p>Wspieranie i rozwój nauki języków obcych wśród uczniów szkoły na terenie Miasta</p> <p>Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, m.in. poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli</p> <p>Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych</p> <p>Wspieranie zdrowia psychicznego (opieka psychologa) i fizycznego (zdrowy styl życia, uprawianie sportu) wśród dzieci i młodzieży</p> <p>Wspieranie uczenia się przez całe życie poprzez umożliwianie dalszego rozwoju i kształcenia mieszkańców w każdym wieku</p>				